

Onderzoek verspreiding bestrijdingsmiddelen in Drenthe en omstreken

**Evaluatie van 3 jaar onderzoek van bodem, vegetatie,
mest en lucht**

**METEN
WETEN**

Colofon

Westerveld, januari 2022

Vereniging Meten=Weten

Onderzoeksrapport

Titel: Onderzoek verspreiding bestrijdingsmiddelen in Drenthe en omstreken

Evaluatie van 3 jaar onderzoek van bodem, vegetatie, mest en lucht

Auteurs: ir. Jelmer Buijs & Margriet Mantingh

BUIJS AGRO-SERVICES

MEP onderzoek en adviesbureau

MANTINGH ENVIRONMENT and PESTICIDES

Foto's: Vereniging Meten=Weten, Margriet Mantingh

Contact: metenwetenwesterveld@gmail.com

<https://www.metenweten.com>

jelmerbuijs@gmail.com

margriet.mantingh@gmail.com

Dankbetuiging

Hierbij willen wij onze dank betuigen aan:

- De toegewijde medewerkers van Eurofins, PICA GmbH en Kwalis Fulda GmbH, die een enorme berg werk verzet hebben bij het verwerken van onze vele monsters.
- De vrijwilligers van Meten=Weten die hebben geholpen bij de monsternamen, namelijk Guido Nijland en Masja de Graaf en ook degenen die hebben geholpen informatie te krijgen over gebruikte spuitmiddelen en diegenen die hebben geholpen dit rapport te controleren.
- De vele donateurs van Meten=Weten voor de geboden steun die bijgedragen heeft aan de totstandkoming van dit rapport.
- De eigenaren van de landerijen, tuinen en natuurgebieden die ons gevraagd hebben om hun terreinen te bemonsteren en die ons toestemming hebben gegeven om de verkregen resultaten te publiceren.
- Kees van Gestel, hoogleraar Ecotoxicologie aan de Vrije Universiteit Amsterdam voor het geven van commentaar op het conceptrapport.
- ing. Geert Starre voor het controleren van de tekst.

Voorwoord

De laatste jaren hebben Meten=Weten, Mantingh Environment and Pesticides en Buijs Agro-Services diverse onderzoeken uitgevoerd naar de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen in het milieu in Drenthe, maar ook daarbuiten. In dit rapport gebruiken we de term 'bestrijdingsmiddel' voor gewasbeschermingsmiddelen, biociden, anti-parasitaire diergeneesmiddelen en voor de metaboliëten van deze stoffen. De meeste metingen werden in de jaren 2018-2021 afzonderlijk gepubliceerd, maar omdat al deze metingen ook een gemeenschappelijke context hebben, ontstond er behoefte om al deze resultaten in een gezamenlijke context te plaatsen. In het voor u liggende rapport hebben wij dat gedaan. Wij hopen dat deze integrale rapportage zal bijdragen aan een objectivering van het maatschappelijke debat.

Disclaimer

De gebruikte meetwaarden van chemische analyses zijn afkomstig van drie gerenommeerde laboratoria. Het grootste deel van de monsters werd in Nederland geanalyseerd (bij Eurofins Graauw, de wateranalyses in Sofia (ook bij Eurofins), de luchtanalyses in Duitsland (bij Kwalis Fulda GmbH) en de haaranalyses en vier bodemanalyses bij PICA GmbH (ook in Duitsland)). De lijsten van bestrijdingsmiddelen die deze laboratoria hanteren voor de multi-analyse verschillen, dus dat een bepaalde stof in een bepaalde matrix niet is gevonden heeft alleen betekenis als die stof wel is gemeten. Om dat te kunnen begrijpen zijn de meetlijsten van deze laboratoria in de bijlagen 5-8 opgenomen. Sommige stoffen komen in geen van de lijsten van multi-analyses voor, bijvoorbeeld mancozeb, glyfosaat en AMPA. De multi-analyse lijst van Eurofins Graauw bevatte in de periode van onze metingen 661 verschillende stoffen. De analyses zijn uitgevoerd onder de voor het gecertificeerde laboratorium beschikbare condities en volgens de technieken en methodes zoals die op het moment van uitvoering door het laboratorium ontwikkeld zijn. In de regel is gekozen voor deze multi-analyse pakketten. Dit is besloten op basis van kostenoverwegingen.

Voor dit rapport zijn de interpretaties, beoordelingen, adviezen en conclusies gebaseerd op beschikbare informatie uit assessment reports van de European Food Safety Authority (EFSA), Ctgb Toelatingendatabank, databases zoals de Pesticide Property Database van de University of Hertfordshire, en PAN Pesticide Database-Chemicals. Veel informatie in databases is aangeleverd door de industrie. Tevens hebben we gebruik gemaakt van onafhankelijke wetenschappelijke bronnen. Indien daarvan

gebruik werd gemaakt, is een verwijzing opgenomen naar de bron van die informatie. Van veel bestrijdingsmiddelen is informatie over hun eco-toxicologische eigenschappen echter schaars en niet zelden tegenstrijdig. Wij kunnen daarom niet in alle gevallen instaan voor de juistheid van deze informatie. Ook is er, door de aard van de monsters (bodem/vegetatie/mest), en de concentratie-stap (gebruikt door Eurofins Graauw) voor monsters van mest, vegetatie en bodem) voor het behalen van de beoogde detectielimiet in dit project, een mogelijkheid op verschillende storingen die worden vastgelegd. Hierdoor kan voor bepaalde stoffen de kwaliteit niet worden gegarandeerd en is afhankelijk van de matrix. Daardoor is voor die stoffen sprake van een verhoogde limit of quantification (LOQ). De behaalde LOQ van alle metingen zijn in de tabellen met meetresultaten aangegeven. Een andere mogelijkheid is dat een bepaalde stof wel aantoonbaar was, maar wegens interacties met andere stoffen niet kwantificeerbaar. Ook dat is in de tabellen met meetresultaten aangegeven.

Er zijn ook van elk van de gemeten bestrijdingsmiddelen nog vele omzettingsproducten (metabolieten), waarvoor geen standaard meetprocedures bestaan. Ook deze omzettingsproducten zijn in de regel niet geanalyseerd. Metingen van de meeste van deze zeer vele omzettingsproducten (afbraakproducten, esters, conjugaten, etc.) worden door geen enkel ons bekend laboratorium aangeboden. Voor dit rapport zijn de interpretaties, beoordelingen, adviezen en conclusies gebaseerd op beschikbare informatie uit risk assessment reports van de European Food Safety Authority (EFSA), Ctgb Toelatingendatabank, databases zoals de Pesticide Property Database van de University of Hertfordshire, en PAN Pesticide Database-Chemicals. Veel informatie in databases is aangeleverd door de industrie. Tevens hebben we gebruik gemaakt van onafhankelijke wetenschappelijke bronnen, maar van veel bestrijdingsmiddelen is informatie over hun eco-toxicologische eigenschappen schaars. Wij kunnen niet in alle gevallen instaan voor de juistheid van deze informatie.

Lijst van afkortingen en speciale termen

Afkorting of term	Betekenis
AMPA	Aminomethylphosphonic acid (metaboliet van glyfosaat)
Bestrijdingsmiddel	Gewasbeschermingsmiddel, biocide, anti-parasitair geneesmiddel of een metaboliet van één van deze stoffen
B.V.	Besloten Vennootschap
Conjugate	group or chain of atoms bearing valence electrons that are not engaged in single-bond formation and that modify the behaviour of each other.
Ctgb	College voor de Toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden
d.s.	Droge stof
DEET	N.N-Diethyl-m-toluamide (insectenwerend middel voor consumenten)
EFSA	European Food Safety Authority
EU	Europese Unie
GmbH	Gesellschaft mit beschränkter Haftung
HCH	Hexachloorcyclohexaan
IUPAC	International Union of Pure and Applied Chemistry (database)
LOD	Limit of Detection
LOQ	Limit of Quantification
Metaboliet	Omzettingsproduct van een pesticide of van een andere chemisch stof
Microgram	Het miljoenste deel van een gram
MRL	Maximale Residu Limiet (voor menselijke voeding)
MTR	Maximaal Toelaatbaar Risico (voor oppervlaktewater of sediment)
Mts.	Maatschap
M=W	Vereniging Meten is Weten
Nanogram	Het miljardste deel van een gram
NM	Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten in Nederland
OBO	Onderzoek Bestrijdingsmiddelen en Omwonenden
p	Overschrijdingskans. De kans dat in de verdeling gegeven door de nulhypothese de waarde van de toetsingsgrootte wordt behaald of overschreden (links, rechts dan wel tweezijdig)
PAN	Pesticide Action Network
PEF	Poly Ethyleen Filter
PUF	Poly Urethaan Filter
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer
TNO	Toegepast Natuurwetenschappelijk Onderzoek
Mycorrhiza	Schimmels die in symbiose met plantenwortels leven

Samenvatting

In dit onderzoek werden in de periode van 6/12/2018 tot 26/1/2021 in het totaal 87 monsters genomen door vrijwilligers van de vereniging Meten is Weten van 6 compartimenten, namelijk bodem, vegetatie, dierlijke mest, water, haar en lucht. Monsters werden genomen in tuinen van verontruste bewoners in Drenthe, op akkers van een aantal akkerbouwers (zowel biologische als gangbare), in natuurgebieden (waarvan de meeste in Drenthe), op enkele plaatsen van oppervlaktewater, van lucht (in de gemeente Westerveld) en vier van haren van bewoners uit Drenthe.

In het totaal werden in de 87 monsters van bodem, vegetatie, mest, haar, lucht en water 132 verschillende bestrijdingsmiddelen (gewasbeschermingsmiddelen, biociden, anti-parasitaire middelen en hun metabolieten) gevonden. In de bodem, vegetatie en dierlijke mest in natuurgebieden zijn in het totaal 50 verschillende bestrijdingsmiddelen gevonden (24 in de bodem, 37 in de vegetatie en 19 in mest van graasdieren). Doordat de agrarische sector onwillig was om de door hen gebruikte middelen publiek te maken, waren op het moment van schrijven van dit rapport slechts van twee bedrijven in Westerveld de spuitschema's bekend. In het totaal 15 van die 50 stoffen die wij hebben gevonden in natuurgebieden in Drenthe zijn in gebruik bij Maatschap Joling en De Middenweg Vledder B.V., namelijk boscalid, chloorprofam, difenoconazool, etofenprox, fluopyram, fluroxypyr, flutolanil, fthalimide, haloxyfop, MCPA, mepanipyrim, metamitron, metola-chloor-S, pendimethalin en tebuconazool. In 4 monsters van menselijk haar en in 6 van water, werden in het totaal slechts 9 verschillende bestrijdingsmiddelen aangetroffen.

Het gemiddelde insecticide gehalte van de vegetatie in Drentse natuurgebieden lag aanzienlijk hoger (13,63 microgram per kg droge stof) dan in Gelderse natuurgebieden (5,45 microgram per kg droge stof), waar door ons eerder onderzoek werd gedaan. Daar is door ons een correlatie van het aantal mestkevers in rundermest vastgesteld met het insecticide gehalte in de vegetatie. Gezien dit feit is het zeer aannemelijk dat de fauna van mestkevers (en hoogstwaarschijnlijk vele andere groepen insecten) in Drenthe te lijden hebben van deze contaminatie. Een flink deel van de insecticiden bestaat uit difenylamine. Helaas is het nog steeds niet duidelijk waar deze stof vandaan komt. Echter ook andere insecticiden spelen een rol. In totaal zijn in Drentse natuurgebieden 15 verschillende insecticiden en hun metabolieten gevonden. Het merendeel van de stoffen (35) waren echter fungiciden en herbiciden, waarvan de potentiële schade in Drentse natuurgebieden aan planten en dieren ook nooit is onderzocht.

Op terreinen rondom de woningen van bewoners in verschillende dorpen in Drenthe zijn ook overal tal van bestrijdingsmiddelen gevonden, in de bodem 28 stoffen in slechts 6 bodemmonsters en in de vegetatie rond 15 woningen zelfs 41 stoffen. Het gemiddelde totale gehalte van alle stoffen samen was in de vegetatie rond woningen beduidend hoger dan in de natuurgebieden alsmede het aantal gevonden stoffen. De gehalten in de vegetatie kunnen worden vergeleken met de normen voor residuen van bestrijdingsmiddelen (MRL) in verse levensmiddelen. De gevonden gehalten in verse monsters voldeden in de meeste gevallen aan de EU norm voor zuigelingen- en peutervoedsel van 10 microgram per kg verpakt product. Echter die normen houden geen rekening met de zeer vele cocktails die in alle genomen monsters aanwezig zijn. Ook houden ze er geen rekening mee dat er voor hormoonverstorende en vele carcinogene stoffen helemaal geen veilige gehalten zijn in levensmiddelen. Eén van de meest verontrustende monsters was de groenbemester rogge die was ingezaaid na de teelt van lelies. De zeer hoge gehalten van heel veel stoffen, maken het onwaarschijnlijk dat een dergelijk gewas geschikt zou zijn voor consumptie door vee. Ook van andere voeder- en voedselgewassen na sierteelten valt dat te betwijfelen. Een weinig geruststellend feit is het dat in Europa er helemaal geen bestrijdingsmiddelen normen bestaan voor veevoer.

Uit statistische analyse van 21 vegetatiemonsters uit natuurgebieden blijkt dat de belasting van natuurgebieden met de afstand tot gangbare akkerbouwpercelen geleidelijk afneemt. Het aantal en de concentratie gevonden bestrijdingsmiddelen is significant negatief gecorreleerd met de afstand tot de dichtstbijzijnde akkerbouwvelden. Deze correlatie impliceert dat de stoffen zich met toenemende afstand tot de akkerbouwvelden horizontaal en verticaal verspreiden, waardoor significante verdunning optreedt in de zone tot 1000 meter van de akkerbouwvelden (zie Figuur 7 en Figuur 8). Dat neemt niet weg dat ook midden in natuurgebieden op veel grotere afstand stoffen als pendimethalin, chloorprofam (inmiddels verboden), prosulfocarb en fthalamide vrijwel overal zijn gevonden. Deze stoffen worden vooral in de sierteelten (maar ook in andere gewassen) op grote schaal gebruikt. Verassend genoeg zijn er ook bestrijdingsmiddelen die zelden in natuurgebieden werden aangetroffen. Tien door de lelietelers veelvuldig gebruikte middelen zijn zelfs in geen enkel monster gevonden, zoals acetamidrid. Asulam werd slechts in één bodemonster gevonden. De wel vaak gevonden (en eerder genoemde) stoffen zijn vaak zeer vluchtig, wat hun transport over grote afstanden sterk bevordert. De gemeten belasting van de woonomgeving en van de natuurgebieden komt grotendeels overeen met metingen van het door RIVM gecoördineerde OBO onderzoek (2020). In dat onderzoek vond men zelfs in de lucht op controle locaties op meer dan 5000 meter afstand nog substantiële belasting met de gebruikte bestrijdingsmiddelen in de buitenlucht. De bodems van de door ons onderzochte biologische akkers zijn aanzienlijk minder belast met bestrijdingsmiddelen dan de gangbare bodems. In biologische akkers werden gemiddeld 4,6 bestrijdingsmiddelen gevonden en in gangbare 34 middelen. De gemiddelde concentratie van alle middelen samen in biologische akkerbouwbodems was 24,48 maal lager dan in gangbare akkerbouwbodems.

Het onderliggende rapport bevat ook een aantal aanbevelingen voor verschillende doelgroepen hoe de algemene belasting van natuurgebieden en van bewoners met bestrijdingsmiddelen aangepakt kan worden.

Summary

In this study, in the period from 6/12/2018 to 26/1/2021, a total of 87 samples were taken by volunteers from the society *Meten is Weten* from 6 compartments, i.e. soil, vegetation, animal manure, water, hair and air. Samples were taken in gardens of concerned residents in Drenthe, on the fields of a number of arable farmers (both organic and conventional), in nature reserves (most of which in Drenthe), in surface water, from air (in the municipality of Westerveld) and four of the hairs of residents from Drenthe.

In total, 132 different pesticides, biocides and their metabolites were found in the 87 samples of soil, vegetation, manure, hair, air and water. A total of 50 different pesticides were found in the soil, vegetation and animal manure in nature reserves (24 in the soil, 37 in the vegetation and 19 in manure from grazing animals). Because the agricultural sector was unwilling to share the information of the pesticides they use with the public, at the time of writing this report, the spraying schedules of only two companies in Westerveld were known. A total of 15 of the 50 substances that we have found in nature reserves in Drenthe are in use at *Maatschap Joling and De Middenweg Vledder B.V.*, viz. boscalid, chlorpropam, difenoconazole, etofenprox, fluopyram, fluroxypyr, flutolanil, phthalimid, haloxfop, MCPA, mepanipyrim, metamitron, metolachlor-S, pendimethalin and tebuconazole. Only 9 different pesticides were found in 4 samples of human hair and 6 of water.

The average insecticide content of the vegetation in nature reserves in the province of Drenthe was considerably higher (13.63 micrograms per kg dry matter) than in nature reserves in the province of Gelderland (5.45 micrograms per kg dry matter), where our previous research was conducted. We have established a correlation of the number of dung beetles in cattle manure with the insecticide content in the vegetation in the province of Gelderland. Given this fact, it is very likely that the fauna of dung beetles (and most likely many other insect groups) in Drenthe suffer from this contamination as well. A large part of the insecticides consists of diphenylamine. Unfortunately, it is still not clear where this substance comes from. However, other insecticides also play a role. In total, 15 different insecticides and their metabolites were found in nature reserves in Drenthe. However, the majority of the substances (35) were fungicides and herbicides, whose potential damage to plants and animals in nature reserves in Drenthe has never been investigated.

Numerous pesticides were also found everywhere on sites around the homes of residents in various villages in Drenthe; in the soil 28 substances in only 6 soil samples and in the vegetation around 15 houses even 41 substances. The average total content of all substances together was significantly higher in the vegetation around houses than in the nature reserves, as was the number of substances found. The levels in the vegetation can be compared with the standards for fresh foods. In most cases, the levels found in fresh samples met the EU infant and toddler food norm of 10 micrograms per kg of packaged product. However, those standards do not take consider the very many cocktails that are present in all samples taken. Nor do they consider that there are no safe levels in foodstuffs for endocrine disrupting chemicals and many carcinogens. One of the most disturbing samples was the green manure rye that was sown after growing lilies. The very high levels of many substances make it unlikely that such a crop would be suitable for consumption by livestock. This is also doubtful for other fodder and food crops after floriculture. It is a little reassuring fact that in Europe there are no pesticide standards for animal feed.

Statistical analysis of 21 vegetation samples from nature areas shows that the contamination in nature areas gradually decreases with the distance from conventional arable fields. The number and concentration of pesticides found is significantly negatively correlated with the distance to the nearest arable fields. This correlation implies that the substances in the air are spread with increasing distance horizontally and vertically, causing a significant dilution in the zone up to 1000 meters from the arable

fields (see Figure 7 and Figure 8). This does not alter the fact that substances such as pendimethalin, chlorpropham (which has now been banned), prosulfocarb and phthalimid are found almost everywhere in the middle of nature reserves at a much greater distance. These substances are mainly used on a large scale in floriculture (but also in other crops).

Surprisingly, there are also pesticides that were rarely found in nature reserves. Ten pesticides widely used by the lily growers were not even found in any sample, such as acetamiprid. Asulam was found in only one soil sample. The often found (and previously mentioned) substances are often very volatile, which strongly promotes their transport over great distances. The measured contamination of the residential areas and of nature largely corresponds with measurements from the RIVM OBO study (2020). In that study, even in the air at control locations more than 5000 meters away, substantial loads were found with the pesticides used in the open air. The soils of the organic fields studied by us are considerably less contaminated with pesticides than the conventional soils. An average of 4.6 pesticides were found in organic fields and 34 pesticides in conventional fields. The average concentration of all pesticides together in organic arable soils was 24.48 times lower than in conventional arable soils.

The underlying report also contains several recommendations for different target groups on how to tackle the general contamination of nature reserves and residential areas with pesticides.

DANKBETUIGING.....	3
VOORWOORD.....	3
DISCLAIMER.....	3
LIJST VAN AFKORTINGEN EN SPECIALE TERMEN.....	5
SAMENVATTING	6
SUMMARY	8
INLEIDING.....	14
DOEL VAN RAPPORT	16
MATERIAAL & METHODE	16
Aard van de genomen monsters	16
Monstername procedure	16
Bepaling van de afstand van monstername locaties tot het dichtstbijzijnde akkerbouwveld	17
Bewaring van de monsters	17
Chemische analyse	17
Statistische toetsing	18
RESULTATEN.....	19
Meetwaarden op privéterreinen van burgers.....	19
Vegetatie	19
Bodem	22
Lucht.....	24
Hoeveelheid geadsorbeerd pesticide (nanogram) per filter van 10 gram (PUF filter) resp. 5 gram (PEF filter). Alle metingen zijn uitgevoerd door Kwalis GmbH.....	24
Water.....	26
Haar	27
Meetwaarden op landbouwakkers	28
Vegetatie	28
Bodem	30
Meetwaarden in natuurgebieden	35
Vegetatie	35
Bodem	37
Invloed van de afstand van monsterlocaties tot akkers op de gevonden residuen	40

Invloed van de afstand van monsterlocaties tot akkers op de concentraties van afzonderlijke stoffen	43
Statistische verwerking van de meetwaarden	45
Gangbare en biologische akkerbouwbodems	45
Vegetatiemonsters	45
Correlatie van de gevonden concentraties en aantallen stoffen met de afstand tot akkerbouw	45
Vergelijking van gevonden waarden in Drenthe en in Gelderland en Noordrijn-Westfalen	46
Rundermest monsters	46
DISCUSSIE	47
Vegetatie in particuliere tuinen	47
Bodem in particuliere tuinen.....	47
Haar van bewoners.....	47
De belasting van lucht met bestrijdingsmiddelen.....	47
De belasting van de vegetatie in natuurgebieden	48
De belasting van de bodem in natuurgebieden	49
De belasting van dierlijke mest in natuurgebieden.....	49
Relaties tussen meetwaarden in natuurgebieden, met terreinen van bewoners en met gebruikte middelen in de lelieteelt.....	49
Gebruikte bestrijdingsmiddelen in Drenthe in veel voorkomende teelten	49
Invloed van de afstand van monsterlocaties tot akkers op de gevonden residuen in de vegetatie.	50
Bron van bestrijdingsmiddelen in natuurgebieden.....	50
Mogelijke invloed van de belasting van vegetatie met insecticiden op de entomofauna.....	51
Invloed van de gevonden bestrijdingsmiddelen op de plantengroei en schimmels.....	51
Belasting van de gezondheid van mensen	51
CONCLUSIES	53
AANBEVELINGEN OP BASIS VAN DIT ONDERZOEK EN OP BASIS VAN HET ONDERZOEK IN GELDERLAND IN 2020	55
Leefbaarheid.....	55
Onderzoek	55
Toelatingsprocedures van bestrijdingsmiddelen	56
Landbouw	56
Natuurbescherming.....	57
REFERENTIES	58
BIJLAGEN	60
Bijlage 1. Overzicht de in dit rapport besproken monsters, hun aantal, de tabel waarin de resultaten zijn opgenomen en het aantal van de monsters dat in Drenthe werd genomen.....	60

Bijlage 2. Schatting van het totale gebruik van bestrijdingsmiddelen in Drenthe	61
Bijlage 3. Merknaam, werkzame stof en doel van middelen in 2018 gebruikt door Maatschap Joling	62
Bijlage 4. Alle 130 gevonden stoffen in bodem, vegetatie, mest en PUF/PEF filters.....	63
Bijlage 5. Lijst van gemeten bestrijdingsmiddelen, biociden en metabolieten (Eurofins Graauw) ..	67
Bijlage 6. Lijst van gemeten pesticiden, biociden en metabolieten (Kwalis Fulda GmbH)	77
Bijlage 7a. Lijst van 212 gemeten pesticiden, biociden en metabolieten in bodem (PICA GmbH Gaschromatografie).....	82
Bijlage 7b. Lijst van 552 gemeten pesticiden, biociden en metabolieten in bodem (PICA GmbH vloeistofchromatografie).....	88
Bijlage 8. Lijst van gemeten pesticiden, biociden en metabolieten in water met LOQ (Eurofins Sofia)	101

Tabellen

Tabel 1. Gehalten van bestrijdingsmiddelen (in microgram per kg droge stof) gevonden in 15 monsters van vegetatie uit particuliere tuinen ^{1,2}	20
Tabel 2. Gehalten van bestrijdingsmiddelen (in microgram per kg droge stof) in 6 bodemmonsters uit particuliere tuinen ^{1,2}	23
Tabel 3. In 5 PUF en 2 PEF filters gemeten bestrijdingsmiddelen op de locatie aan de Koekoeksweg in Geeuwenbrug in 2020 en 2021 in nanogram per filter.....	24
Tabel 4. De stoffen die in luchtfilters in de hoogste concentraties aanwezig waren en de periode van opstelling (Glyfosaat en AMPA in PEF filters en de overige stoffen in PUF filters)	26
Tabel 5. Resultaten van chemische multi-analyse van bestrijdingsmiddelen in 6 watermonsters genomen in de periode 2018-2020 in Drenthe (analyse uitgevoerd door Eurofins Sofia)	27
Tabel 6. Bestrijdingsmiddelen in het haar van 4 mensen woonachtig in Drenthe*	27
Tabel 7. Resultaten van chemische multi-analyse van 661 bestrijdingsmiddelen in drie monsters van akkerbouwgewassen in Geeuwenbrug (Drenthe) in microgram per kg droge stof.....	29
Tabel 8. Alle gevonden bestrijdingsmiddelen in 6 gangbare en 5 biologische akkerbouw bodems vanaf 2018-2021, in microgram per kg droge stof, met de LOQ, locatie, datum en monstercode*	31
Tabel 9. Resultaten chemische multi-analyse van 661 bestrijdingsmiddelen van 21 vegetatiemonsters uit de periode 2019-2020 uit Drenthe, Groningen en Gelderland met de behaalde LOQ, de gevonden gehalten in microgram per kg droge stof, het totale gehalte van stoffen, het aantal gevonden stoffen per monster, de afstand tot akkerbouw* en het totale insecticide gehalte in ieder monster.....	36
Tabel 10 Resultaten van chemische multi-analyse van 661 bestrijdingsmiddelen in 6 bodemmonsters van natuurgebieden tussen 2018 en 2020 ^{1,2}	37
Tabel 11. Resultaten van chemische multi-analyse van 661 bestrijdingsmiddelen in 8 mestmonsters genomen vanaf 2018 tot 2020 (in microgram per kg droge stof) ^{1,2}	39

Figuren

Figuur 1. Monstername van vegetatie monster GN008 in particuliere tuin in Honingvlaken op 3/9/2019.....	18
Figuur 3. Monstername van vegetatie in natuurgebied van Natuurmonumenten in Geeuwenbrug op 6/12/2018.....	19
Figuur 5. In het Holtingerveld werden op 5/9/2019 de vegetatiemonsters GN014, GN015, GN016 en GN017 genomen.....	19
Figuur 2. Locatie van monstername in groentetuin direct grenzend aan lelieakker op 6/12/2018 in Geeuwenbrug.....	22
Figuur 4. Aantal in PUF filter gevonden stoffen in verschillende perioden van 2019-2020 op de Location Koekoeksweg, Geeuwenbrug	25

Figuur 6. Invloed van de afstand van monsternamelocaties tot het dichtstbijzijnde akkerbouw perceel op het aantal gevonden bestrijdingsmiddelen per vegetatiemonster in natuurgebieden met logaritmische en lineaire trendlijn. Monsters zijn genomen in de periode 2018-2020.....	40
Figuur 7. De invloed van de afstand van de monstername locatie van vegetatiemonsters in natuurgebieden op de totale gevonden concentratie bestrijdingsmiddelen in vegetatiemonsters met een lineaire trendlijn en met een logaritmische trendlijn. Monsters zijn genomen in de periode 2018-2020.....	41
Figuur 8. Het gehalte bestrijdingsmiddelen, biociden en metabolieten in vegetatiemonsters in tuinen en in natuurgebieden samen, genomen in de periode 2018-2020 in afhankelijkheid van de afstand tot akkerbouwvelden (n=36).....	42
Figuur 9. De concentratie chloorprofam in afhankelijkheid van de afstand van de monsternameplaats tot akkerbouw	43
Figuur 10. De concentratie difenylamine in afhankelijkheid van de afstand van de monsternameplaats tot akkerbouw	43
Figuur 11. Het gehalte antrachinon in vegetatie van natuurgebieden en particuliere terreinen in afhankelijkheid van de afstand tot akkerbouw	44
Figuur 12. De concentratie van de 49 overige stoffen in afhankelijkheid van de afstand van de monsternameplaats tot akkerbouw.....	44
Figuur 13. De verdeling van het insecticide gehalte in 18 vegetatiemonsters uit Drenthe en 2 uit Groningen en Gelderland.....	48

Inleiding

De teelt van bloembollen en aanverwante siergewassen was lange tijd iets speciaals voor Noord-Holland en Zuid-Holland. In die provincies is er relatief weinig sprake geweest van massale maatschappelijke onrust over de consequenties van die teelten. Mogelijk is dat een gevolg van het feit dat de bewoners in die provincies al eeuwen gewend waren aan de aanwezigheid van deze bedrijfstak. Bovendien is in Noord-Holland en Zuid-Holland de verwevenheid van de bollenteelt met natuurgebieden lager dan in Drenthe. Er zijn enkele onderzoeken geweest naar beroepsziekten bij bollenboeren met weinig opwekkende uitkomsten, maar de uitkomsten verdwenen weer snel uit de publiciteit.

Het merendeel van de sierteelten in Noord-Holland en Zuid-Holland bevond zich in de kuststrook langs de duinen. Voor zover bekend is er in de duinen nooit onderzoek geweest naar de contaminatie van die natuurgebieden met bestrijdingsmiddelen. Al in 1982 zocht de tuinder Gerard Wiering een antwoord op de vraag waardoor zijn medische klachten werden veroorzaakt. De Wetenschapswinkel Leiden deed vervolgens in 1986 onderzoek met deelnemers van verschillende universiteiten en instituten bij een groep van 136 mensen uit de bollensector en bij 73 controlepersonen. Bij een van de testen bleek de reactiesnelheid van mensen uit de bollensector significant lager te zijn dan in de controlegroep (Wetenschapswinkel, 1990). STOWA heeft van 1999 tot 2001 metingen gedaan op 18 locaties door heel Nederland van lucht en neerslag. De individuele meetreeksen op de individuele locaties werden echter niet vrijgegeven. Veel later heeft onder andere de vereniging Houd Zijpe Leefbaar het thema aangekaart en zij hebben enige meetgegevens gekregen uit het STOWA onderzoek van de locatie Anna-Palowna. Deze waarden staan in de presentatie van een hoorzitting in 2013 (Koning, 2012). Ook heeft Houd Zijpe Leefbaar metingen gebruikt van waterschappen die een aantal bestrijdingsmiddelen in oppervlaktewater met grote regelmaat meten. Ook de Milieufederatie Noord-Holland heeft gevraagd om onderzoek naar gezondheidseffecten bij omwonenden. RIVM is in eerste instantie niet verder gekomen dan het rapport 'Verkenning van mogelijkheden voor onderzoek naar blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen bij omwonenden' (RIVM, 2014), zonder dus gebruik te maken van de (originele) metingen die in de jaren voor 2003 door TNO al gedaan waren. Die waren verontrustend genoeg, want een stof als het insecticide pirimifos-methyl werd in de regen in een maximale concentratie gemeten die 55,7 maal boven de MTR-waarde lag voor oppervlaktewater (MTR staat voor Maximaal Toelaatbaar Risico).

Van 2000 tot 2018 is de bollenteelt in Drenthe flink gegroeid. Het areaal verviervoudigde bijna tot 1.900 hectare (De Krant van Midden-Drenthe 5/4/2018). Gedurende een lange periode vanaf 2003 begonnen inwoners van de gemeente Westerveld zich zorgen te maken over de toenemende belasting van mens en milieu met nieuwe vormen van agrarische activiteiten. Die activiteiten kregen steeds meer het karakter van een industrie. Die industrie leidde tot een sterke stijging in het gebruik van bestrijdingsmiddelen, toenemend gebruik van grondwater en toenemende verkeersdruk op plaatselijke wegen. Op 18 oktober 2018 organiseerde de Stichting Bollenboos een bijeenkomst over de problematiek omtrent bestrijdingsmiddelen. Daar gaf ondergetekende een presentatie met de titel 'naar een verantwoorde gewasbescherming voor Drentse gewassen'. Ook vroeg ik aandacht voor het feit dat er in Drenthe (en daarbuiten) op dat moment geen objectieve feiten voorhanden waren over de belasting van mens en natuur met bestrijdingsmiddelen met een oproep die objectieve feiten zelf te gaan verzamelen om daarmee het publieke debat aan te gaan. Dat was de aanleiding voor een groep verontruste burgers in de herfst van 2018 om te beginnen met het nemen van monsters van bodem en vegetatie in de gemeente Westerveld in Drenthe. Later werden ook monsters genomen van water, lucht en haar van bewoners. De hierbij betrokken burgers hebben in begin 2019 de vereniging Meten is Weten opgericht. Zij namen een veelheid van monsters, ook buiten de eigen gemeente en zelfs buiten de eigen provincie. Het rapport dat u voor zich ziet is het resultaat van zeer veel werk dat betrokkenen hebben verricht. Veel afzonderlijke aspecten die in dit rapport worden genoemd zijn al eerder gepubliceerd in afzonderlijke verslagen en persberichten. Dit rapport beoogt een overzicht te geven

van de eerdere verslagen en die in perspectief te plaatsen van elkaar en van vergelijkbare onderzoeken in het nabije buitenland.

Na aandringen door de Stichting Bollenboos en door de nota van de gezondheidsraad (Gezondheidsraad, 2014) is er dan later, in 2014, een empirisch onderzoek (Onderzoek Bestrijdingsmiddelen en Omwonenden) gekomen. Dat onderzoek wordt in het algemeen aangeduid met de afkorting 'OBO onderzoek'. In dat onderzoek werd de blootstelling van omwonenden aan bestrijdingsmiddelen in bloembollengebieden in Noord-Holland en Zuid-Holland onderzocht. Er werd echter maar een heel klein pakket van stoffen gemeten en op niet grotere afstand dan 250 meter van de percelen met sierteelten (Vermeulen et al., 2020). Alleen zes controlemeetpunten met luchtfilters bevond zich op een afstand van meer dan 5000 meter. De OBO onderzoekers wekten daarmee de indruk dat ze liever niet te veel onplezierige feiten boven tafel wilden krijgen. Dat wordt aardig geïllustreerd door het pakket van stoffen dat men besloot te gaan meten; Ten behoeve van de biomonitoring van mensen werden slechts 5 stoffen geselecteerd, met als reden het beperkte budget. Voor de milieumetingen werden slechts 47 stoffen uitgekozen. In de analytische chemie is het gebruikelijk om grote pakketten aan bestrijdingsmiddelen te meten van honderden stoffen, omdat dit *goedkoper is*.

Alle onderzoekers die zich met dit soort vraagstukken bezighouden weten dat het niet te voorspellen is welke middelen waar opduiken in het milieu en in ons lichaam. Toen ik (*coauteur J. Buijs*) de leider van het OBO onderzoek met de vraag confronteerde waarom ze zo weinig stoffen maten, zei hij dat hij op deze vraag geen commentaar wilde leveren. Ook de adviezen van het OBO onderzoek geven weinig blijk van enig bewustzijn van de acute vragen die leven bij de omwonenden van landbouwvelden en bij natuurbeschermers t.a.v. de belasting van mens en milieu met chemische middelen. Er wordt in het rapport veel aandacht besteed aan drift-reductie door toepassing van technische maatregelen. Er wordt echter voorbijgegaan aan de principiële vraag of dat geen gerommel in de marge is. Het OBO onderzoek heeft vastgesteld dat er sprake is van een algehele belasting van mens en milieu (zelfs van de 6 controles op meer dan 5000 meter van de behandelde percelen). Op die afstand was nog sprake van 16,4% van de belasting van bijvoorbeeld pendimethalin.

Er is ook door RIVM onderzoek gedaan naar de gezondheid van omwonenden van landbouwpercelen in het algemeen vanaf 2016-2018 (RIVM, 2018). In dat onderzoek kwam men tot de algemene conclusie dat de gemiddelde gezondheid van omwonenden zelfs iets beter was dan van een controlegroep in stedelijk gebied, maar dat er wel onverklaarbare correlaties waren van Parkinson, geboortegewicht, oogirritaties en leukemie met bepaalde teelten. Dit onderzoek heeft tot nu toe geen vervolg gekregen.

De fundamentele vragen van de dosis-tijds-werkingsrelaties op mens en milieu en het effect van cocktails worden in het RIVM rapport (van 2018) en in het rapport van het OBO onderzoek (2020) niet eens genoemd. Zoals Tennekes & Sanchez-Bayo (2011) hebben gepubliceerd zijn er voorbeelden van stoffen waarbij een duizendmaal lagere concentratie hetzelfde effect heeft als de oorspronkelijke concentratie, alleen enkele dagen later. Deze mogelijke eigenschap wordt bepaald door de aard van de interactie die stoffen hebben met levende organismen. Om die aard te begrijpen moet volgens beide auteurs voor iedere stof worden bepaald of er sprake is van zogenaamde irreversibele receptorbinding. Dat is voor vrijwel geen enkel bestrijdingsmiddel dat gebruikt wordt in de landbouw gebeurd, omdat deze kennis niet vereist wordt in de toelatingsprocedures. De percentages emissiereductie die kunnen behaald worden met drift-reductie verliezen in die context hun betekenis.

Doel van rapport

Het doel van dit rapport is om:

- De verschillende metingen die wij afzonderlijk hebben uitgevoerd en gerapporteerd met elkaar in verband te brengen om daarmee de onderlinge verbanden inzichtelijk te maken.
- Binnenlands en buitenlands onderzoek te betrekken bij de interpretatie van de metingen in Drenthe en omstreken.
- Ontbrekende data te identificeren, zodat daar in vervolgwerk aandacht aan kan worden besteed.
- Bewustwording te stimuleren bij telers, bewoners, politici en alle andere betrokkenen van de consequenties van het huidige systeem van gewasbescherming.

Materiaal & Methode

De totaal 87 monsters zijn op gestandaardiseerde manieren door verschillende personen van de Vereniging Meten is Weten genomen in de periode van 6/12/2018 tot 26/1/2021. Een overzicht van de aard van alle monsters (de matrix), het totale aantal, het nummer van de tabel waarin zij zijn opgenomen in de tekst en het aantal monsters dat in Drenthe is genomen is te vinden in bijlage 1.

Aard van de genomen monsters

- **Natuur:** er zijn relatief veel monsters genomen van de vegetatie in natuurgebieden (21), omdat op grond van ons eerdere onderzoek (Buijs en Mantingh, 2020) verwacht werd dat de vegetatie als een filter werkt, dat de op dit moment in Drenthe gebruikte bestrijdingsmiddelen en biociden uit de lucht filtert. Van de bodem in natuurgebieden zijn slechts 6 monsters genomen en verder zijn 8 monsters genomen van rundvee- en één van ganzenmest. Drie monsters van rundveemest zijn genomen buiten de provincie Drenthe.
- **Akkerbouw:** op een 10 locaties zijn monsters genomen van akkerbouwbodems en 3 van de daarop staande gewassen. Op 5 locaties ging het om biologische akkerbouwbodems en op 5 andere locaties om gangbare akkerbouwbodems.
- **Lucht:** pas in de loop van 2019 is begonnen met luchtmetingen. De metingen zijn niet continu gedaan, maar met een aantal intervallen. Tot nu toe zijn 5 PUF filters geanalyseerd en 2 PEF filters. De kleinste afstand tussen het filter en de akker bedroeg 12 meter.
- **Water:** in het totaal zijn slechts 6 watermonsters geanalyseerd door het Eurofins laboratorium in Sofia. Het ging om 3 monsters van oppervlaktewater, 2 van regenwater en 1 van grondwater.
- **Particuliere tuinen:** in het totaal zijn 15 monsters genomen van planten uit tuinen en er zijn 6 bodemonsters genomen op verzoek van bewoners. De afstand tussen de tuinen en akkers varieerde van 0,5 tot 82 meter.
- **Haar:** in het kader van een onderzoek van PAN Nederland (Mantingh, 2021) werden er totaal 4 haarmonsters genomen in Drenthe. In het verslag van PAN Nederland staan ook de meetresultaten van de 20 andere monsters van mensen en 1 van een hond vermeld.

Monstername procedure

Bodem: met grondboor van 50 mm diameter zijn per locatie 20 monsters genomen van 0-20 cm diepte. Dat is gebeurd door verschillende personen die betrokken zijn bij de Vereniging Meten=Weten. De 20 monsters werden gemengd in een zinken emmer. In het veld werden de coördinaten van iedere monsterlocatie bepaald met behulp van een GPS-navigatietoestel, type Garmin Geko 201.

Vegetatie: van geselecteerde soorten planten of van mengsels zijn 25 monsters genomen binnen een afstand van 10 meter en vervolgens gemengd. In het veld werden de coördinaten van iedere monsterlocatie bepaald met behulp van een GPS-navigatietoestel, type Garmin Geko 201.

Water: met behulp van plastic mineraalwaterfles werd 1 liter water bemonsterd op de geselecteerde locatie. Op het Blauwe Meer werd bemonsterd met een lange monsterstok die langzaam dieper in het water werd geduwd, zodat de fles geleidelijk volliep van 0-100 cm diepte.

Lucht: Met behulp van PUF (Model Hoffmann-GMS t.b.v. multi-analyse) en PEF filters (glyfosaat/AMPA model) van de firma Tiem Technic (Dortmund) werden gedurende 1-2 maanden stoffen uit de lucht opgenomen op 1 locatie. De filters werden op een mast gemonteerd van 250 cm hoogte.

Mest: er is mest (excrementen) bemonsterd van verschillende diersoorten, namelijk rund, schaap, ganzen, en mens. Er werd van minimaal 25 verschillende mesthopen of keutels een monster genomen en vervolgens samengevoegd tot een mengmonster. In het veld werden de coördinaten van iedere monsternamelocatie bepaald met behulp van een GPS-navigatietoestel, type Garmin Geko 201.

Haar: De 21 personen die meededen aan de steekproef werd gevraagd zelf een monster te nemen. De testpersonen werd in de toelichting gevraagd een haarlok van in totaal 6 cm lengte vanaf de hoofdhuid en van potlooddikte te knippen en afhankelijk van de haargroei eventueel van verschillende plekken van het hoofd. De testpersonen of hun kapper dienden de geknipte haarlokken, met een minimaal gewicht van 5 gram, parallel naast elkaar op een stuk aluminiumfolie te verzamelen. Hen werd gevraagd het monster per post op te sturen.

Bepaling van de afstand van monstername locaties tot het dichtstbijzijnde akkerbouwveld

In het veld werden de coördinaten van ieder monsternamepunt bepaald met behulp van een GPS-navigatietoestel, type Garmin Geko 201. Met behulp van de GPS coördinaten werd de monstername locatie opgezocht op de website van www.boerenbunder.nl. Op die website kunnen de gewassen worden gevonden die in de omgeving werden geteeld in de verschillende monsternamejaren. Daarbij werd het dichtstbijzijnde akkerbouwveld bepaald, en vervolgens werd op Google Earth Pro (versie 7.3.4.8248) de afstand van de rand van dat veld tot de monstername locatie bepaald in meters met behulp van de liniaal functie.

Bewaring van de monsters

Alle monsters werden voor verzending naar het laboratorium bewaard bij -18 graden Celsius en in een gekoeld busje vervoerd naar het laboratorium.

Chemische analyse

De analyses van mest, bodem en vegetatie op aanwezigheid van 661 stoffen (excl. glyfosaat en AMPA) werden uitgevoerd door Eurofins Graauw met een LOQ van 0,5-2,4 microgram per kg vers monster. De analyses van water werden uitgevoerd door Eurofins Sofia met een LOQ van 30 nanogram per liter. De analyse van de PUF en PEF filters werd uitgevoerd door Kwalis Fulda GmbH met een LOQ van 5-15 microgram per kg. Door hen werden 574 stoffen geanalyseerd. Vier analyses van haar met een LOQ van 2 microgram per kg werden uitgevoerd door PICA GmbH. PICA heeft ook drie bodemmonsters (Ant1, Ant2 en Ant3) op 762 bestrijdingsmiddelen geanalyseerd met een LOQ van 10 microgram per kg.

In de tabellen met analyseresultaten met vochthoudende monsters zijn alle gehalten omgerekend naar de gehalten op basis van droge stof. Van alle gemeten waarden is ook aangegeven door welk laboratorium de analyses zijn uitgevoerd en met welke LOQ. Alle waarden die onder de LOQ, maar boven de LOD, lagen zijn met geel gemarkeerd.

De betrouwbaarheid van die waarden voldoet niet aan de norm van $\pm 50\%$. De lijsten van door de verschillende laboratoria gemeten stoffen zijn opgenomen als bijlage 5-8. Die lijsten overlappen voor een

groot deel, maar als een bepaalde stof niet is gevonden in bepaalde monsters, moet dus eerst worden gecontroleerd of hij wel is gemeten door het betreffende laboratorium.

Statistische toetsing

Toetsing of twee meetreeksen verschillen gebeurde met de verdelingsvrije Mann-Whitney-Wilcoxon toets bij tweezijdige toetsing met $p < 0,05$. Correlaties tussen variabelen werden getoetst met de verdelingsvrije toetsen van Pearson, Kendall's tau en Spearman's rho bij $p < 0,05$. In het geval er sprake was van een evidente eenduidige verwachting van een gedefinieerd effect werd eenzijdig getoetst. Dat was bijvoorbeeld het geval bij toetsing van het effect van de afstand op de belasting van de vegetatie met bestrijdingsmiddelen uit naburige percelen. De verwachting is daar dan logischerwijze dat de belasting afneemt met toenemende afstand. Daarom werd de alternatieve hypothese eenzijdig getoetst met Pearson, Kendall's tau en Spearman's rho (met het programma SPSS25).

Figuur 1. Monstername van vegetatie monster GN008 in particuliere tuin in Honingvlaken op 3/9/2019

Monstername van vegetatie in natuurgebied van Natuurmonumenten

Figuur 2. Monsternamen van vegetatie in natuurgebied van Natuurmonumenten in Geeuwenbrug op 6/12/2018

Figuur 3. In het Holtingerveld werden op 5/9/2019 de vegetatiemonsters GN014, GN015, GN016 en GN017 genomen

Resultaten

Meetwaarden op privéterreinen van burgers

Vegetatie

Er zijn 15 monsters genomen van planten uit vele particuliere tuinen onder andere van boerenkool en spruitkool, 2 van fruit (blauwe bessen en kersen bladeren) en diverse van gazongras en kruiden. Behalve het monster uit Langweer (Friesland) en Wenum Wiesel (Gelderland), zijn alle particuliere monsters afkomstig uit de gemeente Westerveld. De resultaten staan in Tabel 1.

Resultaten

Tabel 1. Gehalten van bestrijdingsmiddelen (in microgram per kg droge stof) gevonden in 15 monsters van vegetatie uit particuliere tuinen^{1,2}

MONSTERS VAN VEGETATIE UIT PARTICULIERE TUIENEN							Waarde < LOQ													
LOQ	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,2	0,7	1,4	0,59	0,6	0,6	0,9					
Locatie	Geeuwenbrug	Westerveld	Wilhelminaoord	Dwingeloo	Dwingeloo	Dwingeloo	Dwingeloo	Dwingeloo	Dwingeloo	Wilhelminaoord	Geeuwenbrug	Dwingeloo	Langweer	Uffelte	Wenum-Wiesel					
Monstercode	8RS	7MM	GN003	GN001	GN002	GN006	GN007	GN008	GN011	GN012	GN025	GN032	GN042	GN20.008	GN20.023					
Datum monstername	06.12.18	06.12.18	02.04.19	02.04.19	02.04.19	07.04.19	03.05.19	03.09.19	03.09.19	03.09.19	12.09.19	19.09.19	03.10.19	27.02.20	30.09.20					
Gevonden stof	Boerenkoolbladen	Spruitkoolbladen	Gras en kruiden langs slootkant	Gras en kruiden	Gras en kruiden	Gras en kruiden	Gras en kruiden	Gras en kruiden	Gras en kruiden	Gras en kruiden	Gras en kruiden langs slootkant	Gras en kruiden	Gras en kruiden	Gazon-gras	Gras in biologisch blauwe bessen veld	Kersenblad	Werkingsstof			
fenylfenol-2	4,09	67,06						2,00		1,00	3,00	2,10	2,10				Fungicide			
6-benzyladenine			14,81			13,55	10,11				kwalitatief aangetoond						Groei-regulator			
Antraquinon			3,00	5,25	2,00	3,00		3,00			3,20			17,10			Repellent			
BAC-12	0,88	0,74	Is niet gemeten													Biocide				
BAC-14	0,95		Is niet gemeten													Biocide				
Boscalid						0,23	3,58										Fungicide			
Caffeïne	92,59	223,17															Overige			
Chloorprofam	13,09	39,84	3,00	451,47	9,00	4,00	6,00	55,60	4,80	6,30	4,30	10,20	6,80	7,00	3,50		Herbicide			
Cypermethrin									1,00								Insecticide			
Cyproconazool												5,80					Fungicide			
DDAC	19,70	20,07	Is niet gemeten													Fungicide				
DEET	11,41			0,93	4,00												Insecticide			
Difenyl		23,87	19,00	36,57	12,00	18,00	17,00	37,90	28,80	27,30	55,60	kwalitatief aangetoond	55,00				Fungicide			
Difenoconazool				0,83				3,40	3,40	1,70							Fungicide			
Difenylamine	3,94	23,17						5,00	3,00	4,00	6,50	10,60	8,50				Insecticide			
Fipronil			0,28														Insecticide			
Fipronil-sulfone			0,25														Insecticide			
Flonicamid												2,20					Insecticide			
Fluazifop								kwalitatief aangetoond		kwalitatief aangetoond		16,40					Herbicide			
Fluazinam					0,08		0,05										Fungicide			
Fluopyram								14,90		4,60		14,50				8,50	Fungicide			
Fluroxypyr																6,40	Herbicide			

Vervolg tabel 1

Resultaten

Locatie	Geeuwenbrug	Westerveld	Wilhelminaoord	Dwingeloo	Dwingeloo	Dwingeloo	Dwingeloo	Dwingeloo	Dwingeloo	Wilhelminaoord	Geeuwenbrug	Dwingeloo	Langweer	Uffelte	Wenum-Wiesel	
monstercode	8RS	7MM	GN003	GN001	GN002	GN006	GN007	GN008	GN011	GN012	GN025	GN032	GN042	GN20.008	GN20.023	Werkingstof
Flutolanil							0,87									Fungicide
Fthalimide	2,23							4,00			8,00			18,10		Fungicide
Haloxifop															8,10	Herbicide
Imidacloprid			5,80													Insecticide
MCPA	125,76															Herbicide
Mepanipyrim															30,10	Fungicide
Metamitron				2,74												Herbicide
Metolachloor				1,09			1,00									Herbicide
Pencycuron							2,75									Fungicide
Pendimethalin			2,00	94,90	5,00	5,00	11,00							46,80		Herbicide
Picaridin	0,90														2,40	Insecticide
Procymidon			2,00							5,40						Fungicide
Propyzamide		4,03												2,00		Herbicide
Prosulfocarb	4,00													4,80		Herbicide
Prothioconazool-Desthio				2,71				23,40		14,10					4,30	Fungicide metaboliet
Tebuconazool							5,55	kwalitatief aangetoond		kwalitatief aangetoond					2,20	Fungicide
Thiacloprid															2,10	Insecticide
Thiamethoxam		25,75														Insecticide
Triallaat	3,31	6,90														Herbicide
Totale concentratie	186,32	211,43	50,14	596,49	32,08	43,78	57,91	145,20	45,00	64,40	80,60	61,80	72,40	95,80	67,60	
Aantal gevonden stoffen	13	10	9	9	6	6	10	10	6	10	7	8	4	6	9	
% droge stof	12	10	23	20,2	23,1	27,2	25,6	14,9	32,5	19,5	30,3	14,6	16,5	13,6	38,6	
Afstand akkerbouw (m)	11	18	31	11	13	25	37	11	37	29	26	6	14	82	13	
Totaal aantal gevonden stoffen			41	Aantal genomen monsters				15								
Gemiddeld aantal stoffen per monster			8,20	Gemiddelde afstand akkerbouw (m)				24,27								
Gemiddelde concentratie			120,73													

¹Gehalten zijn gemeten door Eurofins Graauw. Meetwaarden hoger dan de LOD maar lager dan de LOQ zijn geel gekleurd

²De coördinaten van deze monsternamen locaties zijn niet aangegeven i.v.m. de privacy van deze bewoners

Resultaten

In Tabel 1 kan worden gezien dat:

- in het totaal 40 bestrijdingsmiddelen (inclusief metabolieten en biociden en exclusief cafeïne) werden aangetroffen in 15 vegetatiemonsters van 'onbespoten' locaties
- het gehalte bestrijdingsmiddelen en biociden was in de vegetatie rondom de woningen gemiddeld 120,99 microgram per kg droge stof
- in alle genomen monsters 4-13 verschillende bestrijdingsmiddelen aanwezig waren
- de gemeten waarden boven de LOQ varieerden van 2,4 microgram per kg (picaridin) tot 451,47 microgram (chloorprofam) per kg droge stof bedroeg
- in elk monster zowel herbiciden als fungiciden aanwezig waren, in 10 van de 15 monsters insecticiden en in 2 van de 15 monsters biociden
- in alle monsters chloorprofam aanwezig was
- de 15 monsters allemaal een uniek profiel vertonen, maar sommige monsters veel identieke componenten bevatten, zoals 8RS en 7MM, hoewel beide locaties hemelsbreed ruim 12 kilometer van elkaar verwijderd zijn. Ze liggen allebeide in Drenthe. Ook de monsters GN012 en GN042 lijken veel op elkaar
- het monster uit Wenum-Wiesel bevat 9 bestrijdingsmiddelen, waarvan er 4 alleen daar zijn gemeten, namelijk fluroxypyr, haloxyfop, mepanipyrim en thiacloprid
- het boerenkoolmonster met betrekking tot MCPA niet voldoet aan de MRL norm voor zuigelingen en peuters in de EU van 10 microgram per kg verpakte voeding. Het kersenblad zou wegens het gehalte mepanipyrim daaraan ook net niet hebben voldaan (indien het eetbaar zou zijn geweest). In het totaal zouden 4 van de 15 monsters niet aan de zuigelingen en peuter norm hebben voldaan
- de 11 andere monsters zouden alleen aan de MRL norm voor zuigelingen en peuters hebben voldaan omdat die wetgeving geen rekening houdt met cocktails.

Bodem

Op verzoek van burgers zijn ook 6 monsters genomen van bodem van particuliere tuinen. De resultaten staan in Tabel 2.

Figuur 4. Locatie van monsternamen in groentetuin direct grenzend aan lelieakker op 6/12/2018 in Geeuwenbrug

Resultaten

Tabel 2. Gehalten van bestrijdingsmiddelen (in microgram per kg droge stof) in 6 bodemonsters uit particuliere tuinen^{1,2}

Locatie	Dwinge- loo	Dwinge- loo	Vledder- veen	Wilhel- minaard	Oudemir- dum	Oudemir- dum		
LOQ	1	1,7	1,5	0,1	2,6	1,8		
Monstercode	GN005	GN010	GN013	GN043	GN20.00 5	GN20.00 6		
Datum Monstername	06.04.19	03.09.19	03.09.19	07.10.19	18.02.20	18.02.20	Werking stof	Aantal po- sitiieve me- tingen
Stof								
Dichlobenil (Afbr. Chloorthiamide)		1,78	3,57				Herbicide	2
Difenyl		6		3,7			Fungicide	2
Fthalimide (Afbr. Folpet)	6	k.a.	k.a.				Fungicide me- taboliet	3
Fenylfenol-2		3,33					Fungicide	1
Antrachinon	55,6	91	19	6,35	19,12	45,59	Repellent	6
Chloordaan-cis	2	1,45			36,23	5,8	Insecticide	4
p,p'-DDE	11	7	2		4	2	Insecticide metaboliet	5
Dieldrin	2	1,49			105	12	Insecticide	4
p,p'-DDD + o,p'-DDT	11	7	1	1	2	2	Insecticide	6
p,p'-DDT	43	7,55			5,31	8,21	Insecticide	4
Dicofol		1,79					Acaricide/ in- secticide	1
Aldicarb				3,01			Insecticide	1
Boscalid				1		1,17	Fungicide	2
Imidacloprid				0,72			Insecticide	1
Prochloraz desimi-dazole-amino 1				7,68			Fungicide me- taboliet	1
Metolachloor-S	2			1			Herbicide	2
Tebuconazool	1,03			1,89			Fungicide	2
Azoxystrobin	0,96				2,17		Fungicide	2
Bixafen	0,38						Fungicide	1
Chloordaan trans	2				20	2	Insecticide	3
Chloorprofam	2				1,4	1,4	Herbicide	3
Fipronil	0,09						Insecticide	1
Fipronil-sulfone	0,17						Insecticide metaboliet	1
Fluazinam	0,06						Fungicide	1
Fluopyram	0,84						Fungicide	1
o,p'-DDD	2						Insecticide metaboliet	1
Pendimethalin	3					1	Herbicide	2
Procymidon						1	Fungicide	1
Totaal	145,13	128,39	25,57	26,35	195,23	82,17		
Aantal stoffen	19	11	5	9	9	11		
Afstand tot akker- bouw	0,5	0,5	0,5	30	26	0,5		
Gehalte droge stof (%)	lucht- droog	91,5	82,7	67	84,3	78,6		
Gemiddelde concentratie			100,47					
Gemiddeld aantal stoffen per monster			10,67					
Aantal locaties			6					
Gemiddelde afstand tot akkerbouw			9,67					

¹ Meetwaarden hoger dan de LOD maar lager dan de LOQ zijn geel gekleurd. Alle metingen zijn uitgevoerd door Eurofins Graauw

² Glyfosaat en AMPA zijn op deze locaties niet gemeten

Resultaten

In Tabel 2 kan worden gezien dat:

- in totaal 28 bestrijdingsmiddelen, biociden en hun metabolieten werden gevonden
- in alle monsters 9 tot 20 bestrijdingsmiddelen aanwezig waren
- in alle 6 monsters fungiciden, herbiciden en insecticiden aanwezig waren
- in alle monsters sprake was van een unieke combinatie van bestrijdingsmiddelen
- de gevonden concentraties boven de LOQ varieerden van 0,72 (imidacloprid) tot 105,00 microgram (dieldrin) per kg droge stof

een aantal oude (sinds vele jaren verboden) bestrijdingsmiddelen, zoals dieldrin, chloordaan en DDT metabolieten in de bodems van tuinen in zowel Oudemirdum als in Dwingeloo voorkomen.

Lucht

Het luchtfilter was opgesteld gedurende verschillende perioden tussen 2019 en 2021 aan de Koekoeksweg in de gemeente Westerveld. In de lucht werden met behulp van de 5 PUF en 2 PEF filters 30 bestrijdingsmiddelen aangetoond. In Tabel 3 zijn alle gemeten stoffen aangegeven.

Tabel 3. In 5 PUF en 2 PEF filters gemeten bestrijdingsmiddelen op de locatie aan de Koekoeksweg in Geeuwenbrug in 2020 en 2021 in nanogram per filter

	Hoeveelheid geadsorbeerd pesticide (nanogram) per filter van 10 gram (PUF filter) resp. 5 gram (PEF filter). Alle metingen zijn uitgevoerd door Kwalis GmbH						
Code Rapport (lab)	197707	197708	197708	211238	211237	211239	211240
Filter	PUF	PUF	PEF	PUF	PUF	PUF	PEF
Periode	28/8/19-23/10/19	23/10/19-27/11/19	28/8/19-27/11/19	15/4/20-16/7/20	5/9/20-8/10/20	9/10/20-14/12/20	15/4/20-8/10/20
Aantal dagen	83	34	90	91	32.5	65	175
Stof							
Aclonifen				85			
AMPA			44				149
Boscalid				14			
Chloorprofam	561	21		5317	1001	19	
Chloorthalonil				93			
Dimethenamid				958			
Ethofumesaat				126			
Fluazinam				26			
Fluopyram				37	86		
Flutolanil				89			
Folpet	441						
Fthalimid	7450						
Glyfosaat			66				522
HCH Lindan				28	27	16	
Imazamox	25						
MCPA				35			
Metamitron				126			
Metobromuron				61			
Metolachloor	6			39			
Metribuzin				27	27		
Pendimethalin	275	62		2772	491	73	
Phenmedipham				43			
Prosulfocarb	152	488		276	48	618	
Prothioconazool-desthio	24			20			
Tebuconazool	95						
Terbuthylazin				160			
Terbuthylazin-desethyl				158			
THPI		124					
Triallaat	25	30		22	79	156	
Trifloxystrobin	14						

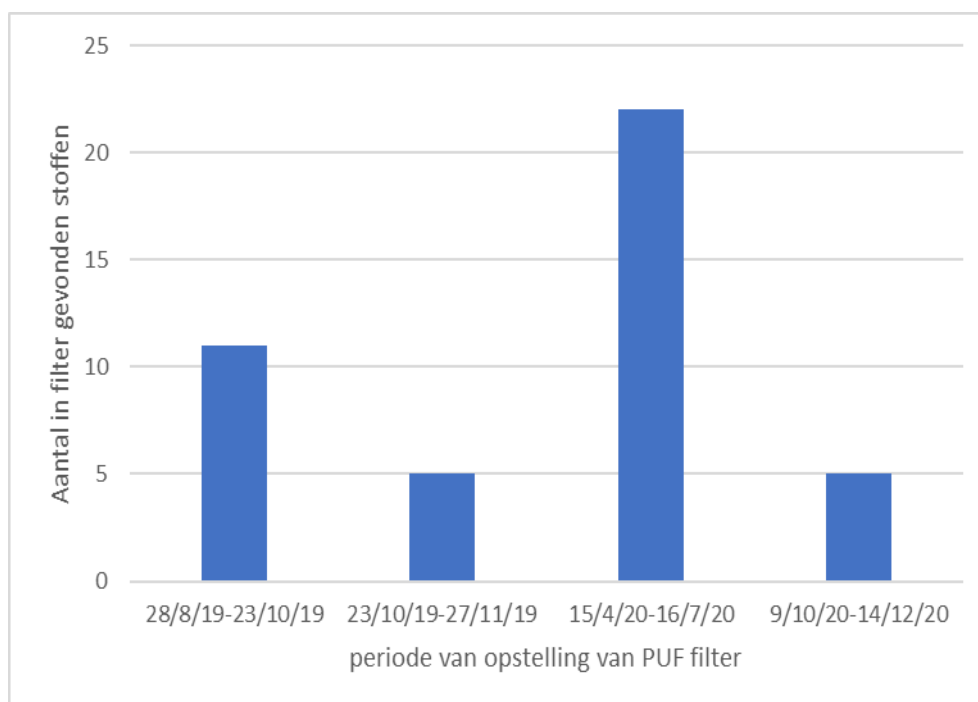
Resultaten

Totale hoeveelheid	9068	725	110	10512	1759	882	671
Aantal stoffen	11	5	2	22	7	5	2
Grootste component	Fthalimid	Prosulfo-carb	Glyfosaat	Chloor-profam	Chloor-profam	Prosulfo-carb	Glyfosaat
Totaal aantal stoffen in PUF/PEF	30						
Gemiddeld aantal stoffen PUF/PEF	10						

In Tabel 3 kan worden gezien dat:

- in de voorjaar periode van 15/4/20-16/7/20 door het PUF filter verreweg de meeste stoffen uit de lucht werden geadsorbeerd, namelijk 22
- in de periode 28/8/19 tot 23/10/19 nog 11 stoffen werden geadsorbeerd
- zelfs in de periode 23/10/19 tot 27/11/19 nog steeds 5 stoffen werden geadsorbeerd en wel dezelfde stoffen als in de voorafgaande periode, behalve dan dat tot 27/11/19 ook THPI werd gemeten. Deze stof is een metaboliet van het fungicide captan.
- vanaf 9/10/20 tot 14/12/20 werden ook 5 stoffen gemeten evenals in de periode 23/10/19 tot 27/11/19. Vier van de gemeten stoffen waren identiek, alleen linaan werd in 2019 niet gemeten
- de dominante stof in de periode 28/8/19 tot 23/10/19 was fthalimide (metaboliet van folpet), van 23/10/19 tot 27/11/19 prosulfocarb, in het eerste PEF filter glyfosaat, in de periode van 15/4/20 tot 16/7/20 chloorprofam en pendimethalin, van 5/9/20 tot 8/10/20 ook chloorprofam en pendimethalin, van 9/10/20 tot 14/12/20 prosulfocarb en in de tweede PEF schijf ook glyfosaat
- van de moederstof folpet is zeer weinig geadsorbeerd in vergelijking met de metaboliet fthalimide, blijkbaar is de omzetting van dit fungicide (in de lucht of in het filter zelf) in haar metaboliet snel

In Figuur 5 is het aantal gevonden stoffen aangegeven van de vier periodes die tot nu toe zijn bemonsterd.

Figuur 5. Aantal in PUF filter gevonden stoffen in verschillende perioden van 2019-2020 op de Location Koekeksweg, Geeuwenbrug

Resultaten

In Figuur 5 is duidelijk zichtbaar dat het grootste aantal stoffen in de periode van 15 april tot 16 juli door de filters werd geabsorbeerd.

In Tabel 4 zijn de 10 stoffen met de grootste concentraties aangegeven.

Tabel 4. De stoffen die in luchtfilters in de hoogste concentraties aanwezig waren en de periode van opstelling (Glyfosaat en AMPA in PEF filters en de overige stoffen in PUF filters)

Naam van de stof	Hoeveelheid in filter (nanogram)	Periode opstelling filter	Percentage van de gehele vangst in de periode (%)
Fthalimid	7450	28/8/19-23/10/19	82,2
Chloorprofam	5317	15/4/20-16/7/20	50,6
Pendimethalin	2772	15/4/20-16/7/20	26,4
Dimethenamid	958	15/4/20-16/7/20	9,1
Prosulfocarb	618	9/10/20-14/12/20	70,1
Glyfosaat	522	15/4/20-8/10/20	77,8
Terbutylazin	160	15/4/20-16/7/20	1,5
Terbutylazin-desethyl	158	15/4/20-16/7/20	1,5
AMPA	149	15/4/20-8/10/20	22,2
Metamitron/ethofumesaat	126	15/4/20-16/7/20	Beide 1,2

In Tabel 4 kan worden gezien dat:

- de in de filters gevonden stoffen vertonen zeer duidelijke pieken vertonen in bepaalde perioden, zoals uitgedrukt door het percentage dat de stof uitmaakte van het totaal aan ingevangen bestrijdingsmiddelen
- de metaboliet van het fungicide fthalimide (van folpet) piekt in de nazomer, wanneer de frequente fungicide bespuitingen plaatsvinden. In het voorjaar, wanneer vooral tegen onkruid gespoten wordt, werden vooral de herbiciden chloorprofam en pendimethalin gevonden. Daarentegen werd het herbicide prosulfocarb vooral in het najaar gevonden, zowel in 2019 als in 2020
- in de PEF filters glyfosaat overweegt in vergelijking met de metaboliet AMPA

Water

Er zijn door M=W vijf watermonsters genomen. Drie watermonsters werden genomen van oppervlaktewater en twee van regenwater. Van oppervlaktewater werd een monster genomen in de recreatieplas het Blauwe meer, in de Beilerstroom bij de Mussels 212 stuw en in een waterput in Eemster. In het Blauwe meer werden twee stoffen boven de detectiegrens gevonden, namelijk DEET en pyrethrin 1 (6 nanogram per liter). Deze laatste waarde van 6 nanogram per liter is beneden de LOQ van 30 nanogram per liter, dus de betrouwbaarheid van deze waarde is lager dan de vereiste standaard van $\pm 50\%$. In de Beilerstroom werden geen residuen gevonden boven de LOQ. Beide monsters werden genomen in december 2019. In het monster uit de waterput in Eemster konden geen residuen worden aangetoond boven de LOQ van 30 nanogram per liter. De resultaten van de metingen in water staan in Tabel 5.

Resultaten

Tabel 5. Resultaten van chemische multi-analyse van bestrijdingsmiddelen in 6 watermonsters genomen in de periode 2018-2020 in Drenthe (analyse uitgevoerd door Eurofins Sofia)

Locatie	Gevonden stoffen in nanogram per liter	Datum	Opmerking
Blauwe meer	79 DEET 6 Pyrethrin 1	02.12.2018	LOQ niet aangegeven LOQ= 5 nanogram
Beilerstroom	<10-70 per stof	02.12.2018	LOQ verschilt per stof
Waterput Eemster 15	<10-70 per stof	01.08. 2019	LOQ verschilt per stof
Regenmeter Koekoeksweg Geeuwenbrug	<10-70 per stof	09.2019	
Slootwater Huenderweg, Wateren	<10-70 per stof	14.12.2019	Afwateringsloot bollenakker
Regenmeter Koekoeksweg Geeuwenbrug	370 lindaan (gamma hexachloorcyclohexaan)	1-14.072020	LOQ= 50 nanogram

In Tabel 5 kan worden gezien dat:

- de LOQ voor verschillende stoffen behoorlijk varieert, namelijk van 10-70 nanogram per liter
- in vier van de zes monsters geen bestrijdingsmiddelen werden aangetroffen boven de LOQ van 10-70 nanogram per liter
- er in twee watermonsters slechts 3 bestrijdingsmiddelen werden aangetroffen
- in het regenwater het reeds zeer lang verboden lindaan werd aangetroffen dat ook in 2020 in drie PUF luchtfilters werd aangetroffen (zie Tabel 3)

Haar

In haar van 4 proefpersonen werden 7 stoffen gevonden die als bestrijdingsmiddel of als omzettingsproduct daarvan bekend staan. De waarden staan in Tabel 6.

Tabel 6. Bestrijdingsmiddelen in het haar van 4 mensen woonachtig in Drenthe*

Woonplaats*	Dwingeloo	Dwingeloo	Beilen	Assen
LOQ (microgram/kg)	2	2	2	2
Datum monsternamen	01.08.20	02.08.20	02.09.20	04.08.29
Unit	µg/kg	µg/kg	µg/kg	µg/kg
Code	GN20.014	GN20.017	GN20.016	MM01
Fipronil+fipronil sulfone (som)		110	310	160
Permethrin	10	100	93	8
Diethyltoluamide (DEET)	4	221	810	9
Dodine	150			
Azoxystrobin		5	10	
Carbendazim/Benomyl (som)		7	2	
Nicotine		2000	200	
Aantal verschillende stoffen	7			
Totale concentratie bestrijdingsmiddelen	164	2443	1425	177
Aantal stoffen per monster	3	6	6	3
Gemiddeld aantal stoffen per monster	4,50			
Gemiddeld gehalte microgram/kg haar	1100			
Aantal monsters	4			

Resultaten

*deze monsters maakten tevens deel uit van een onderzoek van PAN-Nederland. De overige resultaten van dat onderzoek zijn te vinden in Mantingh (2021). Alle analyses zijn uitgevoerd door PICA GmbH.

In Tabel 6 valt op dat:

- de vier testpersonen hoge gehalten van niet aan de landbouw gerelateerde insecticiden in het haar hadden (zoals DEET, nicotine en fipronil)
- dat twee personen die nabij de bollenclusters wonen (Beilen en Dwingeloo) ook twee stoffen in haar hadden die veel in de bloemeteelt worden gebruikt (azoxystrobin en carbendazim) en een hoog gehalte van dodine

Van deze stoffen werden alleen DEET en lindaan ook in de luchtfilters gevonden. Lindaan werd eenmalig ook in regenwater aangetroffen. Azoxystrobin werd wel in drie landbouwgewassen gevonden (zie Tabel 7) en in drie van de 10 bodemmonsters. Carbendazim werd slechts éénmaal in akkerbouw bodem gevonden in Dwingeloo (zie Tabel 8). DEET zit in veel muggen-werende preparaten voor mensen.

Meetwaarden op landbouwakkers

Vegetatie

Op drie akkers in Geeuwenbrug zijn vegetatiemonsters genomen voor onderzoek. De resultaten staan in Tabel 7.

Resultaten

Tabel 7. Resultaten van chemische multi-analyse van 661 bestrijdingsmiddelen in drie monsters van akkerbouwgewassen in Geeuwenbrug (Drenthe) in microgram per kg droge stof

LOQ (op basis van versgewicht)	0,5	0,98	0,6	
Gewas	Rogge groen- bemester	Snijmais*	Snijmais	
Gangbaar/biologisch	gangbaar	gangbaar	gangbaar	
Locatie	Geeuwenbrug	Geeuwenbrug	Geeuwen- brug	
Monsternamedatum	06.12.18	15.09.19	10.09.20	
Monstercode	6WR	GN026	GN20.021	
Naam stof				
2_4-D (vrij zuur)	1073,91			herbicide
2-Fenylfenol	4,34			fungicide
4-CPA	6,98			herbicide
6-Benzyladenine		kwalitatief aan- getoond		groei regulator
Azoxystrobin	0,87	23,90	1,89	fungicide
BAC-12	1,28	Niet bepaald		biocide
BAC-14	0,56	Niet bepaald		biocide
Bitertanol	22,16			fungicide
Boscalid	5,45	7,38	3,91	fungicide
Chloorprofam	8,23		2,00	herbicide
DEET	1,11			insecticide
Difenyl	19,63	40,00		fungicide
Difenylamine	4,15			insecticide
ETOFENPROX		2,86		insecticide
Fenpropidin	6,42			fungicide
Fenylfenol-2			2,00	fungicide
Fluopicolide		1,61		fungicide
Fluopyram	7,25	81,60	44,67	fungicide
Fluroxypyr	500,00	27,30		herbicide
Fluroxypyr 1-methylheptylester	2,93			herbicide
Fthalimide (afbr. folpet)		2,86		fungicide
MCPA	426,92			herbicide
Picaridin	0,50			insecticide
Prochloraz desimidazole-amino	0,32		2,87	fungicide
Propyzamide	2,14			herbicide
Prosulfocarb			1,72	herbicide
Prothioconazool-desthio			3,45	fungicide
Terbuthylazin		1,51		herbicide
Triflumizole-FM-6-1		5,12		fungicide
Totale concentratie	2095	194	63	
Aantal stoffen	20	11	8	
Aantal fungiciden	8	7	6	
Aantal insecticiden	3	1	0	
Aantal herbiciden	7	3	2	
Aantal biociden	2	0	0	
Niet in te delen stoffen	1	1	1	
Percentage droge stof	10	26,7	18,2	
Totaal aantal bestrijdingsmiddelen in 3 monsters	29			
<i>*na vier jaar lilies</i>	Waarde < LOQ			

Resultaten

In Tabel 7 kan worden gezien dat:

- door de rogge groenbemester in sierteelt/akkerbouw rotatie heel veel (22) bestrijdingsmiddelen opgenomen werden (uit de bodem, uit de lucht, of mogelijk uit de zaaizaad coating) en ook in een hoge concentratie van 2095 microgram per kg droge stof
- ook door snijmais na vier jaren lelies nog flink veel (11) bestrijdingsmiddelen werden opgenomen, waaronder het verboden insecticide etofenprox (een pyrethroïde)
- per monster tussen de 4-9 stoffen werden aangetoond in concentraties beneden de LOQ (maar boven de LOD)
- slechts drie bestrijdingsmiddelen in alle drie monsters werden gevonden, namelijk azoxystrobin, boscalid en fluopyram
- alle drie gewasmonsters een zeer verschillende bestrijdingsmiddelen samenstelling vertonen

Bodem

In Tabel 8 zijn alle meetwaarden opgenomen van de bodemmonsters die in het onderzoek werden genomen op gangbare akkers en op biologische akkers in de provincies Drenthe, Groningen en Gelderland.

Resultaten

Tabel 8. Alle gevonden bestrijdingsmiddelen in 6 gangbare en 5 biologische akkerbouw bodems vanaf 2018-2021, in microgram per kg droge stof, met de LOQ, locatie, datum en monstercode*

Waarde < LOQ	Eurofins (LOQ= op basis van versgewicht)								PiCA (LOQ=10 op basis van versgewicht)					
LOQ (op basis van versgewicht)	0,5	1,0	1,6	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	10	10	10			
Gangbaar/biologisch	gangbaar	gangbaar	gangbaar	gangbaar	biologisch	biologisch	gangbaar	gangbaar	bio-logisch 1	bio-logisch 2	bio-logisch 3	Aantal positieve metingen	Gemiddelde concentratie multi-analyse	
Locatie	Geeuwen-brug	Dwingeloo	Dwingeloo	Het Hoge Land	Het Hoge Land	Het Hoge Land	Geeuwen-brug	Wenum-Wiesel	Ommen	Ommen	Ommen			
Datum	06.12.18	06.04.19	03.09.19	31.10.19	31.10.19	31.10.19	17.08.20	30.09.20	26.01.21	26.01.21	26.01.21			
Monstercode	9RS	GN004	GN009	LMU-31/10	LMO 31/10	LMPO 31/10	GN20.018	GN20.022	ANT1	ANT2	ANT3			
Aldicarb							1,9					1	0,17	
AMPA	Is niet bepaald			35,7	0,86		Is niet bepaald					2	3,32	
Asulam							<1,5					1	n.v.t.	
2,4,6-trichloorfenol		4,00										1	0,36	
Antraquinon		11,00	4,00	13,00	12,00	8,00	2,60	4,72				7	5,03	
Azoxystrobin		120,00	70,6	59,00			170		kwalitatief aangetoond			5	38,15	
BAC-12	0,15	Is niet bepaald											1	0,01
BAC-14	0,33	Is niet bepaald											1	0,03
Bixafen		1,00	1,74	34,23			2,3		kwalitatief aangetoond			5	3,57	
Boscalid	35,24	26,50	58,36	33,45			120,00	27,68				6	27,38	
Bupirimate	0,58						<1,5					2	0,05	
Carbendazim		0,88					61					2	5,63	
Chloorprofam	6,14	3,00		1,00			2	3,23				5	1,40	
Chloridazon		27,00										1	2,45	
Clothianidin				9,95								1	0,90	
Cyenoxyrafen		0,59										1	0,05	
Cyproconazool		29,30	20,00	1,00								3	4,57	
Cyprodinil	10,97						5,8					2	1,52	
DDAC	4,57	4,17	Is niet bepaald										2	0,79
Dichlobenil (afbr. chloorthiamide)			1,79									1	0,16	
Dieldrin	2,53	4,00	1,49									3	0,73	
Difenoconazool		15,90	10,00				<1,5					3	2,35	
Difenyl		4,00	6,00	14,29	12,24	12,24						5	4,43	
Difenylamine						12,50						1	1,14	
Diflufenican				5,69								1	0,52	
Dimethenamid		3,54	1,74				100					3	9,57	

Resultaten

VERVOLG(1) TABEL 8													
Gangbaar/biologisch	gangbaar	gangbaar	gangbaar	gangbaar	biologisch	biologisch	gangbaar	gangbaar	bio- logisch 1	bio- logisch 2	bio- logisch 3	Aantal pos- tieve metin- gen	Gemiddelde concentratie multi-analyse
Locatie	Geeu- wenbrug	Dwingeloo	Dwingeloo	Het Hoge Land	Het Hoge Land	Het Hoge Land	Geeuwen- brug	Wenum- Wiesel	Ommen	Ommen	Ommen		
Datum	06.12.18	06.04.19	03.09.19	31.10.19	31.10.19	31.10.19	17.08.20	30.09.20	26.01.21	26.01.21	26.01.21		
Monstercode	9RS	GN004	GN009	LMU31/10	LMO 31/10	LMPO 31/10	GN20.018	GN20.022	ANT1	ANT2	ANT3		
Dimethomorph	4,57						15					2	1,78
Epoxiconazool	8,62	21,20	21,00	56,00			12	4,35				6	11,20
Ethirimol							6,5					1	0,59
Ethofumesaat		3,00	2,00	2,00		1,00						4	0,73
Ethoprofos			1,00				5,8	67,00				3	6,71
Fenmedifam							3,1					1	0,28
Fenpropidin		3,01	1,86									2	0,44
Fenpropimorf	4,10	3,86	3,00				3,8	1,00				5	1,43
Fenvaleraat + esfen- valeraat	3,56	4,00	6,00				8,2	1,52				5	2,12
Fipronil		0,08										1	0,01
Fipronil-sulfone	0,03	0,17										2	0,02
Fluazifop (vrij zuur)	0,69											1	0,06
Fluazinam	0,05	0,05										2	0,01
Fludioxonil	35,42						11					2	4,22
Fluopicolide				51,53			1,7					2	4,84
Fluopyram	187,30	36,20	27,40	116,93			130	145,73				6	58,51
Fluxapyroxad							<1,5					1	n.v.t.
Fluoxastrobin				27,36								1	2,49
Fluroxypyr								0,82				1	0,07
Fosthiazate		1,39	0,82									2	0,20
Fthalimide (afbr. fol- pet)		2,00	kwalitatief aangetoond									2	0,18
Glyfosaat		Is niet bepaald		4,5					Is niet bepaald			2	0,41
Haloxyfop (vrij zuur)	2,76											1	0,25
Hexachloorbenzeen		4,00	2,22									2	0,57
Imidacloprid		2,68	4,84	7,13			11					4	2,33
Iprodion							7,5					1	0,68
Isopyrazam				10,43								1	0,95
Isoxaben				4,87				4,38				2	0,84
Lambda-cyhalothrin		1,00	3,00									2	0,36
Lenacil		3,72										1	0,34
Linuron				11,13								1	1,01
Mandipropamid				17,96								1	1,63

Resultaten

VERVOLG (2) TABEL 8													
Gangbaar/biologisch	gangbaar	gangbaar	gangbaar	gangbaar	biologisch	biologisch	gangbaar	gangbaar	bio- logisch 1	bio logisch 2	bio- logisch 3	Aantal pos- tieve metin- gen	Gemiddelde concentratie multi-analyse
Locatie	Geeu- wen- brug	Dwingeloo	Dwingeloo	HetHoge Land	Het Hoge Land	Het Hoge Land	Geeuwen- brug	Wenum- Wiesel	Ommen	Ommen	Ommen		
Datum	06.12.18	06.04.19	03.09.19	31.10.19	31.10.19	31.10.19	17.08.20	30.09.20	26.01.21	26.01.21	26.01.21		
Monstercode	9RS	GN004	GN009	LMU- 31/10	LMO 31/10	LMPO 31/10	GN20.018	GN20.0 22	ANT1	ANT2	ANT3		
Mepanipirim								7,97				1	0,72
Mesotrione							35					1	3,18
METALAXYL				6,00								1	0,55
Metamitron	2,46	2,90	2,20	5,56			22	40,73				6	6,90
Metolachloor-S	5,38	39,00	22,00	6,00			12					5	7,67
Nicosulfuron							5,2					1	0,47
o_p'-DDD		3,00							kwalitatief aangetoond	kwalitatief aangetoond	kwalitatief aangetoond	4	0,27
p_p'-DDD + o_p'- DDT	4,74	11,00	10,00						kwalitatief aangetoond	kwalitatief aangetoond	kwalitatief aangetoond	6	2,34
p_p'-DDE	2,69	8,00	6,00						10	kwalitatief aangetoond	10	6	3,34
p_p'-DDT	10,55	26,00	16,35						13	14	22	6	9,26
Penconazool							<1,5						n.v.t.
Pendimethalin		43,00	84,06	12,00			19	28,36				5	16,95
Phenmedipham	4,06	2,00										2	0,55
Pirimicarb		0,78	1,00	3,23								3	0,45
Pirimicarb-desmethyl		0,41										1	0,04
Prochloraz	2,42	19,30					430					3	41,07
Prochloraz desimi- dazole-amino 1	4,09	8,49		12,30	4,00	4,16						5	3,00
Procymidon							3,4					1	0,31
Propiconazool							2,7					1	0,25
Prosulfocarb				8,00								1	0,73
Prothioconazool		11,00						2,00				2	1,18
Prothioconazool- desthio	1,46	16,70	13,20	3,00			130					5	14,94
Pyraclostrobin	1,44	3,45	8,40				51					4	5,84
Pyrimethanil				11,00								1	1,00
Tebuconazool	8,60	127,00	90,00	13,00			27	13,00				6	25,33
Tembotrione		2,07										1	0,19
Terbutylazin	0,70	9,10	4,00				54					4	6,16
Terbutylazine-de- sethyl		1,11										1	0,10

Resultaten

VERVOLG (3) TABEL 8													
Gangbaar/biologisch	gangbaar	gangbaar	gangbaar	gangbaar	biologisch	biologisch	gangbaar	gangbaar	bio-logisch 1	bio-logisch 2	bio-logisch 3	Aantal positieve metingen	Gemiddelde concentratie multi-analyse
Locatie	Geeuwenbrug	Dwingeloo	Dwingeloo	Het Hoge Land	Het Hoge Land	Het Hoge Land	Geeuwenbrug	Wenum-Wiesel	Ommen	Ommen	Ommen		
Datum	06.12.18	06.04.19	03.09.19	31.10.19	31.10.19	31.10.19	17.08.20	30.09.20	26.01.21	26.01.21	26.01.21		
Monstercode	9RS	GN004	GN009	LMU-31/10	LMO 31/10	LMPO 31/10	GN20.018	GN20.022	ANT1	ANT2	ANT3		
Thiacloprid								11,26				1	1,02
Thiamethoxam				3,50								1	0,32
Trifloxystrobin	14,21	1,00					1,8	1,46				4	1,68
Triticonazool	0,90	1,58										2	0,23
Totaal	371,34	678,12	506,06	600,73	29,11	37,91	1474,30	365,21	23,00	14,00	32,00		375,62
Aantal gevonden bestrijdingsmiddelen	32	51	33	32	4	5	39	17	6	4	4		
Gehalte droge stof (%)	86,0	lucht-droog	lucht-droog	80,9	79,8	82,3	82,9	87,6	lucht-droog	lucht-droog	lucht-droog		
SAMENVATTING													
Gemiddelde conc. biologisch (µg/kg d.s)				27,20 (n=5)			Gem. aantal bestrijdingsmiddelen in biologische bodem				4,6		
Gemiddelde conc. conventioneel (µg/kg d.s)				665,96 (n=6)			Gem aantal bestrijdingsmiddelen in gangbare bodem				34,0		
Gemiddelde conc. biologisch & conventioneel				375,62 (n=11)			Aantal multi-analyse monsters				11		
							Aantal stoffen met gem. concentratie >10microgram/kg				9		
Totaal aantal bestrijdingsmiddelen biologisch				12			Som van stoffen gemiddeld >10 microgram/kg				242,78		
Totaal aantal bestrijdingsmiddelen gangbaar				89			Aantal stoffen die 1x gevonden werden				43		
Totaal aantal bestrijdingsmiddelen				90			Aantal stoffen die 2x gevonden werden				25		

* meetwaarden hoger dan de LOD maar lager dan de LOQ zijn geel gekleurd

Resultaten

In Tabel 8 kan worden gezien dat:

- er 31 bestrijdingsmiddelen (van de 90) in een aantal monsters werden gemeten in concentraties lager dan de LOQ
- in gangbare akkerbouwbodems een gemiddeld bestrijdingsmiddelen gehalte werd vastgesteld van 665,96 microgram per kg droge stof en in biologische bodems slechts 27,20 microgram per kg (24,48 maal minder)
- in de 5 biologische akkerbouw bodems totaal slechts 12 verschillende bestrijdingsmiddelen werden aangetoond en in de 6 gangbare akkerbouwbodems 89
- in biologische bodems gemiddeld 4,6 bestrijdingsmiddelen werden gevonden en in gangbare bodems 34
- er relatief veel (43) bestrijdingsmiddelen maar 1x gevonden werden en 25 slechts 2x
- zowel in drie biologische bodems als in drie gangbare bodems DDT metaboliëten werden gevonden, terwijl het gebruik van DDT meer dan 50 jaar geleden in Nederland is uitgebannen
- in twee van de drie gemeten biologische bodems AMPA werd gevonden (het belangrijkste omzettingsproduct van glyfosaat)
- gemiddelde gehalten van 9 bestrijdingsmiddelen over alle 11 monsters boven de 10 microgram per kg droge stof lag, namelijk azoxystrobin, boscalid, epoxyconazool, fluopyram, p,p-DDT, pendimethalin, prochloraz, prothioconazool-desthio & tebuconazool
- deze 7 stoffen bijna 65% bijdroegen aan de totale gemiddelde concentratie in de bodem
- in ieder van de 10 bodemonsters een unieke cocktail van bestrijdingsmiddelen werd gevonden

Meetwaarden in natuurgebieden

In natuurgebieden werden totaal 35 monsters van de genomen van de vegetatie, van de bodem en van dierlijke mest en geanalyseerd op de aanwezigheid van bestrijdingsmiddelen en biociden. In een aantal natuurgebieden werden monsters genomen op verschillende afstanden van akkerbouw-gronden, om mogelijk gradiënten te vinden van de gevonden stoffen.

Vegetatie

De resultaten van de genomen 21 vegetatiemonsters staan in Tabel 9. Alleen de twee laatste locaties (GN20.024 en WWP 11/4/20) liggen niet in Natura 2000-gebieden.

Resultaten

¹ meetwaarden hoger dan de LOD maar lager dan de LOQ zijn geel gekleurd. Alle metingen werden verricht door Eurofins Graauw

²afstanden tot dichtstbijzijnde akkerbouwvelden zijn ontleend aan www.boerenbunder.nl.

In Tabel 9 kan worden gezien dat:

- In de vegetatie van de natuurgebieden 38 bestrijdingsmiddelen werden gevonden
- de concentraties van het totaal aan bestrijdingsmiddelen in de vegetatiemonsters varieerden van 2,86 microgram per kg droge stof in het Wapserveld op 200 meter van akkers tot 208,95 microgram per kg in Wenum-Wiesel in Amerikaanse vogelkersblad op 3,5 meter van de akker waar gladiolen hadden gestaan
- hun gezamenlijke gemiddelde concentratie (over alle locaties) 65,02 microgram per kg droge stof bedroeg
- gemiddeld 7,45 verschillende bestrijdingsmiddelen per vegetatiemonster werden gevonden
- gemiddeld de hoogste concentraties werden gevonden voor difenyl, DEET, chloorprofam, mepanipyrim, pendimethalin, fthalimide en prosulfocarb
- deze zeven stoffen verantwoordelijk waren voor 69% van de gemiddelde totale belasting aan bestrijdingsmiddelen in de vegetatie
- in ieder vegetatiemonster een unieke cocktail aan bestrijdingsmiddelen werd gevonden
- het aandeel bestrijdingsmiddelen in de vegetatie dat mogelijk niet uit de landbouw afkomstig (antrachinon, difenyl en difenylamine) gemiddeld over alle monsters $24,52/61,93=39,6\%$ bedroeg

Bodem

In Tabel 10 staan de resultaten van de analyse van 6 bodemmonsters in natuurgebieden.

Tabel 10 Resultaten van chemische multi-analyse van 661 bestrijdingsmiddelen in 6 bodemmonsters van natuurgebieden tussen 2018 en 2020^{1,2}

LOQ (op basis van versgewicht)	0,5	0,5	0,5	1,5	1,4	1,8		
Omschrijving landgebruik	maaiweide	roggeveld NM	roggeveld NM	houtwal	graasland	graasland	aantal positieve metingen	gemiddelde concentratie
Locatie	Geeuwen brug	Geeuwen Brug	Geeuwen brug	Uffelte	Het Hoge Land	Dwinge loo		
Datum	06.12.18	06.12.18	06.12.18	03.10.19	31.10.19	20.02.20		
Monstercode	5HW	10WR	11WR	GN041	SBB KW	GN20.07		
Antraquinon				11,10	5,84	5,88	3	3,80
Azoxystrobin				2,00			1	0,33
BAC-12	0,04	0,67	0,13	is niet bepaald			3	0,14
BAC-14	0,4	0,77	0,43	is niet bepaald			3	0,27
Boscalid				5,80			1	0,97
Chloorprofam					0,8	1,43	2	0,37
DDAC	3,96	14,07	6,69				3	4,12
Dieldrin						1,00	1	0,17
Difenoconazool				1,50			1	0,25
Difenyl				3,70	12,77		2	2,75
Difenylamine					3,03		1	0,51
Epoxiconazool				1,00			1	0,17
Isoxaben				19,40			1	3,23
Metamitron				1,10			1	0,18
Metolachloor-S				8,00			1	1,33
p,p'-DDD + o,p'-DDT		3,21		2,00		2,00	3	1,20

Resultaten

<i>p,p'</i> -DDE		5,52		1,00		2,00	3	1,42
<i>p,p'</i> -DDT		5,29					1	0,88
<i>Pencycuron</i>						2,00	1	0,33
<i>Pendimethalin</i>				56,00		3,00	2	9,83
<i>Prochloraz</i>				3,90			1	0,65
<i>Prochloraz desimidazole-amino</i>				6,00			1	1,00
<i>Propyzamide</i>				21,40			1	3,57
<i>Tebuconazool</i>				3,80		1,74	2	0,92
Totaal	4,43	29,53	7,25	147,70	22,44	19,05		38,40
Aantal stoffen	3	6	3	16	4	8		
Gehalte droge stof (%)	80	83	82	79,1	77,2	77,3		
Afstand tot gangbaar akkerbouwveld	379	91	377	0,50	342	78		
LOQ (op basis v. versgewicht)	0,5	0,5	0,5	1,5	1,4	1,8		
Gemiddelde concentratie			38,40					
Gemiddeld aantal stoffen/monster			6,67					
Aantal metingen			6					
Gem. afstand tot akkerbouw (meter)			211,25					

¹meetwaarden hoger dan de LOD maar lager dan de LOQ zijn geel gekleurd. Alle metingen zijn verricht door Eurofins Graauw

² Vanaf 2019 waren deze biociden (BAC en DDAC) niet meer in het multi-analyse pakket opgenomen

In Tabel 10 kan worden gezien dat:

- in de 6 bodemmonsters in het totaal 24 verschillende bestrijdingsmiddelen werden gevonden
- het gemiddeld aantal stoffen per bodemmonster 6,67 bedroeg
- de totale concentratie van alle stoffen varieerde van 4,43 microgram per kg droge stof in de maaiweide in Geeuwenbrug tot 147,70 microgram per kg droge stof in de houtwal in Uffelte (monster GN041). Deze houtwal ligt tussen twee gangbare akkers
- ook qua aantallen bestrijdingsmiddelen de houtwal in Uffelte alle andere locaties verslaat
- de concentraties van de individuele stoffen boven de LOQ varieerden van 0,67 (BAC-12) in Geeuwenbrug tot 56 microgram (pendimethalin) per kg droge stof in de houtwal in Uffelte
- 10 bestrijdingsmiddelen 1 of meerdere malen werden gevonden beneden de LOQ (maar boven de LOD)
- in vier bodemmonsters een unieke cocktail aan bestrijdingsmiddelen werd gevonden
- de samenstelling van drie monsters 5HW, 10WR en 11WR sterk overeenkomt, met voornamelijk biociden
- het aandeel van stoffen die waarschijnlijk niet uit de landbouw afkomstig zijn (antrachinon, difenyl en difenylamine), 7,06/38,40=18,4% bedraagt

Resultaten

In het kader van dit onderzoek werden ook monsters van dierlijke mest genomen van dieren die worden ingezet voor begrazing en van een monster ganzenmest. De resultaten staan in Tabel 11.

Tabel 11. Resultaten van chemische multi-analyse van 661 bestrijdingsmiddelen in 8 mestmonsters genomen vanaf 2018 tot 2020 (in microgram per kg droge stof)^{1,2}

LOQ (microgram op basis van versgewicht)	0,5	1,4	1,9	1,2	0,7	0,9	0,8	1,3			
Naam natuurgebied	Wester-veld	Dwingel-derveld	Drouwe-nerzand	Gasterse-duinen	Doldersum-merveld	Uffelter-binnen-veld	Kollumer-waard	Nationaal park			
locatie	Geeuwenbrug	Dwingeloo	Gasselte	Gasteren	Doldersum	Uffelte	Het Hoge Land	Schiermonnikoog	Aantal postieve metingen	Gemiddelde concentratie	
Monstername datum	06.12.18	10.09.19	21.09.19	02.10.19	02.10.19	02.10.19	31.10.19	14.03.20			
monstercode	13KM	GN024	GN036	GN037	GN038	GN039	LMN 31 /10/19	SMO 14/3			
diersoort	rund	schaap	schaap	rund	rund	rund	ganzen	rund			
Antrachinon			2,00	2,0	2,0			2,38	4	1,05	
BAC-12	0,09	is niet bepaald								1	0,01
BAC-14	1,49	is niet bepaald								1	0,19
Chloorprofam			1,00	2,00	2,0			1,64	4	0,83	
DDAC	20,55	is niet bepaald								1	2,57
DEET	0,64								1	0,08	
Deltamethrin	12,86								1	1,61	
Difenoconazool			1,43	1,43	1,4				3	0,54	
Difenyl	11,45	kwalitatief aangetoond	17,31	25,00	23,1			kwalitatief aangetoond	6	9,60	
Difenylamine		1,85	1,00	4,00	4,00	5,00			5	1,98	
epoxiconazool			1,00						1	0,13	
Fenpropimorf			2,00						1	0,25	
Fluroxypyr		7,09							1	0,89	
Fthalimide (afbr. folpet)			3,00	2,00	2,0		9,52	2,08	5	2,33	
Metoprothryn				25,81	16,1				2	5,24	
Pencycuron				3,85					1	0,48	
Prosulfocarb				1,00	1,0				2	0,25	
Tebuconazool			1,69						1	0,21	
Totale gehalte	47,08	8,94	30,43	67,08	51,63	5,00	9,52	6,10			
Aantal stoffen	6	3	9	9	8	1	1	4			
Gehalte droge stof (%)	20,0	38,8	62,6	33,8	19,8	19,1	16,4	22,0			
Aantal gevonden stoffen			18								
Gemiddeld gehalte (totaal)			28,22								
Gemiddeld aantal stoffen			5,13								
Aantal monsters			8								

¹meetwaarden hoger dan de LOD maar lager dan de LOQ zijn geel gekleurd. Alle metingen zijn verricht door Eurofins Graauw

² De stoffen BAC-12, BAC-14 en DDAC zijn na 2018 niet meer gerapporteerd door het laboratorium, daardoor zijn deze stoffen na 2018 niet meer gevonden.

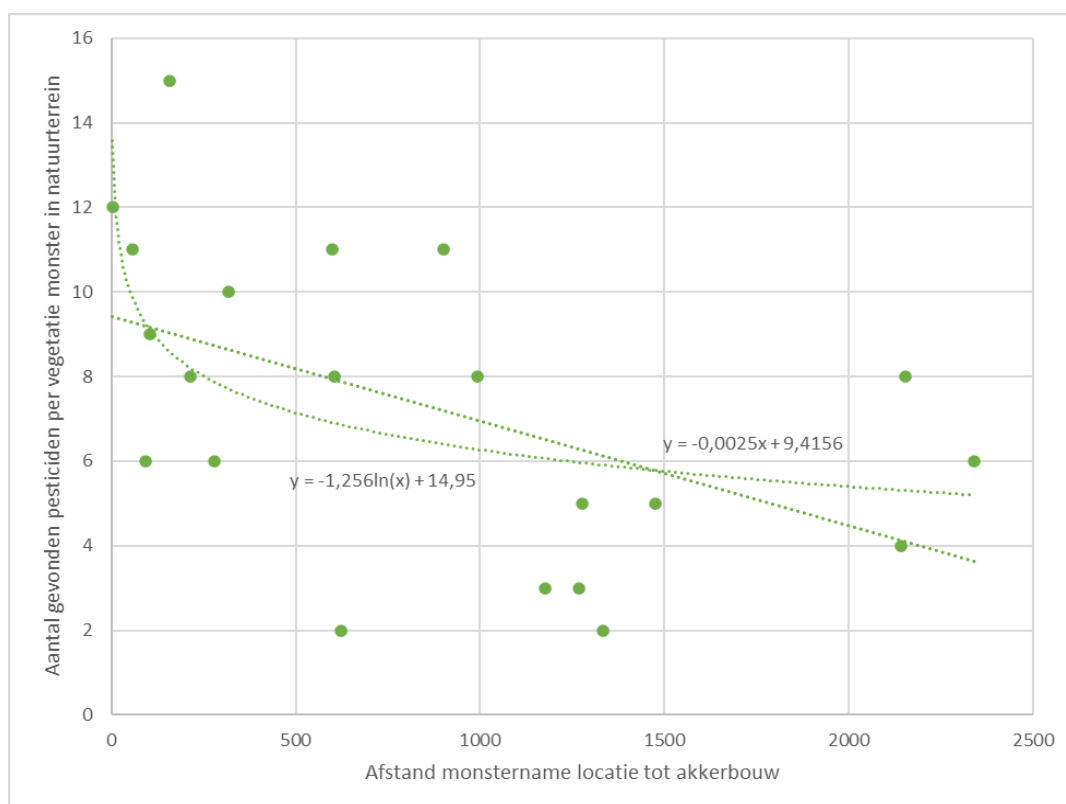
In Tabel 11 kan worden gezien dat:

Resultaten

- totaal 18 bestrijdingsmiddelen werden gevonden
- de totale concentratie van stoffen in de mest varieerde van 5,00 microgram tot 67,08 microgram per kg droge stof
- de concentratie boven de LOQ van de individuele stoffen varieerde van 0,09 microgram per kg droge stof (BAC-12) tot 25,81 (metoprothryn) microgram per kg droge stof
- het gemiddelde gehalte in deze verschillende soorten dierlijke mest 27,07 microgram per kg droge stof bedroeg
- het aantal stoffen per monster varieerde van 1 tot 9 met een gemiddelde van 5 stoffen per monster
- in 8 van de 9 monsters fungiciden werden gevonden, in 7 van de 9 monsters herbiciden en in 6 van de 9 monsters insecticiden
- de stoffen die relatief het meest voorkomen zijn: difenyl, antrachinon, chloorprofam, difenylamine, fthalamide
- net als bij de eerder besproken monsters, ook deze monsters allemaal een unieke signatuur hebben, d.w.z. een combinatie van bestrijdingsmiddelen die nergens anders voorkomt

Invloed van de afstand van monsterlocaties tot akkers op de gevonden residuen

De gevonden aantallen en concentraties van bestrijdingsmiddelen per vegetatiemonster uit natuurgebieden kunnen worden opgeteld en uitgezet tegen de afstand van de monsternamelocatie tot de dichtstbijzijnde akkerbouwvelden (gebaseerd op www.boerenbunder.nl). De resultaten staan in Figuur 6 en Figuur 7.

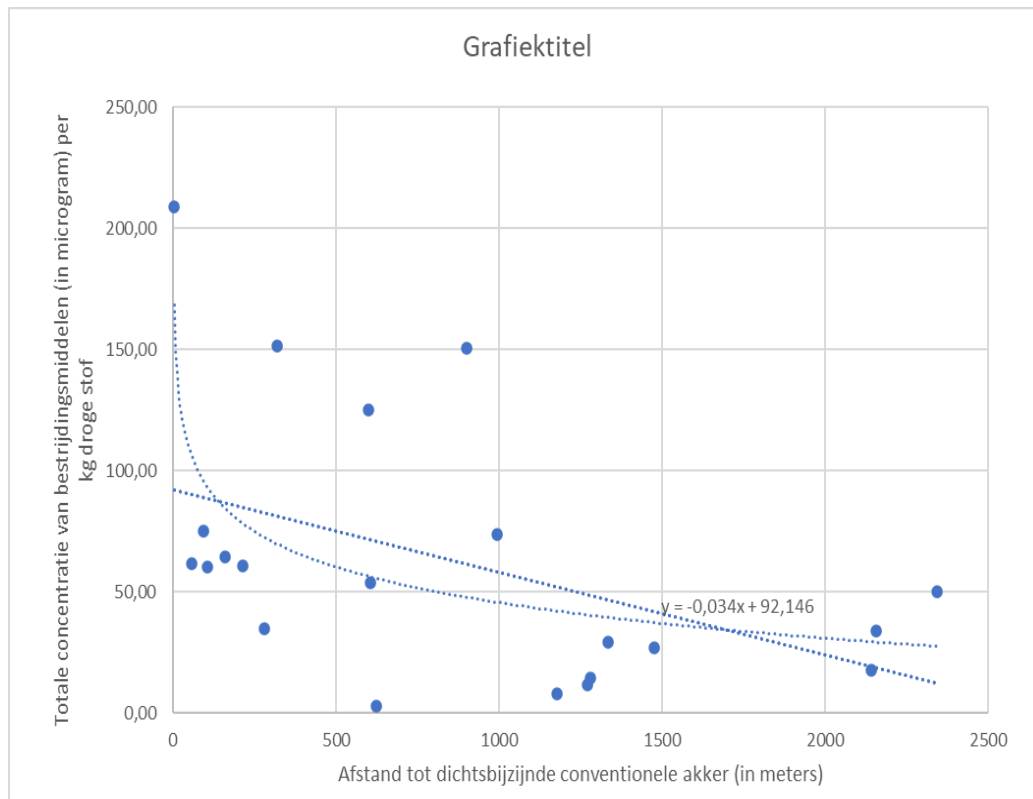

Figuur 6. Invloed van de afstand van monsternamelocaties tot het dichtstbijzijnde akkerbouw perceel op het aantal gevonden bestrijdingsmiddelen per vegetatiemonster in natuurgebieden met logaritmische en lineaire trendlijn. Monsters zijn genomen in de periode 2018-2020.

Resultaten

In Figuur 6 kan worden gezien dat:

- Het aantal gevonden bestrijdingsmiddelen geleidelijk met de afstand afneemt
- De spreiding van het aantal gevonden bestrijdingsmiddelen bij elke afstand aanzienlijk is

Figuur 7. De invloed van de afstand van de monstername locatie van vegetatiemonsters in natuurgebieden op de totale gevonden concentratie bestrijdingsmiddelen in vegetatiemonsters met een lineaire trendlijn en met een logaritmische trendlijn. Monsters zijn genomen in de periode 2018-2020.

In Figuur 7 kan worden gezien dat:

- op afstanden tot 1000 meter afstand tot akkerbouwvelden sprake is van een flinke spreiding in totale pesticide concentraties
- boven de 1000 meter afstand aanzienlijk minder spreiding is
- ook beneden de 200 meter afstand diverse locaties zijn met een totale concentratie die net boven de 50 microgram per kg droge stof ligt
- de hoogste waarde van 208,95 microgram per kg droge stof gevonden is op de Veluwe (Wenum-Wiesel) maar dat er ook in Drenthe (Uffelerveen) drie monsters zijn met een gehalte rond de 150 microgram per kg droge stof (zie Tabel 9)

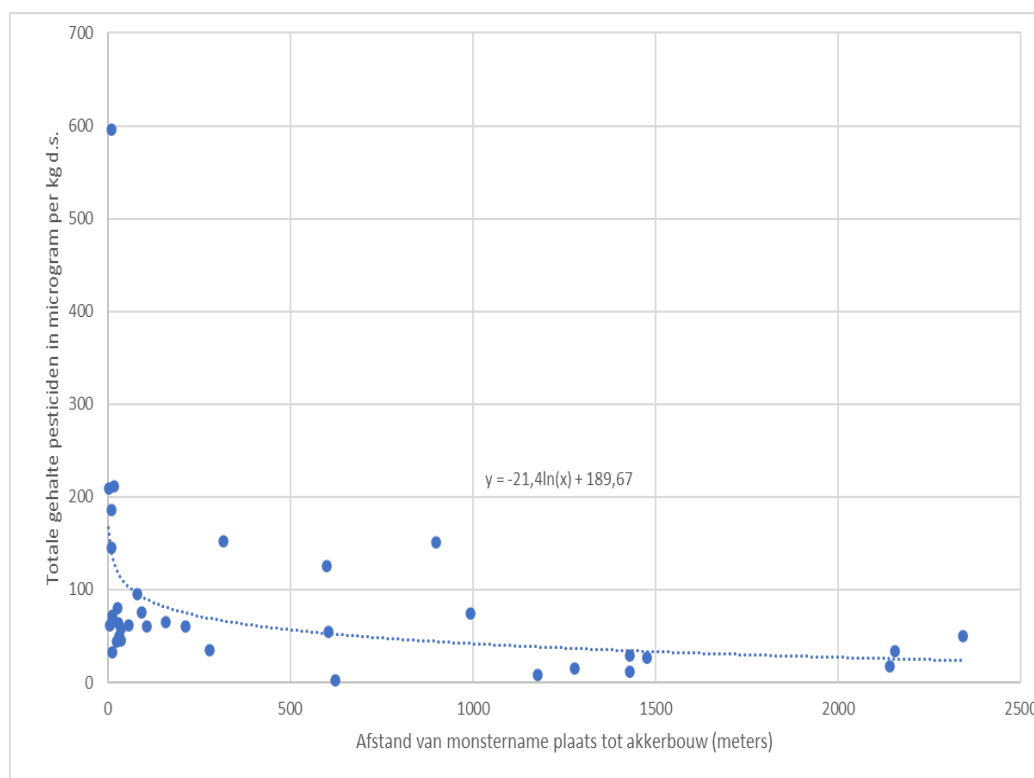
Een aantal meetpunten in Tabel 9 liggen op een lijn in dezelfde gebieden. In de meetwaarden van de punten op die lijnen kon geen duidelijke gradiënt worden ontdekt van het aantal (en de concentratie) van gevonden bestrijdingsmiddelen met de afstand. Door het grotere aantal (20) gegevens dat met de Pearson, Kendall en Spearman toetsen is gebruikt is de correlatie van het aantal gevonden bestrijdingsmiddelen met de afstand tot akkerbouwvelden wel significant. Het lijkt vreemd dat het aantal stoffen wel significant met de afstand tot akkerbouwvelden gecorreleerd is, maar de concentratie niet. Op grotere afstanden zijn dus minder stoffen gevonden, maar de concentraties varieerden zodanig, dat die niet significant gecorreleerd bleken met de afstand tot akkerbouwvelden. Uit Figuur 6 blijkt dat de

Resultaten

richtingscoëfficiënt van de lijn -0,0031 is en in Figuur 7 van de lijn -0,035. Dat impliceert dat de concentraties van de stoffen sneller met de afstand omlaag gaan dan het aantal stoffen. Het aantal stoffen gaat alleen omlaag als de gemeten waarden beneden de LOQ zakken.

In Figuur 6 en Figuur 7 lijkt het effect vooral op te treden boven de 1000 meter afstand tot akkerbouw-akkers. In Tabel 9 is te zien dat bij grotere afstanden tot de akkerbouw een klein aantal zeer vluchtige stoffen domineren in de vegetatie, zoals difenylamine, fenylfenol-2, prosulfocarb en pendimethalin. In de monsters die op kortere afstand zijn genomen domineren veel andere stoffen, die van locatie tot locatie sterk variëren.

Behalve de vegetatiemonsters uit natuurgebieden zijn in Figuur 8 de metingen van de vegetatie in particuliere tuinen aangegeven. Hun gemiddelde gehalte van bestrijdingsmiddelen bedroeg 120,73 microgram per kg droge stof (Tabel 1) en de gemiddelde afstand tot akkerbouwvelden bedroeg 24 meter. Het gemiddelde gehalte valt ongeveer op de logaritmische trendlijn in Figuur 7 van de vegetatie in natuurgebieden. Omdat de vegetatie in particuliere tuinen niet blootgesteld wordt aan andere stoffen dan de vegetatie in natuurgebieden kunnen alle metingen van de vegetatie in natuurgebieden en in particuliere tuinen ook in één grafiek afgebeeld worden. De twee datasets vullen elkaar goed aan omdat er weinig vegetatiemonsters in natuurgebieden zijn genomen op korte afstand van akkers en helemaal geen monsters in particuliere tuinen die ver weg zijn gelegen van akkerbouwvelden. In Figuur 5 is het resultaat grafisch weergegeven.

Figuur 8. Het gehalte bestrijdingsmiddelen, biociden en metaboliëten in vegetatiemonsters in tuinen en in natuurgebieden samen, genomen in de periode 2018-2020 in afhankelijkheid van de afstand tot akkerbouwvelden (n=36)

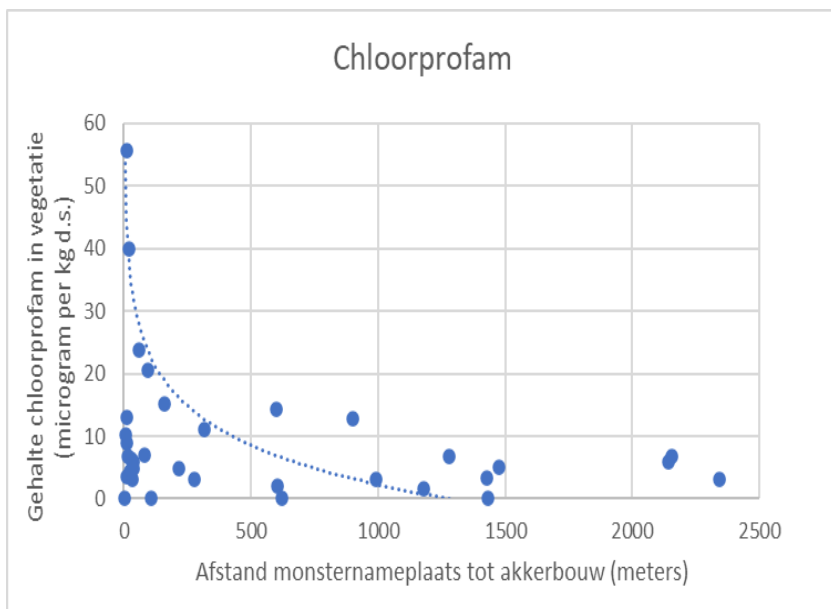
In Figuur 8 kan worden gezien dat:

- hoge gehalten (>200 microgram per kg droge stof) alleen optraden op zeer korte afstanden tot akkerbouwvelden
- er ook op kortere afstanden op sommige locaties sprake is van een lage belasting

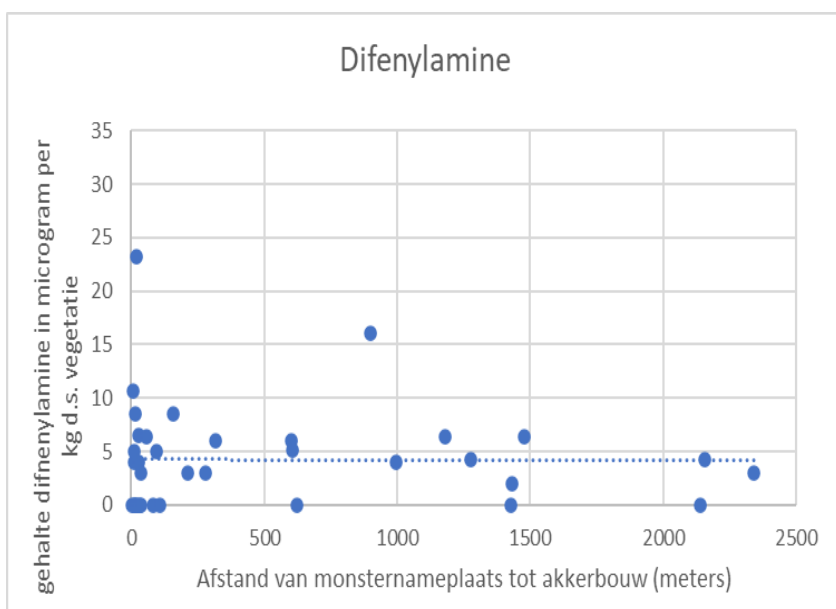

Invloed van de afstand van monsterlocaties tot akkers op de concentraties van afzonderlijke stoffen

In Figuur 6, Figuur 7 en Figuur 8 zijn de aantallen en concentraties van alle gevonden bestrijdingsmiddelen opgeteld. De vaak gevonden stoffen kunnen echter ook afzonderlijk worden afgebeeld. In de volgende figuren wordt het voorbeeld gegeven van chloorprofam, van difenylamine en van alle overige 49 gevonden stoffen opgeteld.

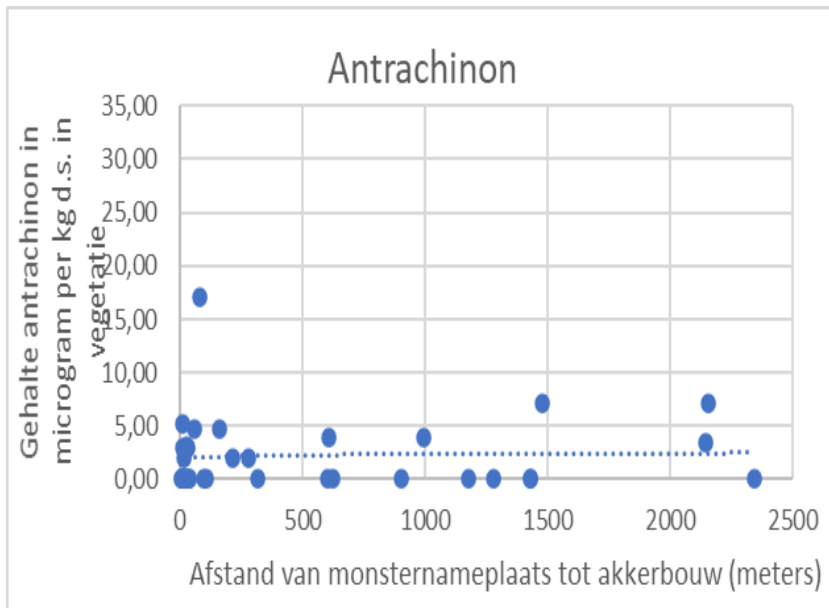

Figuur 9. De concentratie chloorprofam in afhankelijkheid van de afstand van de monsternameplaats tot akkerbouw

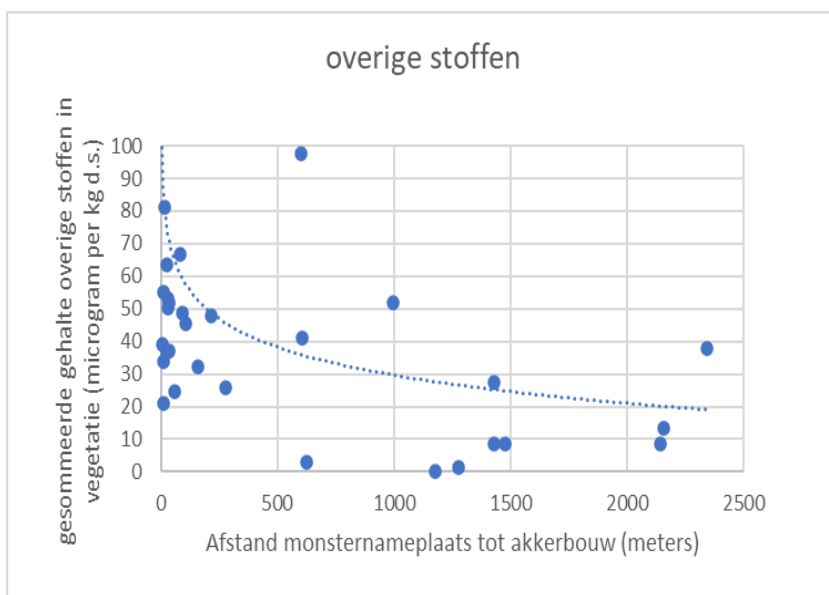

Figuur 10. De concentratie difenylamine in afhankelijkheid van de afstand van de monsternameplaats tot akkerbouw

Resultaten

Figuur 11. Het gehalte antrachinon in vegetatie van natuurgebieden en particuliere terreinen in afhankelijkheid van de afstand tot akkerbouw

Figuur 12. De concentratie van de 49 overige stoffen in afhankelijkheid van de afstand van de monsternameplaats tot akkerbouw

In de figuren kan gezien worden dat:

- bij chloorprofam de concentraties in de vegetatie met toenemende afstand aanzienlijk minder worden
- dat bij difenylamine en antrachinon de concentraties in de vegetatie met toenemende afstand vrijwel gelijk blijven
- er bij alle stoffen ook sprake is van een flinke variatie
- er bij de categorie 'overige stoffen' ook sprake is van verminderende concentraties met de afstand tot landbouwvelden. Het gaat hierbij om de som van de concentratie van 49 stoffen

Chloorprofam gedraagt zich als de groep 'overige stoffen', terwijl difenylamine en antrachinon geen verschil laten zien op andere afstanden. Het lijkt er dus op dat deze stoffen zich anders gedragen in

het milieu. Antrachinon en difenylamine dragen 19,3% bij aan het gemiddelde gehalte bestrijdingsmiddelen in de vegetatie van particuliere terreinen en natuurgebieden samen.

Statistische verwerking van de meetwaarden

Een aantal resultaten kon onderling statistisch getoetst worden en sommige andere resultaten met gegevens uit onze eerdere onderzoeken.

Gangbare en biologische akkerbouwbodems

Het totale gehalte van bestrijdingsmiddelen in gangbare en biologische landbouwgrond (Tabel 8). Het gehalte in biologische bodems is volgens de Mann-Whitney-Wilcoxon toets met $p < 0,05$ significant lager dan in de gangbare bodems ($U=21$ en de z-score 2,1544).

Vegetatiemonsters

Het gemiddeld aantal bestrijdingsmiddelen in de PUF filters (Tabel 3) en het gemiddeld aantal in vegetatiemonsters (Tabel 9) kan met elkaar vergeleken worden. Planten nemen via de huidmondjes lucht op. Het aantal bestrijdingsmiddelen in de monsters van de PUF filters is volgens de Mann-Whitney-Wilcoxon toets niet significant verschillend van het aantal bestrijdingsmiddelen in de vegetatiemonsters (bij tweezijdige toetsing bij $p < 0,05$). Er lijken dus overeenkomsten te zijn tussen de adsorptie van bestrijdingsmiddelen door planten (met als resultaat gemiddeld 7,45 stoffen) en door de PUF filters (met gemiddeld 10 stoffen).

Correlatie van de gevonden concentraties en aantallen stoffen met de afstand tot akkerbouw

- De correlatie van de totale gevonden **concentratie** bestrijdingsmiddelen in de vegetatie van natuurgebieden met de afstand tot het dichtstbijzijnde akkerbouw perceel werd eenzijdig getoetst met de verdelingsvrije toetsen van Pearson (correlatiecoëfficiënt -0,470), Kendall (-0,371) en Spearman (-0,610). Bij Kendall en Spearman is de correlatie significant bij eenzijdige toetsing bij $p < 0,01$. Bij Pearson is de correlatie significant bij $p < 0,05$. De nulhypothese was dat de afstand geen invloed heeft op de concentratie gevonden bestrijdingsmiddelen. De alternatieve hypothese was dat de totale concentratie gevonden stoffen zou afnemen met toenemende afstand tot akkerbouwpercelen. De nulhypothese kan dus verworpen worden. De totale concentratie van de gevonden stoffen neemt dus *meetbaar* af met de afstand van akkerbouwpercelen.
- De correlatie van het **aantal** gevonden bestrijdingsmiddelen met de afstand tot het dichtstbijzijnde akkerbouw perceel werd getoetst met de verdelingsvrije toetsen van Pearson (correlatiecoëfficiënt -0,526), Kendall (-0,420) en Spearman (-0,609). Bij eenzijdige toetsing is bij alle drie toetsen de correlatie tussen de twee parameters significant bij $p < 0,01$. De nulhypothese was dat de afstand geen invloed heeft op het aantal gevonden bestrijdingsmiddelen. De alternatieve hypothese was dat het aantal gevonden stoffen zou afnemen met toenemende afstand tot akkerbouwpercelen. Dat is dus inderdaad *meetbaar* het geval.
- Als alle metingen (van vegetatie) in particuliere tuinen en natuurterreinen als één populatie meetpunten worden gezien (die geen van alle behandeld worden met chemische middelen) is er sprake van 36 metingen (Figuur 8). Dan is er bij eenzijdige toetsing met Kendall, Spearman sprake van significante negatieve correlatie bij $p < 0,01$ van de **totale concentratie** van bestrijdingsmiddelen, biociden en metabolieten met de afstand tot akkerbouwpercelen. Bij Pearson is de correlatie iets zwakker en is hij significant bij $p < 0,05$.
- Het **aantal** gevonden bestrijdingsmiddelen, biociden en metabolieten per vegetatie monster (in natuurgebieden en particuliere tuinen) is significant gecorreleerd met de afstand tot het dichtstbijzijnde akkerbouwveld met de toetsen van Kendall, Spearman en Pearson bij eenzijdige toetsing bij $p < 0,01$. De correlatiecoëfficiënt van het aantal stoffen met de afstand is volgens Kendall -0,308 en volgens Spearman -0,457.

Vergelijking van gevonden waarden in Drenthe en in Gelderland en Noordrijn-Westfalen

- Het gehalte en aantal bestrijdingsmiddelen in de vegetatiemonsters werd vergeleken met de gevonden gehalten en aantallen in Gelderland met behulp van de Mann-Whitney-Wilcoxon toets. De concentratie bestrijdingsmiddelen in de vegetatie van Drenthe was niet significant verschillend van die in Gelderland (bij tweezijdige toetsing met $p < 0,05$). De U-waarde was 134,5 en de z-score 0,7959. Het aantal gevonden bestrijdingsmiddelen per vegetatiemonster was in Drenthe ook niet significant verschillend van Gelderland (bij tweezijdige toetsing met $p < 0,05$). De U-waarde was 135 en de z-waarde 0,77998.
- Ondanks het feit dat de gemiddelde concentratie van bestrijdingsmiddelen in de vegetatie van Noordrijn-Westfalen met 51,13 microgram per kg droge stof lager was dan in Drenthe (62,77 microgram per kg droge stof, zie Tabel 9), is het verschil niet significant met Mann-Whitney-Wilcoxon toets bij tweezijdige toetsing bij $p < 0,05$ (U-waarde 304,5 en z-score 1,0869). Ook het aantal gevonden bestrijdingsmiddelen per vegetatiemonster in Noordrijn-Westfalen wijkt niet significant af van dat in Drenthe (U-waarde 342 en z-score -0,4598). De gemiddelde afstand van de monsternamen locaties in Noordrijn-Westfalen van akkerbouwvelden bedroeg 143 meter en in de Drentse natuurgebieden 875 meter. In Drenthe zouden dus juist lagere gehalten kunnen worden verwacht, door die grotere afstand. Ze zijn dus juist hoger.

Rundermest monsters

De gehalten bestrijdingsmiddelen in rundermest in Drenthe zijn volgens de Mann-Whitney-Wilcoxon test (bij $p < 0,05$) niet significant verschillend van de gehalten in mest van begraaide Gelderse natuurgebieden (U-waarde 40,5 en z-score 0,5160). Ook het aantal gevonden bestrijdingsmiddelen per mestmonster is niet significant verschillend (U-waarde 25 en z-score -1,6587). Wel is het aantal gevonden bestrijdingsmiddelen in rundermest monsters in de cluster Geeuwenbrug, Gasteren en Doldersum opvallend groot. Helaas kon dit door het te kleine aantal monsters niet statistisch getoetst worden.

Discussie

Vegetatie in particuliere tuinen

Het gemiddelde gehalte bestrijdingsmiddelen in de vegetatie van de monsters van particuliere tuinen (120,73 microgram per kg droge stof) komt overeen met het gehalte dat verwacht zou worden op grond van de logaritmische trendlijn van de monsters in natuurgebieden in Figuur 7. Dat impliceert dat deze mensen zelf geen bestrijdingsmiddelen gebruiken en dat de belasting van deze locaties niet afwijkt van die van de monsters die zijn genomen in natuurgebieden op dezelfde afstand van akkerbouwvelden. Dat klopt met de informatie die mondeling van de bewoners zelf werd verkregen. Zij gebruiken in hun tuinen geen chemische middelen.

Bodem in particuliere tuinen

De bodem van de bemonsterde tuinen bevatte gemiddeld 100,47 microgram per kg droge stof aan bestrijdingsmiddelen (Tabel 2), wat veel hoger was dan de bodems van natuurterreinen met 38,40 microgram per kg droge stof (Tabel 10) en ook hoger dan het gehalte in bodems van biologische bedrijven van 27,20 microgram per kg droge stof (Tabel 8). Het gehalte in bodems van 5 gangbare percelen was veel hoger met 504,29 microgram per kg droge stof (zie Tabel 8). De meeste bodemmonsters in natuurgebieden werden op veel grotere afstand genomen van akkerbouwpercelen. Het gehalte van de bodem uit de houtwal (147,70 microgram per kg droge stof) op zeer kleine afstand van de akkerbouw (Tabel 10) komt goed overeen met het gemiddeld gevonden gehalte op de particuliere tuinen.

Haar van bewoners

In het haar van 4 bewoners van Drenthe werden in het totaal 7 bestrijdingsmiddelen, biociden en metabolieten gevonden. Daarvan hadden slechts drie stoffen een eenduidige relatie met de landbouw, namelijk azoxystrobin, carbendazim en dodine. Azoxystrobin en carbendazim hadden hun oorsprong mogelijk in de nabije sierteelten. Dodine is (tot mei 2022) alleen toegelaten in boomgaarden en in boomkwekerijen (bron: Ctgb). In de directe omgeving van het woonhuis van deze persoon staan wel lelies. Binnen een kilometer afstand zijn geen boomgaarden of boomkwekerijen. Mogelijk is dit fungicide een keer op lelies uitgeteerd. Het aantal monsters in het onderzoek van PAN-NL is te klein voor verdere conclusies.

De andere stoffen waren te herleiden tot anti-parasitaire middelen voor huisdieren (fipronil en permethrin), op rookgewoontes van de proefpersoon, of passief roken door een huisgenoot (in het geval van nicotine), of op muggenwerende middelen (DEET). In de overige monsters die door PAN Nederland werden gerapporteerd van proefpersonen uit andere streken werden geen bestrijdingsmiddelen gerapporteerd (Mantingh, 2021). Azoxystrobin en carbendazim werden ook in het OBO onderzoek vrij algemeen gevonden in haar van omwonenden (Vermeulen et al., 2020). De door RIVM gevonden waarden varieerden van 0,7-7,5 microgram per kg voor azoxystrobin en 1,2-77,3 microgram carbendazim per kg haar. De waarden voor azoxystrobin wijken niet sterk af van de door ons gevonden waarden in Drenthe. De maximale waarde voor carbendazim is veel hoger dan in onze monsters, wat mogelijk komt doordat men haar heeft bemonsterd van gebruikers van deze spuitmiddelen.

De belasting van lucht met bestrijdingsmiddelen

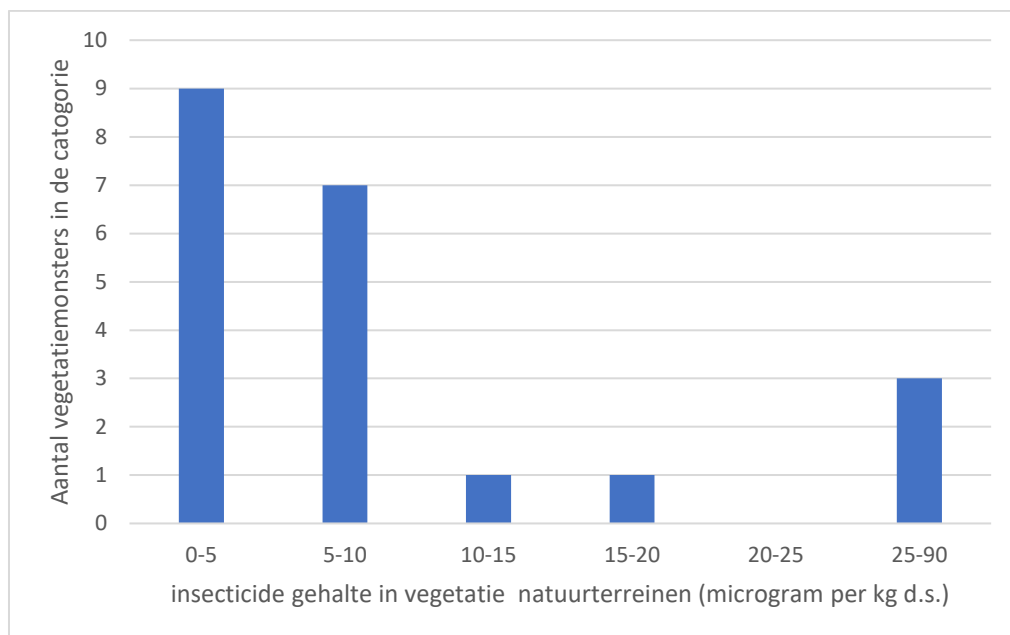
In het PUF en PEF filter op één locatie in Geeuwenbrug zijn 30 bestrijdingsmiddelen, biociden en metabolieten kwalitatief in de lucht vastgesteld (Tabel 3) van de in het totaal 574 die zijn onderzocht. Kruse-Plass et al. (2020) heeft met een fijnmazige bemonstering boomschors door heel Duitsland bemonsterd. In boomschors werden in het totaal 94 bestrijdingsmiddelen gevonden waarvan 21 stoffen ook in het PUF/PEF filter in Geeuwenbrug werden gevonden. Door Kruse-Plass et al. werden ook PUF/PEF filters opgesteld op 49 locaties in Duitsland. Van de in Drenthe gevonden stoffen werden 20

ook door hen gevonden op een of meerdere plaatsen in Duitsland. Het feit dat zoveel stoffen in Drenthe als in Duitsland algemeen in de lucht worden gevonden, geeft aan dat we te maken hebben met een internationaal fenomeen. De zeer hoge piekbelastingen zoals die door ons werden vastgesteld van bijvoorbeeld pendimethalin en chloorprofam werden ook in het OBO onderzoek vastgesteld (Vermeulen et al., 2020). De derde grote uitschieter fthalimide kon niet door OBO worden vastgesteld, omdat deze stof niet in hun meetlijst was opgenomen.

De belasting van de vegetatie in natuurgebieden

In Tabel 9 is zichtbaar dat het gemiddelde gehalte van 661 bestrijdingsmiddelen, biociden en metabolieten in Drenthe 65,02 microgram per kg droge stof was. Dit cijfer is eenvoudig te vergelijken met de meetwaarden die wij in 2020 in Gelderland en in de Duitse deelstaat Noordrijn-Westfalen hebben vastgesteld, omdat in die onderzoeken dezelfde analysemethode is gebruikt. In Gelderland werd in de vegetatie 55,09 microgram per kg droge stof gemeten en op 22 locaties in 15 natuurgebieden in Noordrijn-Westfalen 51,13 microgram per kg droge stof.

Het gehalte aan insecticiden in de 20 vegetatie monsters uit 18 Drentse natuurgebieden en 2 uit Groningen en Gelderland varieerde (in de periode 2018-2020) van 0-86,41 microgram per kg droge stof met een gemiddelde van 13,63 microgram per kg droge stof terwijl dat in Gelderland (in 2020 met 16 vegetatiemonsters) varieerde van 0-26,58 microgram per kg droge stof met een gemiddelde van 5,45 microgram per kg droge stof. De verdeling van het insecticide gehalte van de monsters in Drenthe kan worden gezien in Figuur 13.

Figuur 13. De verdeling van het insecticide gehalte in 18 vegetatiemonsters uit Drenthe en 2 uit Groningen en Gelderland

Als Figuur 8 met Figuur 9 wordt vergeleken dan valt op dat de zwaarst belaste monsternamelocaties GN15, GN16, GN17 en GN20.024 in de vegetatie gehalten hebben die gehalten die hoger zijn dan 150 microgram per kg droge stof. Die locaties liggen op een afstand van 3-1127 meter van sierteelten, zoals lelies, tulpen e.d. De logaritmische trendlijn in Figuur 7 impliceert dat de som van de concentratie van alle bestrijdingsmiddelen in de vegetatie vanaf de rand van akkerbouwvelden tot een kilometer met ruim 75% afneemt. Deze waarde is een gemiddelde voor de verschillende stoffen, in afhankelijkheid van hun vluchtigheid en andere eigenschappen. Volgens de metingen van het OBO onderzoek (Vermeulen et al., 2020) nam de belasting van lucht (gemeten met PUF filters) met chloorprofam met 86% af op een afstand van 5000 meter en van pendimethalin met 83,6%. Deze waarden komen goed

overeen met de door ons vastgestelde vermindering van de belasting met 75% op een afstand van 1000 meter. Ook de door de OBO onderzoekers bij veel stoffen vastgestelde niet wezenlijke vermindering van de belasting van de lucht op een afstand van 150-250 meter (gemeten met behulp van luchtmonsters) komt volledig overeen met onze metingen van de vegetatie (figuur 4.7 van OBO, 2020).

De belasting van de bodem in natuurgebieden

Het aantal genomen bodemonsters is niet heel groot, maar de resultaten van de houtwal in Uffelte springen eruit, met veel stoffen en ook een hoge totale concentratie (Tabel 10). De totale concentratie van bestrijdingsmiddelen in de bodems van natuurgebieden is, zoals te verwachten lager dan in de bodems van particuliere tuinen, evenals het aantal gevonden stoffen. Het aantal gevonden stoffen per monster in tuinen (Tabel 2) bedroeg 10,67 per monster (op gemiddeld 9,67 meter van akkerbouwvelden) en in de natuurgebieden 8,58 gemiddeld voor de afstand van 0-700 meter (zie Tabel 9). Het ligt voor de hand dat dit kleine verschil te wijten is aan de verschillende afstanden tot de akkerbouwvelden.

De belasting van dierlijke mest in natuurgebieden

De belasting van dierlijke mest (Tabel 11) wijkt niet wezenlijk af van de belasting zoals die door ons in rundermest in Gelderland is bepaald (Buijs & Mantingh 2020a). Twee hoge waarden van metoprotryn springen eruit in Gasteren en Doldersum (monsters GN037 en GN038). Er is statistisch geen significant verschil met de meetresultaten van mest in Gelderland in 2019. Dat maakt het ook waarschijnlijk dat er in Drenthe evenals in Gelderland sprake is van toxicologische effecten op de entomofauna van de mest.

Relaties tussen meetwaarden in natuurgebieden, met terreinen van bewoners en met gebruikte middelen in de lelieteelt

In de vegetatie van de onbespoten vegetatie van particuliere erven van bewoners werden gehalten gemeten van 67,6-434,6 microgram per kg droge stof (Tabel 1). Het gemiddelde in de vegetatie bij bewoners bedraagt 120,73 microgram per kg droge stof. Dat is aanzienlijk meer dan het gemiddelde van 65,02 microgram per kg droge stof dat in de vegetatie van natuurgebieden werd gemeten (Tabel 9). De locatie van de tuin in Wenum-Wiesel op de Veluwe springt er met het laagste gehalte uit van 67,6 microgram per kg droge stof, maar daarin zitten wel twee neonicotinoïde insecticiden en een pakket aan bestrijdingsmiddelen die een weerspiegeling moet zijn van het gebruik op de nabij gelegen akker. Ook de andere vegetatiemonsters vertonen een voor de locatie heel specifieke samenstelling van bestrijdingsmiddelen. De gevonden stoffen kunnen vergeleken worden met de stoffen die gebruikt worden in de lelieteelt in Drenthe (bijlage 3). Dan valt op dat in planten uit de particuliere tuinen 5 stoffen werden gevonden die in de lelieteelt in 2018 door het Maatschap Joling en De Middenweg Vledder B.V. werden ingezet, namelijk metolachloor, azoxystrobin, chloorprofam, fluopyram en pendimethalin. Deze stoffen werden ook in de meeste natuurgebieden gevonden. Opvallend is dat dus 38 stoffen die door dit maatschap werden gebruikt niet werden gevonden in de bemonsterde tuinen. Een aantal stoffen die door beide bedrijven werden gebruikt zijn niet gemeten, omdat zij niet op de meetlijst stonden van het laboratorium. De andere gevonden stoffen kunnen afkomstig zijn uit andere teelten of uit vroegere teelten van jaren tot decennia geleden. De gemiddelde afstand van de monsterpunten op particuliere erven tot akkerbouwvelden bedroeg omstreeks 24 meter, in tegenstelling tot 631 meter van de monsterpunten op natuurterreinen.

Gebruikte bestrijdingsmiddelen in Drenthe in veel voorkomende teelten

Uiteraard is het van belang de exacte bron van bestrijdingsmiddelen op terreinen van bewoners en van natuurgebieden te bepalen. Helaas konden wij geen exacte gegevens krijgen van de gebruikte middelen op alle gewassen, zoals die openbaar bekend zijn (op www.boerenbunder.nl). Tot nu toe werden via een verzoek bij de betrokken ministers alleen spuitschema's verkregen van de Maatschap

Joling en De Middenweg Vledder B.V. De 38 actieve stoffen van de gebruikte bestrijdingsmiddelen staan in bijlage 3. Van deze 39 actieve stoffen staan er 35 op de meetlijst van Eurofins die wij voor de bodem/vegetatie/mest monsters hebben gebruikt. Van die 35 bestrijdingsmiddelen hebben wij 22 stoffen in de genomen monsters teruggevonden. Slechts 10 van de 35 bestrijdingsmiddelen konden niet worden aangetoond in de genomen monsters, ondanks dat ze wel werden gemeten. Het gaat daarbij om acetamiprid, fenmedifan, desmedifan, clethodim, spirotetramat, chlorfenapyr, difenocozool, fenpropidin en oxamyl. Sommige van de niet of zelden gevonden stoffen (zoals asulam, esfenvaleraat en acetamiprid) worden veelvuldig gebruikt door beide bedrijven. Mogelijk zijn ze minder vluchtig, worden ze snel omgezet in metaboliëten of zijn er nog andere redenen waarom ze vrijwel nergens zijn aangetroffen, zoals de vorming van conjugaten. Ook is het mogelijk dat de dosis van zeer sterk werkende middelen per hectare dermate laag is, dat residuen in de bodem of vegetatie momenteel niet door het laboratorium aangetoond kunnen worden. Bijvoorbeeld van esfenvaleraat (Sumi-Alpha 2.5 EC en Somicidin Super) wordt per dosering 6,26 gram per hectare uitgebracht. Asulam is alleen in monster GN20.018 aangetroffen (Tabel 8). Het is ook mogelijk dat deze stoffen door een snelle omzetting en/of lagere vluchtigheid minder belastend voor mens en milieu zijn.

Invloed van de afstand van monsterlocaties tot akkers op de gevonden residuen in de vegetatie

Uit de Figuur 6, Figuur 7 & Figuur 8 blijkt er een relatie te zijn tussen de belasting van de vegetatie met bestrijdingsmiddelen en de afstand tot het dichtstbijzijnde akkerbouwperceel. Uit Figuur 9, Figuur 10 & Figuur 11 blijkt dat die relatie wel zichtbaar is voor chloorprofam en voor de categorie 'overige stoffen' maar niet voor difenylamine. Dit is te verklaren door aan te nemen dat difenylamine algemeen in het milieu verspreid is en dat chloorprofam en de 'overige stoffen' zich vanaf puntbronnen geleidelijk aan verdunnen met toenemende afstand. Dit blijkt ook uit het gemiddelde gehalte difenylamine in vegetatie van 0-100 meter dat 4,23 microgram per kg droge stof bedraagt en van 100-2341 meter 4,33 microgram per kg droge stof. Wat geldt voor difenylamine, geldt ook voor antrachinon en in mindere mate voor fenylfenol-2. Voor difenyl kan het niet beoordeeld worden, omdat in een aantal monsters het gehalte niet kwantitatief bepaald kon worden (Tabel 9). In Noordrijn-Westfalen (Duitsland) werd door Buijs & Mantingh (2019) een gemiddeld gehalte difenylamine van 4,18 microgram per kg droge stof vastgesteld voor 31 vegetatiemonsters genomen in 2019.

Bron van bestrijdingsmiddelen in natuurgebieden

Natuurgebieden worden niet alleen door bespuiting van bepaalde akkerbouwgewassen gecontamineerd, maar uiteraard door alle gewassen die behandeld worden. Volgens mijn berekening op basis van cijfers van het CBS van 2016 worden er per jaar in Drenthe 610.500 kg bestrijdingsmiddelen gebruikt waarvan een 16,8% voor sierteelten (Bijlage 2). De sierteelten zijn geconcentreerd in enkele gemeenten, dus daar kan het percentage nog veel hoger zijn. Volgens cijfers van het CBS worden er in de sierteelten gemiddeld 11,7 maal meer bestrijdingsmiddelen gebruikt per ha en volgens andere gegevens nog veel meer. Het is dus logisch dat in de voorgaande paragraaf 22 middelen in de onderzochte 8 matrices werden teruggevonden, waarvan 15 in de bodem of vegetatie van natuurgebieden. Het feit dat 15 bestrijdingsmiddelen die door het Maatschap Joling worden gebruikt in natuurgebieden werden teruggevonden, kan niet anders worden gezien dan als een sterke aanwijzing dat die middelen de nabije natuur contamineren. Uiteraard kan niet worden uitgesloten dat bepaalde middelen ook uit de teelt van aardappelen en bieten afkomstig zijn. De moederstof van fthalimide, folpet ontbreekt op de spuitschema's van de maatschap, maar werd in de periode 28/8/2019-23/10/2019 in zeer hoge concentratie opgevangen door het PUF filter aan de Koekoeksweg (Tabel 3). Folpet wordt door de maatschap wel ingezet voor de dompelbehandeling van bollen met het middel Securo.

Van een aantal middelen is het niet bekend waar ze vandaan komen. In eerdere rapporten hebben we aangegeven dat difenyl mogelijk uit uitlaatgassen kan komen. Het veel gevonden difenylamine wordt onder andere door Chevron als toevoegstof aan smeermiddelen toegevoegd voor motoren (Chevron 2012). Op dit moment is niets met zekerheid te zeggen over de grootte van de emissies.

Mogelijke invloed van de belasting van vegetatie met insecticiden op de entomofauna

In de provincie Gelderland werd een significante negatieve correlatie gevonden van de gevonden aantallen mestkevers in rundermest in natuurgebieden met de insecticide belasting van de vegetatie in diezelfde gebieden. Deze correlatie is dus vastgesteld bij een aanzienlijk lager gemiddeld insecticide gehalte (5,45 microgram per kg droge stof) dan in Drenthe (met 13,63 microgram). Omdat we dergelijke bepalingen van mestkevers in rundermest niet in Drenthe hebben uitgevoerd, kunnen we slechts stellen dat eenzelfde correlatie in Drenthe zeer waarschijnlijk is. Evenals in Gelderland was difenylamine het meest voorkomende insecticide in de vegetatie in Drenthe. Sinds 2009 is difenylamine niet toegelaten in Nederland als bestrijdingsmiddel. In dit onderzoek is de herkomst van stoffen niet onderzocht, dus daar kan niet veel over gezegd worden. Difenylamine is niet toegelaten als bestrijdingsmiddel. Het wordt in de industrie toegepast. Ook wordt het gebruikt in smeerolies (Chevron, 2012).

Gezien het feit dat het om grotendeels dezelfde insecticiden gaat in Drenthe en om dezelfde organismen (mestkevers), is er dus geen enkele reden om te verwachten dat de effecten van die middelen in Drenthe anders zullen zijn dan in Gelderland. Vrij geïnterpreteerd betekent dit dat het waarschijnlijk is dat de entomofauna in Drenthe, net als in Gelderland, zich in de gevarenzone bevindt door belasting van de vegetatie met bestrijdingsmiddelen (waaronder insecticiden). Dit geldt nog sterker voor de entomofauna in particuliere tuinen, omdat daar de totale belasting met bestrijdingsmiddelen ruim tweemaal hoger is (zie Tabel 1) dan in de vegetatie van natuurgebieden (Tabel 9).

Voor de toelating van een werkzame stof worden de acute effecten van een werkzame stof getest bij hooguit twee bestuivers (honigbij en hommelmot), en bij twee andere niet-doelwit insecten (geleedpotigen). Deze 4 soorten staan in de toelatingsprocedures dus model voor alle honderdduizenden andere soorten geleedpotige organismen (waaronder insecten) die een onmisbare schakel zijn voor de instandhouding van de biodiversiteit. Bovendien wordt er helemaal geen onderzoek gedaan naar de effecten van cocktails, zoals in natuurgebieden en particuliere tuinen gevonden zijn, op niet-doel insecten. Er is geen bewijs mogelijk dat toxicologische gegevens over de maximaal vier testorganismen de biodiversiteit zouden kunnen beschermen.

Invloed van de gevonden bestrijdingsmiddelen op de plantengroei en schimmels

Zoals in Tabel 9 ook kan worden gezien zaten in vrijwel alle vegetatiemonsters fungiciden en herbiciden. Over de invloed van de gevonden concentraties stoffen op planten en schimmels in de natuur is niets bekend. Het is bekend dat veel planten en bomen voor hun functioneren volledig afhankelijk zijn van onder andere mycorrhiza schimmels. Deze schimmels leven in symbiose met de wortels van planten en bomen en voorzien hen onder andere van voedingsstoffen en water. Er is op dit moment helaas niets bekend over hoe het gesteld is met deze en andere schimmels. Afwezigheid van mycorrhiza schimmels kan dus de gevoeligheid van planten en bomen voor droogte sterk verergeren, en daarmee de invloed van hete en droge zomers versterken. Voor zo ver ons bekend is naar de reële invloed van fungiciden op de gezondheid van bomen in natuurgebieden geen onderzoek gedaan. In totaal 48 van de in bodem, vegetatie, mest en lucht gevonden 130 bestrijdingsmiddelen waren fungiciden (schimmelbestrijdingsmiddelen) of hun metabolieten en daarmee waren zij de grootste groep bestrijdingsmiddelen van alle gevonden bestrijdingsmiddelen (zie bijlage 4).

Belasting van de gezondheid van mensen

Dit onderwerp is niet onderzocht in het kader van deze rapportage. Er wordt vaak door wetenschappers, politici en zakenmensen bagatelliserend gesproken over enkele tientallen microgrammen van bestrijdingsmiddelen in voeding (of een paar nanogrammen per kubieke meter buitenlucht) die ver onder de toegestane of verwachte waarden liggen en die geen enkele invloed zouden kunnen hebben

op onze gezondheid. Die uitspraken zijn in de regel niet gebaseerd op toxicologische kennis van dosistijd-werkingsrelaties, zoals die door Tennekes en Sachez-Bayo (2011) zijn gepubliceerd. Zelfs de resultaten van de blootstelling van proefdieren zijn in de regel verkregen met proeven van zeer korte duur. Er zijn veel voorbeelden bekend bij dieren waarbij de voortplanting of het functioneren sterk verstoord wordt door extreem lage concentraties. Een voorbeeld zijn de proeven van Gols et al., 2020 die aan toonden dat concentraties van fipronil van minder dan 1 microgram per kg droge stof in kool de voortplanting van koolwitjes al sterk verstoort. Er zijn geen fundamentele redenen waarom vergelijkbare effecten niet ook bij mensen zouden kunnen optreden. Het belangrijkste verschil is dat (bijna) niemand ernaar kijkt. In Drenthe zijn er tal van mensen die effecten van spuitnevels op hun lichaam merken. Zoals in de inleiding genoemd heeft het RIVM (2018) in haar onderzoek naar de gezondheid van omwonenden van landbouwpercelen geconcludeerd, dat de gezondheid van die groep mensen zelfs iets beter was dan van de controlegroep. Tegelijkertijd vond men correlaties van verschillende ziekten (waaronder de ziekte van Parkinson) met de nabijheid van bepaalde teelten. Tot nu toe is op deze ogenschijnlijk tegenstrijdige uitkomsten geen vervolgonderzoek gekomen.

Conclusies

- In alle 87 genomen monsters zijn bij elkaar 132 verschillende bestrijdingsmiddelen (inclusief biociden, anti-parasitaire middelen en hun metabolieten) gevonden. Van de 87 monsters werden er 70 in Drenthe genomen. Het grootste deel van alle bestrijdingsmiddelen (89) werd in gangbare akkerbouwbodems gevonden en ook een aanzienlijk deel (38) in de vegetatie van natuurgebieden.
- Het feit dat zoveel stoffen in de vegetatie van natuurgebieden zijn gevonden wordt ook bevestigd door de vele (30 in het totaal) stoffen die in PUF luchtfilters werden gevonden op de locatie Geeuwenbrug in een particuliere onbespoten tuin (Tabel 3).
- In die drie compartimenten (bodem, vegetatie en mest) van natuurgebieden zijn in totaal 50 verschillende bestrijdingsmiddelen gevonden, namelijk 24 in de bodem, 38 in de vegetatie en 18 in mest van graasdieren (Tabel 9, Tabel 10, Tabel 11).
- In totaal 15 van die 50 stoffen zijn in gebruik bij Maatschap Joling en De Middenweg Vledder B.V., nl. boscalid, chloorprofam, difenoconazool, etofenprox, fluopyram, fluroxypyr, flutolanil, fthalimide, haloxyfop, MCPA, mepanipyrim, metamitron, metolachloor-S, pendimethalin en tebuconazool (zie bijlage 3 en bijlage 4).
- Vier van de 38 stoffen (antrachinon, difenyl, difenylamine en fenylfenol-2), die in de meeste van de 21 vegetatiemonsters van natuurgebieden gevonden zijn, zijn waarschijnlijk niet uit de landbouw afkomstig.
- Met betrekking tot difenylamine wordt dit bevestigd door het feit dat deze stof geen gradiënt vertoont van afnemende concentraties bij toenemende afstand tot akkerbouwpercelen en ook door het feit dat de gemiddelde concentraties in de vegetatie van Gelderland en Noordrijn-Westfalen vrijwel identiek zijn.
- 10 bestrijdingsmiddelen die door twee grote leliekwekers in 2019 werden gebruikt konden in geen van de genomen monsters worden aangetoond. De oorzaak daarvan is onbekend. Het kan liggen aan snelle omzetting, aan een lage vluchtigheid, aan de toepassing van kleine dosis werkzame stof, maar ook aan de vorming van conjugaten. De meetmethoden dienen verbeterd te worden, zodat die stoffen geen blinde vlek blijven.
- De gemiddelde concentratie insecticiden in de vegetatie van de bemonsterde Drentse natuurgebieden is met 12,99 microgram per kg droge stof (Tabel 9) aanzienlijk hoger dan in Gelderland met 5,45 microgram per kg droge stof. Het is daarom waarschijnlijk dat de negatieve invloed op de entomofauna nog groter is dan in Gelderland.
- Ook rondom de woningen van bewoners zijn overal tal van bestrijdingsmiddelen te vinden, in de bodem 28 in slechts 6 bodemmonsters (Tabel 2) en in de vegetatie rond 15 woningen zelfs 41 stoffen (Tabel 1).
- In de vegetatie rondom de woningen van de deelnemende bewoners was de gemiddelde concentratie bestrijdingsmiddelen 120,99 microgram per kg droge stof (Tabel 1), wat bijna tweemaal zo hoog was als het gemiddelde gehalte van 62,77 microgram per kg droge stof in de vegetatie van natuurgebieden (Tabel 9). Boven afstanden van 700 meter was het gemiddelde gehalte nog lager, nl. 46,95 microgram per kg droge stof.
- Op grond van de cijfers lijkt het er op dat de vegetatie in natuurgebieden en particuliere terreinen wordt belast door dezelfde bestrijdingsmiddelen inwaaier (Tabel 1 & Figuur 7), alleen liggen de particuliere terreinen gemiddeld veel dichterbij de akkers (24 meter voor de tuinen in vergelijking met 662 meter bij de monsterpunten in natuurgebieden). Daardoor zijn ze zwaarder belast.
- De correlatie van het aantal gevonden stoffen en hun concentratie in de vegetatie van natuurgebieden met de afstand tot akkerbouwvelden is statistisch significant.
- De concentraties van de gevonden stoffen in de vegetatie nemen met de afstand sterker af dan het aantal gevonden stoffen.

Conclusies

- Indien de vegetatie-meetpunten in de natuur en in particuliere tuinen als één populatie gezien worden van onbespoten locaties, dan zijn zowel de som van de concentraties van alle gevonden stoffen als de aantallen gevonden stoffen statistisch significant gecorreleerd met de afstand tot de dichtstbijzijnde akkerbouwvelden bij eenzijdige toetsing (bij $p < 0,01$) met Kendall, Pearson en Spearman.
- De bemonsterde 5 biologische akkerbouwbodems zijn onvergelykbaar veel schoner dan de 5 gangbare akkerbouwbodems. Dit scheelt een factor 18,5.
- Gemiddeld was de bodem van natuurgebieden met 38,4 microgram per kg droge stof iets sterker belast dan die van de 5 onderzochte bodems van biologische bedrijven, maar veel minder belast dan de 504,29 microgram van gangbare akkerbouw bodems.
- Bij een deel van de stoffen uit de PUF filters (12) gaat het om dezelfde stoffen als in de vegetatie van natuurgebieden werd gevonden.
- Als het al mogelijk is om van zinvolle spuitvrije zones te spreken, dan impliceren Figuur 6 en Figuur 7 dat die niet minder dan 1000 meter breed dienen te zijn. Ook dan nog verspreiden een aantal meest gebruikte en vluchtige bestrijdingsmiddelen en hun metabolieten zich door de gehele natuurgebieden, zoals fthalimide, pendimethalin, prosulfocarb & chloorprofam (zie Tabel 9)

Aanbevelingen op basis van dit onderzoek en op basis van het onderzoek in Gelderland in 2020

Leefbaarheid

- De belasting van de bewoners van landbouwgebieden met bestrijdingsmiddelen dient nog beter in kaart te worden gebracht. Daarvoor is verder empirisch onderzoek van de woonomgeving en van de mensen en van hun gezondheid gewenst. Het OBO onderzoek heeft omzichtig veel urgente vragen m.b.t. de blootstelling van bewoners vermeden. In vervolgonderzoek dient een brede screening te worden gedaan van de belasting van de omwonenden met alle gebruikte bestrijdingsmiddelen.
- Bij het noodzakelijke epidemiologisch onderzoek dient ook aandacht te worden besteed aan het voorkomen van hartritmestoornissen, ziekte van Parkinson, diabetes, schimmelinfecties, ADHD en vele andere ziekten die verband kunnen houden met bestrijdingsmiddelen.
- Bij gezondheidsonderzoek moet ook onderzocht worden of er sprake is van afwijkende metabole kenmerken van de bewoners (d.w.z. voordat ze ziek worden) en van bijvoorbeeld de reactiviteit van mensen (zoals genoemd in de inleiding).
- Er dient ook onderzocht te worden of de gewassen die bewoners uit de eigen tuinen consumeren als gezond kunnen worden beschouwd, door de complexe cocktails van bestrijdingsmiddelen die daarin aanwezig kunnen zijn. Daarbij dient de gezondheid van het ongebooren leven, baby's en peuters voorop te staan en de MRL-norm voor die groep te worden gebruikt (van 10 microgram per kg vers product per bestrijdingsmiddel) plus een *nieuw in te voeren* norm voor cocktails van verschillende middelen.
- Bij de beoordeling van de belasting van bewoners met bestrijdingsmiddelen dienen de onderzoekers rekening te houden met mogelijke irreversibele (onomkeerbare) receptorbinding in het menselijk lichaam.

Onderzoek

- Het verdient aanbeveling om in Drenthe empirisch onderzoek te doen of ook in Drenthe het voorkomen van mestkevers is gecorreleerd met het gehalte van insecticiden in de vegetatie van natuurgebieden. Het is een methode om de invloed van de belasting met bestrijdingsmiddelen meetbaar (en daarmee zichtbaar) te maken.
- Uiteraard is het ook wenselijk om onderzoek te doen naar het voorkomen van andere insecten in afhankelijkheid van het voorkomen van bestrijdingsmiddelen in de natuurlijke vegetatie.
- De belasting van natuurgebieden met fungiciden is relatief groot, omdat ze het merendeel vormen van de gevonden stoffen. Het verdient aanbeveling om te onderzoeken of de mycorrhiza bezetting van wilde planten gecorreleerd is aan de mate van belasting van de vegetatie met fungiciden. Ook kan dat leiden tot een lagere vitaliteit van bomen en planten op kortere afstand van akkerbouwvelden. Uiteraard zal de belasting van bomen en planten met herbiciden dit effect nog kunnen versterken.
- Ook het voorkomen van symbiotische mycorrhiza kan worden gemonitord als middel om de invloed van bestrijdingsmiddelen en biociden te onderzoeken op bijvoorbeeld bomen.
- De belasting van de natuurgebieden met chloorprofam zou sterk moeten afnemen, nu het middel is verboden. Het is zinvol om te gaan meten hoe snel deze stof na ingang van het verbod gaat afnemen in de natuur, en of die de vervangers van die stof voor de toepassing als kiemremmer (zoals de kiemremmer 1,4 dimethylnaftaleen en muntolie) in de aardappelteelt nu veel meer gaan worden gevonden.

Aanbevelingen

- De herbicide toepassing van chloorprofam in aardappelen gaat mogelijk deels vervangen worden door metribuzin en prosulfocarb. Het zal moeten worden onderzocht of de concentraties van deze stoffen nu gaan toenemen in de lucht en in natuurgebieden.
- Er dient zo spoedig mogelijk de bron van de contaminatie van natuurgebieden met difenylamine, fenylfenol-2, difenyl, etofenprox en DEET bepaald te worden omdat het mogelijk is dat ook deze stoffen een rol spelen bij de achteruitgang van insectenpopulaties.
- Bij de beoordeling van de belasting van de natuur met bestrijdingsmiddelen dienen onderzoekers rekening te houden met mogelijke irreversibele receptorbinding van bestrijdingsmiddelen in planten en dieren.
- De invloed van de gevonden concentraties van cocktails bestrijdingsmiddelen in wilde planten op insecten kan bepaald worden in laboratorium proeven onder gecontroleerde omstandigheden (zoals ook Gols et al, 2020, dat hebben gedaan).

Toelatingsprocedures van bestrijdingsmiddelen

- De vluchtige herbiciden pendimethalin en prosulfocarb en de fungiciden fluopyram en folpet (moederstof van metaboliet fthalamide) moeten zo snel mogelijk verboden worden, omdat ze vrijwel overal in de vegetatie van natuurgebieden aanwezig zijn.
- Nieuwe bestrijdingsmiddelen en biociden die heel vluchtig zijn dienen geen toelating meer te krijgen van het Ctgb en de EFSA, omdat het van tevoren duidelijk is dat die stoffen zich door de gehele EU verspreiden over woongebieden en natuurgebieden. Ook voor de landbouw zelf is het ongewenst dat vluchtige stoffen zich verspreiden over andere gewassen omdat ze ook daarvan de gezondheid en groei kunnen aantasten.
- Nieuwe toelating van zeer vluchtige bestrijdingsmiddelen en biociden kan alleen worden voorkomen door de toelatingsregels te wijzigen, anders kunnen deze middelen juridisch niet geweerd worden.
- Werkzame stoffen waarvan extreem lage dosis nodig zijn per hectare zijn ongewenst, omdat na toepassing residuen in bodem of vegetatie door de gangbare analysemethodes niet aantoonbaar zijn.
- Het lijkt er sterk op dat kleine natuurgebieden op dit moment niet te beschermen zijn tegen de inwaai van vele bestrijdingsmiddelen uit de landbouw. Dat betekent dat er om die natuurgebieden ruime spuitvrije zones dienen te worden ingericht van minimaal 1000 meter breedte.

Landbouw

- Een gezonde landbouw heeft zelf groot belang bij een gezonde bodem. Als daarin tientallen bestrijdingsmiddelen aanwezig zijn, is het logisch dat daardoor nieuwe plagen ontstaan en dat er mogelijk zelfs opbrengstderving plaatsvindt. Daarom is vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen ook in het eigen belang.
- Zie vrijwillige af van het gebruik van zeer vluchtige bestrijdingsmiddelen, zoals pendimethalin, prosulfocarb, fluopyram en het dompelmiddel folpet (van het merk Securo) die in vrijwel alle natuurgebieden terug te vinden zijn. Het is enorm moeilijk en duur om aan te tonen dat deze stoffen geen schade aan de biodiversiteit aanrichten, dus het is logisch om niet vluchtige alternatieven te gaan gebruiken of om over te stappen op biologische landbouw.
- Door vrijwillig af te zien van het gebruik van de vaak in natuurgebieden gevonden middelen kan de landbouwsector onnodige conflicten met de natuurbescherming vermijden
- Indien de sector door wilt gaan met bestrijdingsmiddelen is het te overwegen voorlopig te kiezen voor de 10 stoffen die in dit onderzoek geen enkele maal zijn gevonden in de vegetatie, bodem en mest in natuurgebieden.
- Er wordt door de landbouwsector vaak aangevoerd dat er zo vaak met insecticiden gespoten moet worden vanwege de exporteisen. Als het gaat om de afwezigheid van ongewenste insecten in de export, kunnen de producten ook in de opslag behandeld worden in plaats van op het veld.

Aanbevelingen

- Bedrijven die hun land tijdelijk verhuren voor bloemeteelt, dienen zich ervan bewust te zijn dat de eigen gewassen na die bloemeteelten mogelijk niet geschikt meer zijn voor consumptie door dieren of mensen. Meer metingen van bodem en gewassen voor en na bloemeteelten zijn wenselijk. Voor het beoordelen van de gevonden gehalten in gewassen zijn de MRL-waarden van de EU niet geschikt, onder meer omdat ze geen rekening houden met cocktails.

Natuurbescherming

- De natuurbescherming dient zich intern te beraden, hoe zij de contaminatie van natuurgebieden denkt te kunnen verminderen. Als zij door gebrek aan interne eensgezindheid initiatieven uitstelt, zal dat voor nog meer schade aan de natuur kunnen zorgen.
- Volgens de verkregen resultaten is het nodig voor de bescherming van de gehele huidige natuurgebieden de vluchtigste middelen (onder andere pendimethalin, prosulfocarb, folpet & fluopyram) uit de handel te nemen en ruime bufferzones van 1 km in te richten, waar wel landbouw kan worden bedreven, maar dan zonder chemische bestrijdingsmiddelen.
- Na dit eerste onderzoek naar de contaminatie van Drentse natuurgebieden met bestrijdingsmiddelen en biociden is het zeer belangrijk dat dit onderzoek wordt voortgezet en geïntensiveerd in medewerking met de eigenaren van de terreinen. Uiteraard is het van belang dat het onderzoek door onafhankelijke partijen wordt voortgezet die zich niet hebben verbonden met het huidige landbouwbeleid (via de milieumeetlat, en vergelijkbare publicaties) om werkelijk onafhankelijke resultaten te verkrijgen.
- De terreineigenaren hebben er alle belang bij om de erosie van biodiversiteit in hun terreinen te monitoren en onderzoek naar causale relaties met bestrijdingsmiddelen te stimuleren.
- Irreversibele receptorbinding door organismen die aanwezig zijn in natuurgebieden dient onderzocht te worden, aangezien dit een dramatisch negatief effect kan hebben op het (verdere) verlies van biodiversiteit.

Referenties

Buijs, J. & Mantingh, M. 2020 (a). Inventarisatie van de aanwezigheid en risico's van bestrijdingsmiddelen in begraasde natuurgebieden in Gelderland. Toxicologische risico's voor mestkevers. 155 pagina's. https://www.wecf.org/nl/wp-content/uploads/2020/11/20201118_Report_Gelderland__Online.pdf

Buijs, J. & Mantingh, M. 2020 (b). Insectenschwund und Pestizidbelastung in Naturschutzgebieten in Nordrhein-Westfalen und Rheinland-Pfalz. 214 pagina's. <https://www.wecf.org/de/insektenbestaende-und-pestizidbelastung-in-naturschutzgebieten/>

Chevron, 2012. Product Stewardship Summary; Diphenylamine Antioxidants. (https://www.oronite.com/docs/exceptional-reliability_diphenylamineAntioxidantsfinal.pdf)

Gezondheidsraad, 2014. Gewasbescherming en omwonenden. 194 pagina's. <https://www.tweedekamer.nl/downloads/document?id=3a198a8c-c0f5-45ca-9278-665f21a4920d&title=Gewasbescherming%20en%20omwonenden.pdf>

Gols, R., WallisDeVries, M.F., van Loon J.J.A. 2020. Reprotoxic effects of the systemic insecticide fipronil on the butterfly *Pieris brassicae*. Proceedings of the Royal Society B 287: 20192665. <http://dx.doi.org/10.1098/rspb.2019.2665>

Koning, C. 2012. Presentatie hoorzitting over gewasbescherming en omwonenden op 30 januari 2012. <https://docplayer.nl/14751139-Presentaties-deelnemers-eerste-hoorzitting-d-d-30-januari-2012.html>

Kruse-Plass, M., Schlechtriemen, U. & Wosniok, W. 2020. Pestizid-Belastung der Luft. Eine deutschlandweite Studie zur Ermittlung der Belastung der Luft mit Hilfe von technischen Sammlern, Bienenbrot, Filtern aus Be- und Entlüftungsanlagen und Luftgüte-Rindenmonitoring hinsichtlich des Vorkommens von Pestizid-Wirkstoffen, insbesondere Glyphosat. Tiem integrierte Umweltüberwachung. 1-140. http://www.umweltinstitut.org/fileadmin/Mediapool/Aktuelles_ab_2016/2020/2020_09_29_Pestizid-Studie_Enkeltauglich/Deutschlandweite_Studie_Pestizid-Belastung_der_Luft_Enkeltaugliche_Landwirtschaft_Umweltinstitut_M%C3%BCnchen.pdf

Maatschap Joling en De Middenweg Vledder B.V. 2019. Spuitschema's van het jaar 2019. Links: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/wob-verzoeken/2021/04/23/besluit-op-wob-verzoek-over-registers-van-gewasbeschermingsmiddelen>

Mantingh, M., 2021. Monitoring van bestrijdingsmiddelen en diergeneesmiddelen in haar. 45 pagina's. Link: <https://www.pan-netherlands.org/wp-content/uploads/2021/03/pan-resultaten-haar-monsters-30-mrt-2021-fin.pdf>

M=W, 2021. <https://www.metenweten.com/post/welke-middelen-gebruiken-de-telers>

De Krant van Midden-Drenthe 5/4/2018. <https://dekrantvanmiddendrenthe.nl/artikel/533629/bol-lenteelt-in-drenthe-neemt-fors-toe.html>

RIVM. 2014. Verkenning van mogelijkheden voor onderzoek naar blootstelling aan gewasbeschermingsmiddelen bij omwonenden. RIVM rapport 630030002/2014. <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2014/01/29/gewasbescherming-en-omwonenden>

RIVM.2018. Gezondheidsverkenning omwonenden van landbouwpercelen. Rapport 2018-0068. 200 pagina's. <https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2018-0068.pdf>

STOWA, 2003. Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer. Atmosferische depositie van pesticiden, PAK en PCB's in Nederland. 149 pagina's.

Referenties

Tennekes, H.A & Sanchez-Bayo. 2011. Time-Dependent Toxicity of Neonicotinoids and Other Toxicants: Implications for a New Approach to Risk Assessment. *Journal Environmental Analytical Toxicology* 2011, S:4 <http://dx.doi.org/10.4172/2161-0525.S4-001>

Vermeulen. R.C.H. 2020 et al. Research on exposure of residents to pesticides in the Netherlands OBO flower bulbs. 382 pages. (study conducted by CLM Advies en Onderzoek, Radboud UMC, Schutelaar & Partners, TNO, Utrecht University, Wageningen University and Research and by Prof. dr. P.J.J. Sauer. <https://www.rivm.nl/documenten/onderzoeksrapport-obo>

Wetenschapswinkel. 1990. Bestrijdingsmiddelen in bloembollenteelt bedreigen zenuwstelsel. *Arbeidsomstandigheden* 66, 1990. Nummer 7/8. <https://repository.tudelft.nl/islandora/object/uuid:cab739a5-7b4a-421d-a8b6-1d88046c029a/datastream/URL/download>

BIJLAGEN

Bijlage 1. Overzicht de in dit rapport besproken monsters, hun aantal, de tabel waarin de resultaten zijn opgenomen en het aantal van de monsters dat in Drenthe werd genomen

Aard monster	Aantal	Tabel	Aantal monsters in Drenthe
Vegetatie natuurgebieden	21	8	18
Vegetatie privetuinen	15	1	13
Vegetatie akkers	3	6	3
Bodem natuurgebieden	6	9	6
Bodem particuliere tuinen	6	2	4
Bodem akkerland (biologisch en gangbaar)	11	7	4
Openbaar water	3	5	3
Water van priveterreinen	1	5	1
Regenwater Koekoeksweg	2	5	2
Schape­mest in natuurterreinen	2	10	2
Rundermest in natuurterreinen	5	10	4
Ganzenmest natuurterreinen	1	10	0
Menselijk haar	4	n.v.t.	4*
Luchtmetingen	7	3	7
TOTAAL	87		71

*Deze vier maken deel uit van het onderzoek van het PAN onderzoek (Mantingh, 2021) waarin 21 monsters werden onderzocht door heel Nederland

Bijlage 2. Schatting van het totale gebruik van bestrijdingsmiddelen in Drenthe

Gewassen en hun oppervlakte in Drenthe (2016)

gewas	Oppervlakte (ha)	toevoer gewasbeschermingsmiddelen	Geschatte hoeveelheid Gram/ha/jaar*	Kg in provincie Drenthe
Gras	85000	- Residuen van Pour -on behandeling tegen vliegen & teken bij vee - Residuen van antiwormmiddelen (o.a. ivermectine) - Verontreinigd drinkwater vee (uit oppervlaktewater) - Depositie met neerslag (o.a.. DNOC en dichlobenil) - Herbiciden en insecticiden vnl. in krachtvoer	500 gram (op basis van eigen metingen in Gelderland), waarvan 50 gram door veehouders en 450 gram door toeleveranciers	42.500 kg, waarvan 38.250 aangevoerd met mest
Zetmeelaardappelen	28000	- Nematiciden (tegen aaltjes) - Fungiciden (tegen schimmels) - Insecticiden (tegen insecten) - Herbiciden (tegen onkruiden) - Loofdoders	12,6 kg	352.800 kg
snijmais	18000	- Zaadcoating: fungiciden, repellents, insecticiden - Herbiciden	1,2 kg	21.600 kg
granen	10000	- Herbiciden - Zaadcoating - Herbiciden - Insecticiden - Halmverkorters - fungiciden	2,1 kg	21.000 kg
suikerbieten	10000	- Zaadcoating - herbiciden	4,6	46.000 kg
Bloembollen (gemiddeld voor alle bolgewassen)	1900	- Nematiciden - Fungiciden - Insecticiden - Herbiciden - Organische mest met residuen	54 kg	102.600 kg Waarvan max. 570 kg imidacloprid
overige	3100	Veel kleine teelten met specifieke middelen o.a. in kassen, vollegrond groenten	12 resp. 4 kg	24.000?
*CBS 2016		100 dagendebat over een verantwoorde gewasbescherming , 18 oktober 2018, Gemeente Westerveld	TOTAAL 572.250+38250=610.500kg	

Bijlage 3. Merknaam, werkzame stof en doel van middelen in 2018 gebruikt door Maatschap Joling

Spuitschema van bollenboer over het jaar 2018		
merknaam	werkzame stof	bestrijding van
asulam 2 Agrichem	asulam	onkruid
amistar	azoxystrobin	fungicide
astrix	fenmedifan	onkruid
betanal maxx pro	fenmedifan	onkruid
	desmedifam lenaal	
bettix sc	metamitron	onkruid
bombero	mepanipyrim	schimmel
centurion	clethodim	onkruid
certischloor-ipc 40%	chloorprofam	onkruid
collis	boscalid	fungicide
	kresoxim-methyl	
dithane dg newtec	mancozeb	schimmel
dual gold	960 S metolachloor	onkruid
etna free	glyfosaat	onkruid
flint	trifloxystrobine	schimmel
folicur	tebuconazool	schimmel
frontier optim	Dimethenamid-P	onkruid
fusilade max	fluazifob-p-butyl	onkruid
gallant	mengsel met oa alkylfenol	onkruid
	haloxyfop	
gazelle	acetamiprid	insecticide (neonicotinoïde)
goltix sc	metamitron	breedbladig onkruid
intruder	chloorprofam	onkruid
isopan	chloorprofam	onkruid
luna sensation	fluopyram	schimmel
	trifloxistrobine	
MCPA	MCPA	onkruid
mirador	azoxystrobin	fungicide
mocap	ethoprofos	aaltjes/insecten
movento	spirotetramat	insecticide
nemathorin	fosthiazaat	aaltjes/ ritnaalden
ovirex vs	parafine olie	
penncozeb dg	mancozeb	schimmel
phantom	Chlorfenapyr	insecticide
pyramin df	chlolidazon	onkruid
reglone	diquat	onkruid/loofdoder
roundup	glyfosaat	totaal onkruid
safari	triflusulfuron methyl	onkruid
spirit	Primisulfuron-methyl	
	prosulfuron	
spyrale	difenoconazool	bladvlekkenziekte
	fenpropidin	
squall	nvt	hulpstof driftbeperking
Starane	fluroxypyr-meptyl	onkruid
stomp 400 sc	pendimethalin	onkruid
sumi alpha 2.5 ec	esfenvaleraat	insecticide
sumicidin super	esfenvaleraat	insecticide
Teppeki	Flonicamid	insecticide
tridex dg	mancozeb(dithiocarbamaten)	schimmel
Vydate	Oxamyl	insecten/nematoden
Wetcit	uitvloeier	

Bijlage 4. Alle 130 gevonden stoffen in bodem, vegetatie, mest en PUF/PEF filters

In gebruik door Mts Joling en De Middenweg Vledder B.V.

Naam bestrijdingsmiddel	Bodem natuurgebied	Bodem akkerbouw	Bodem particuliere tuinen	Vegetatie natuur	Gewas akkerbouw	Planten particuliere tuinen	Mest natuurgebied	PUF & PEF filters	Functie van het middel
Aldicarb		aangetroffen							insecticide
Antrachinon	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen	aangetroffen		repellent
Asulam		aangetroffen							
2_4_6-trichloorfenol		aangetroffen							fungicide/insecticide/herbicide
2_4-D (vrij zuur)					aangetroffen				herbicide
Fenylfenol-2					aangetroffen	aangetroffen			fungicide
4-CPA					aangetroffen				groeieregulator
6-Benzyladenine				aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen			groeieregulator
Aclonifen				aangetroffen				aangetroffen	herbicide
Aldicarb						aangetroffen			insecticide
AMPA		aangetroffen						aangetroffen	herbicide metaboliet
Azoxystrobin	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen				fungicide
BAC-12	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		biocide
BAC-14	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		biocide
Bitertanol					aangetroffen				fungicide
Bixafen		aangetroffen	aangetroffen						fungicide
Boscalid	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen	fungicide
Bupirimate		aangetroffen							fungicide
Caffeïne					aangetroffen	aangetroffen			overigen
Carbendazim		aangetroffen							fungicide
Chloordaan trans			aangetroffen						insecticide
Chloordaan-cis			aangetroffen						insecticide
Chloorprofam	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	herbicide
Chloorthalonil								aangetroffen	fungicide
Chloridazon		aangetroffen		aangetroffen					herbicide
Clothianidine		aangetroffen		aangetroffen					insecticide
Cyenoxyfen		aangetroffen							insecticide
Cypermethrin						aangetroffen			insecticide
Cyproconazool		aangetroffen				aangetroffen			fungicide
Cyprodinil		aangetroffen							fungicide
DDAC	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen		aangetroffen	aangetroffen		biocide
DEET				aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		insecticide
Deltamethrin							aangetroffen		insecticide
Dichlobenil (afbr. Chloorthiamide)		aangetroffen	aangetroffen						herbicide

Bijlage 4

Naam bestrijdingsmiddel	Bodem natuurgebied	Bodem akkerbouw	Bodem particuliere tuinen	Vegetatie natuur	Gewas akkerbouw	Planten particuliere tuinen	Mest natuurgebied	PUF & PEF filters	Functie van het middel
Dicofol			aangetroffen						insecticide/miticide
Dieldrin	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen						insecticide
Difenoconazool	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen			aangetroffen		fungicide
Difenyl	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		fungicide
Difenylamine	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		insecticide
Diflufenican		aangetroffen							herbicide
Dimethenamid		aangetroffen						aangetroffen	herbicide
Dimethomorph		aangetroffen							fungicide
Epoxiconazool	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen			aangetroffen		fungicide
Ethimirol		aangetroffen							
Ethofumesaat		aangetroffen						aangetroffen	herbicide
Ethoprofos		aangetroffen							insecticide
Etofenprox				aangetroffen	aangetroffen				insecticide
Fenmedifam		aangetroffen							
Fenpropidin		aangetroffen			aangetroffen				fungicide
Fenpropimorf		aangetroffen					aangetroffen		fungicide
Fenvaleraat + esfenvaleraat		aangetroffen							insecticide
Fenylfenol-2			aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen				fungicide
Fipronil		aangetroffen	aangetroffen			aangetroffen			insecticide
Fipronil-sulfone		aangetroffen	aangetroffen			aangetroffen			insecticide metaboliet
Flonicamid						aangetroffen			insecticide
Fluazifop (vrij zuur)		aangetroffen				aangetroffen			herbicide
Fluazinam		aangetroffen	aangetroffen			aangetroffen		aangetroffen	fungicide
Fludioxonil		aangetroffen							fungicide
Flufenacet				aangetroffen					herbicide
Fluopicolide		aangetroffen			aangetroffen				fungicide
Fluopyram		aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen	fungicide
Fluoxastrobin		aangetroffen							fungicide
Fluroxypyr		aangetroffen			aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		herbicide
Fluroxypyr 1-methylheptyl-ester					aangetroffen				herbicide metaboliet
Flutolanil						aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	fungicide
Fluxapyroxad		aangetroffen							
Folpet								aangetroffen	fungicide
Fosthiazate		aangetroffen							nematicide/insecticide
Fthalimide		aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	fungicide metaboliet
Glyfosaat		aangetroffen						aangetroffen	herbicide
Haloxypop		aangetroffen		aangetroffen		aangetroffen			herbicide

Bijlage 4

Naam bestrijdingsmiddel	Bodem natuurgebied	Bodem akkerbouw	Bodem particuliere tuinen	Vegetatie natuur	Gewas akkerbouw	Planten particuliere tuinen	Mest natuurgebied	PUF & PEF filters	Functie van het middel
HCH Lindan								aangetroffen	insecticide
Hexachloorbenzeen		aangetroffen							fungicide
Imazamox								aangetroffen	herbicide
Imidacloprid		aangetroffen	aangetroffen			aangetroffen			insecticide
Iprodion		aangetroffen							
Isopyrazam		aangetroffen							fungicide
<i>Isoxaben</i>	aangetroffen	aangetroffen							herbicide
Lambda-cyhalothrin		aangetroffen							insecticide
Lenacil		aangetroffen							herbicide
Linuron		aangetroffen							herbicide
Mandipropamid		aangetroffen							fungicide
MCPA				aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen	herbicide
Mepanipyrim		aangetroffen		aangetroffen		aangetroffen			fungicide
Mesotrione		aangetroffen							
Metalaxyl		aangetroffen							fungicide
Metamitron	aangetroffen	aangetroffen				aangetroffen		aangetroffen	herbicide
Metobromuron								aangetroffen	herbicide
Metolachloor-S	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen			aangetroffen		aangetroffen	herbicide
Metoprotrothryn				aangetroffen			aangetroffen		herbicide
Metribuzin								aangetroffen	herbicide
Nicosulfuron		aangetroffen							
o,p-DDD		aangetroffen	aangetroffen						insecticide metaboliet
p,p'-DDD + o,p'-DDT	aangetroffen		aangetroffen						insecticide
p,p'-DDE	aangetroffen		aangetroffen						insecticide metaboliet
p,p'-DDT	aangetroffen		aangetroffen						insecticide
p_p'-DDD + o_p'-DDT		aangetroffen							insecticide
p_p'-DDE		aangetroffen							insecticide metaboliet
p_p'-DDT		aangetroffen							insecticide
Penconazool		aangetroffen							
Pencycuron	aangetroffen					aangetroffen	aangetroffen		fungicide
Pendimethalin	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen		aangetroffen	herbicide
Permethrin-cis				aangetroffen					insecticide
Permethrin-trans				aangetroffen					insecticide
Phenmedipham		aangetroffen						aangetroffen	herbicide
Picaridin				aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen			insecticide
Pirimicarb		aangetroffen							insecticide
Pirimicarb-desmethyl		aangetroffen							insecticide

Bijlage 4

Naam bestrijdingsmiddel	Bodem natuurgebied	Bodem akkerbouw	Bodem particuliere tuinen	Vegetatie natuur	Gewas akkerbouw	Planten particuliere tuinen	Mest natuurgebied	PUF & PEF filters	Functie van het middel
Prochloraz	aangetroffen	aangetroffen							fungicide
Prochloraz desimidazole-amino	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen				fungicide metaboliet
Procymidon			aangetroffen			aangetroffen			fungicide/herbicide
Propiconazool		aangetroffen							
Propyzamide	aangetroffen				aangetroffen	aangetroffen			herbicide
Prosulfocarb		aangetroffen		aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	herbicide
Prothioconazool		aangetroffen							fungicide
Prothioconazool-desthio		aangetroffen		aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen	fungicide metaboliet
Pyraclostrobin		aangetroffen							fungicide
Pyrimethanil		aangetroffen		aangetroffen					fungicide
Tebuconazool	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen		aangetroffen	aangetroffen	aangetroffen	fungicide
Teflubenzuron				aangetroffen					insecticide
Tembotrione		aangetroffen							herbicide
Terbuthylazin		aangetroffen		aangetroffen	aangetroffen			aangetroffen	herbicide
Terbuthylazin-desethyl		aangetroffen		aangetroffen				aangetroffen	herbicide metaboliet
Thiacloprid		aangetroffen		aangetroffen		aangetroffen			insecticide
Thiamethoxam		aangetroffen				aangetroffen			insecticide
THPI								aangetroffen	fungicide metaboliet
Triallaat						aangetroffen		aangetroffen	herbicide
Trifloxystrobin		aangetroffen						aangetroffen	fungicide
Triflumizole-FM-6-11				aangetroffen	aangetroffen				fungicide
Triticonazool		aangetroffen							fungicide
Totaal	24	88	27	37	30	41	19	30	

Totaal aantal gevonden stoffen	130	Aangetroffen in natuurgebieden	50	Aantal insecticiden in natuur	15
In gebruik door Mts Joling en De Middenweg Vledder B.V.	22	Aangetroffen in natuur en in gebruik door Mts Joling	15		
Aantal gevonden insecticiden	38				
Aantal gevonden fungiciden	48				
Aantal gevonden herbiciden	37				
Overige stoffen	7				

Bijlage 5. Lijst van gemeten bestrijdingsmiddelen, biociden en metabolieten (Eurofins Graauw)

Pesticide (active ingredient)	Pesticide (active ingredient)
(3- + 4-) Chloroaniline*	Bromophos-methyl ^Q
1-Naphthylacetamide	Bromopropylate ^Q
1-Naphtol (degradation Carbaryl) ^{Q*}	Bromoxynil-octanoate
1,4-Dimethylnaphthalene	Bromuconazole ^Q
2,4,6-Trichlorophenol*	Bupirimate ^Q
2,6-Dichlorobenzamide (degradation Dichlobenil) ^{Q*}	Buprofezin ^Q
3,4-Dichloroaniline*	Butralin
3,5-Dichloroaniline (degradation Iprodion)*	Cadusafos ^Q
4,4-Dichlorobenzophenon (degradation Dicofol)*	Captafol (ECD)
Acibenzolar-S-methyl	Captan (ECD)
Aclonifen ^Q	Carbaryl ^Q
Acrinathrin ^Q	Carbofuran ^Q
Alachlor ^Q	Carbofuran-phenol ^{Q*}
Aldrin ^Q	Carbophenothion
Allethrin ^Q	Carbophenothion-methyl**
Ametryn ^Q	Chinomethionat
Aminocarb	Chlorbufam
Amitraz	Chlordane-cis ^Q
Anthraquinone ^Q	Chlordane-trans ^Q
Azinphos-ethyl	Chlorfenapyr ^Q (ECD)
Azoxystrobin ^Q	Chlorfenson ^Q
Benalaxyl ^Q	Chlorfenvinphos-cis ^Q
Bendiocarb	Chlorfenvinphos-trans ^Q
Benfluralin	Chloridazon
Benfuracarb as carbofuran	Chlorobenzilate (degradation Dicofol) ^Q
Bifenazate	Chloroneb
Bifenox ^Q	Chlorothalonil ^Q
Bifenthrin ^Q	Chlorpropham ^Q
Biphenyl ^Q	Chlorpyrifos ^Q
Bitertanol ^Q	Chlorpyrifos-methyl ^Q
Bromacil (ECD)	Chlorthal-dimethyl ^Q
Bromocyclen	Chlorthiamid (ECD)
Bromophos-ethyl ^Q	Chlozolinate ^Q

Bijlage 5

Pesticide (active ingredient)	Pesticide (active ingredient)
Clodinafop-propargyl	Dioxabenzofos
Clomazone ^Q	Diphenamide
Cloquintocet-mexyl	Diphenyl ^Q
Coumafos	Diphenylamine ^Q
Cyanazine	Disulfoton ^Q
Cyanofenphos	Disulfoton sulfone ^Q
Cyanophos	Disulfoton sulfoxide
Cycloate	Ditalimfos ^Q
Cyfenothrin ^Q	Endosulfan (alpha-) ^Q
Cyfluthrin ^Q	Endosulfan (beta-) ^Q
Cyhalothrin	Endosulfan-sulphate ^Q
Cypermethrin ^Q	Endrin (ECD)
Cyproconazole ^Q	EPN ^Q
Cyprodinil ^Q	Epoconazole ^Q
Deltamethrin ^Q	EPTC
Demeton-O ^Q	Etaconazole
Demeton-S ^Q	Ethion ^Q
Demeton-S-methyl	Ethofumesate ^Q
Desmetryn	Ethoprophos ^Q
Diazinon ^Q	Ethoxyquin
Dichlobenil (degradation Chlorthiamid)	Etufenprox ^Q
Dichlofenthion ^Q	Etridiazole (ECD)
Dicloran ^Q	Etrimfos ^Q
Dicofol	Famoxadone
Dieldrin ^Q	Fenarimol ^Q
Diethofencarb ^Q	Fenazaquin ^Q
Difenoconazole ^Q	Fenchlorphos
Diflufenican ^Q	Fenfluthrin
Dimethipin	Fenitrothion ^Q
Dimethoate ^Q	Fenkapton
Dimethylaminosulfotoluidide (DMST) ^Q	Fenobucarb ^Q
Dimethylvinphos	Fenoxycarb ^Q
Diniconazole ^Q	Fenpiclonil ^Q
Clodinafop-propargyl	Dioxabenzofos
Clomazone ^Q	Diphenamide
Cloquintocet-mexyl	Diphenyl ^Q
Coumafos	Diphenylamine ^Q
Cyanazine	Disulfoton ^Q
Cyanofenphos	Disulfoton sulfone ^Q

Bijlage 5

Pesticide (active ingredient)	Pesticide (active ingredient)
Fenpropathrin ^Q	HCH (gamma-) (= Lindane)
Fenpropidin ^Q	Heptachlor ^Q (ECD)
Fenpropimorph ^Q	Heptachlor-endo-epoxide (trans)
Fenpyroximate ^Q	Heptachlor-exo-epoxide (cis)
Fenson	Heptenophos ^Q
Fensulfothion ^Q	Hexachlorobenzene ^Q
Fenthion ^Q	Hexachlorobutadiene ^{Q **}
Fenthion sulfoxide ^Q	Hexaconazole ^Q
Fenvalerate + Esfenvalerate ^Q	Hexazinone
Fipronil ^Q 0.005	Imazethapyr
Fipronil sulfone	Iodofenphos
Fluazifop-butyl ^Q	Iprobenfos
Flubenzimine	Iprodione ^Q
Fluchloralin	Isazofos
Flucythrinate ^Q	Isocarbophos ^Q
Fludioxonil ^Q	Isodrin ^Q
Fluquinconazole ^Q	Isofenphos ^Q
Flurprimidole	Isofenphos-methyl ^Q
Flusilazole ^Q	Isofenphos-oxon (degradation Isofenphos)*
Flutolanil ^Q	Isoprocarb
Fluvalinate ^Q	Isoproturon ^Q
Folpet (ECD)	Isoxadifen-ethyl
Fonofos	Kresoxim-methyl ^Q
Formothion ^Q	Lambda-Cyhalothrin ^Q
Fthalimide (degradation Folpet)	Lenacil ^Q
Fosthietan	Leptofos
Fuberidazole	Malaoxon (degradation Malathion)
Furalaxyl ^Q	Malathion ^Q
Halfenprox	Mecarbam ^Q
Haloxifop-ethoxyethyl ^Q	Mephosfolan ^Q
HCH (alpha-) ^Q	Mepanipyrin ^Q
HCH (beta-)	Mepronil ^Q
HCH (delta-) ^Q	Metalaxyl ^Q
Fenpropathrin ^Q	HCH (gamma-) (= Lindane)
Fenpropidin ^Q	Heptachlor ^Q (ECD)
Fenpropimorph ^Q	Heptachlor-endo-epoxide (trans)
Fenpyroximate ^Q	Heptachlor-exo-epoxide (cis)
Fenson	Heptenophos ^Q
Fensulfothion ^Q	Hexachlorobenzene ^Q

Bijlage 5

Pesticide (active ingredient)	Pesticide (active ingredient)
Metazachlor ^Q	Parathion ^Q
Methabenzthiazuron ^Q	Parathion-methyl ^Q
Methacrifos	Penconazole ^Q
Methidathion ^Q	Pencycuron
Methiocarb ^Q	Pendimethalin ^Q
Methoxychlor	Pentachloroaniline ^Q
Metobromuron	Pentachloroanisol ^Q
Metolachlor-S ^Q	Pentachlorobenzene ^Q
Metolcarb	Pentachlorophenol
Metoprotryn	Permethrin-cis ^Q
Metrafenone ^Q	Permethrin-trans ^Q
Metribuzin ^Q	Perthaan
Mevinphos ^Q	Phenothrin ^Q
Mirex	Phenthoate ^Q
Molinate	Phenylphenol-2 ^Q
Myclobutanil ^Q	Phosalone ^Q
Napropamide ^Q	Phospholan
Nitrofen	Phosmet ^Q
Nitropyrin	Picoxystrobin ^Q
Nitrothal-Isopropyl	Piperonyl butoxide ^Q
Norflurazon	Pirimicarb ^Q
o,p'-DDD ^{Q*}	Pirimicarb-desmethyl ^{Q*}
o,p'-DDE ^{Q*}	Pirimicarb-desmethylformamido*
Ofurace ^Q	Pirimiphos-ethyl ^Q
Oxadiazon ^Q	Pirimiphos-methyl ^Q
Oxadixyl ^Q	Procymidone ^Q
Oxychlorthane*	Profenofos ^Q
Oxyfluorfen	Profluralin ^Q
p,p'-DDD + o,p'-DDT ^Q	Profoxydim
p,p'-DDE ^Q	Promecarb ^Q
p,p'-DDT	Prometryn ^Q
Paraoxon*	Propachlor ^Q
Paraoxon-methyl	Propanil ^Q
Metazachlor ^Q	Parathion ^Q
Methabenzthiazuron ^Q	Parathion-methyl ^Q
Methacrifos	Penconazole ^Q
Methidathion ^Q	Pencycuron
Methiocarb ^Q	Pendimethalin ^Q
Methoxychlor	Pentachloroaniline ^Q

Bijlage 5

Pesticide (active ingredient)	Pesticide (active ingredient)
Propargite ^Q	Sulprofos
Propazine ^Q	Tebuconazole ^Q
Propetamphos	Tebufenpyrad ^Q
Propham ^Q	Tecnazene ^Q
Propiconazole ^Q	Tefluthrin ^Q
Propoxur ^Q	Telodrin ^Q
Propoxycarbazone	Terbacil
Propyzamide ^Q	Terbumeton
Prosulfocarb ^Q	Terbutryn ^Q
Prothioconazole**	Terbutylazine ^Q
Prothioconazole-desthio	Terbutylazine-desethyl*
Prothiofos ^Q	Tetrachlorovinphos (Z-) ^Q
Pyraflufen-ethyl	Tetraconazole ^Q
Pyrazophos ^Q	Tetradifon ^Q
Pyridaben ^Q	Tetrahydrothalamide (degradation captan/captafol)
Pyridaphenthion ^Q	Tetramethrin ^Q
Pyrifenox	Tetrasul
Pyrimethanil ^Q	Tolclofos-methyl ^Q
Pyriproxyfen ^Q	Transfluthrin ^Q
Quinalphos ^Q	Triadimefon ^Q
Quinoxifen ^Q	Triadimenol ^Q
Quintozene ^Q	Tri-allate ^Q
Quizalofop-ethyl	Triazamate ^Q
S 421	Triazophos ^Q
Silthiofam	Trichloronat
Simazine ^Q	Trifloxystrobin ^Q
Spiromesifen ^Q	Triflumizole ^Q
Spiroxamine ^Q	Trifluralin ^Q
Sulfotep	Trinexapac-ethyl
Sulphur **	Vinclozolin ^Q

The reporting limits mentioned are indicative and can change depending on the matrix and the circumstances of the analysis.

^Q: Accredited by the Raad voor Accreditatie (registration number L201).

* These metabolites according to EU regulation 396/2005 will not be reported with an MRL. Only on request this will be reported.

** Only on request these analytes will be reported.

Exceptions of the GC-MSMS analysis concerning the reporting

If a pesticide can't be detected for example due to matrix interference, this will be mentioned on the analysis report with a remark.

ECD: This pesticide is qualified with GC-MSMS. The quantification and confirmation is determined with GC-MSMS.

The GC-MSMS analysis 1 consists of a total number of 323 pesticides.

The accreditation other than fruit and vegetables, will be shown on DRF-260 Flexible scope.

Bijlage 5

Analysis 3: Pesticides LC-MSMS standard (method WVS-040). Pesticide (active compound)

Pesticide (active ingredient)	Pesticide (active ingredient)
4-Bromophenylurea	Carbaryl ^Q
6-Benzyladenine	Carbendazim ^Q
Abamectine ^Q	Carbetamide
Acephate ^Q	Carbofuran ^Q
Acequinocyl	Carbofuran-3-hydroxy ^Q
Acetamiprid ^Q	Carbofuran-3-keto ^{Q*}
Alanycarb	Carbosulfan
Aldicarb ^Q	Carboxin
Aldicarb sulfone ^Q	Carfentrazone-ethyl
Aldicarb sulfoxide ^Q	Carpropamide ^Q
Ametoctradin	Chlorantranilprole ^Q (Rynaxypyr)
Aminopyralid 0.25	Chlorbromuron ^Q
Amisulbrom	Chlordimeform
Amitraz ^{***}	Chlorfluazuron
Amitraz DMA ^{***}	Chlorotoluron
Amitraz DMF ^{***}	Chloroxuron
Amitraz DMPF ^{***}	Chlorthiophos ^Q
Amitrole	Chlorthiophos sulfone ^{Q*}
Anilazine	Cinnerin
Asulam ^Q	Clethodim ^Q
Atrazine ^Q	Climbazol ^Q
Azaconazole ^Q	Clofentezine ^Q
Azadirachtin	Clopyralid
Azamethiphos ^Q	Clothianidin ^Q
Azimsulfuron ^Q	Crimidine ^Q
Azinphos-methyl ^Q	Cyantranilprole (Cyazypyr)
Azoprotryne	Cyazofamid
Azoxystrobin ^Q	Cycloxydim ^Q
Barban	Cyflufenamid ^Q
Beflubutamid	Cyflumetofen
Benfuracarb ^Q as carbofuran	Cymoxanil ^Q
Benomyl ^Q as carbendazim	Cyproconazole ^Q
Benoxacor ^Q	Cyprodinil ^Q
Benthiavalicarb-isopropyl ^Q	Cyromazine ^{Q***}
Benzoximate	Cythioate ^Q
Bitertanol ^Q	Daminozide ^{***}
Bixafen	DEET ^Q
Boscalid ^Q	Demeton-S-methyl sulfone ^Q
Bromuconazole ^Q	Demeton-S-methyl sulfoxide(=oxydemeton-ethyl) ^Q
Bupirimate ^Q	Desmedipham ^Q
Buprofezin ^Q	Diafenthiuron ^Q
Butafenacil ^Q	Dichlofluanid ^Q
Butocarboxim	Dichlorvos
Butocarboxim sulfoxide ^{Q*}	Diclobutrazol
Butoxycarboxim ^Q	Diclotophos ^Q
Buturon ^Q	Diethofencarb ^Q
Caffeine ^{**}	Difenoconazole ^Q

Bijlage 5

Pesticide (active ingredient)	Pesticide (active ingredient)
Diflubenzuron ^Q	Florasulam ^Q
Dimethenamid ^Q	Fluazifop-P-butyl ^Q
Dimethirimol ^Q	Flubendiamide ^Q
Dimethoate ^Q	Flucycloxuron ^Q
Dimethomorph ^Q	Flufenacet ^Q
Dimethylaminosulfotoluidide (DMST) ^Q	Flufenoxuron ^Q
Dimoxystrobin ^Q	Flumioxazine ^Q
Diniconazole ^Q	Fluopicolide ^Q
Dinotefuran ^Q	Fluopyram ^Q
Dipropetryn ^Q	Fluotrimazol ^Q
Diuron ^Q	Fluoxastrobin ^Q
DMSA ^Q *	Fluquinconazole ^Q
Dodemorph ^Q	Flurochloridone
Dodine ^Q	Fluroxypyr
Emamectin (benzoate B1a) ^Q	Fluroxypyr-1-methylheptylester ^Q
Epoxiconazole ^Q	Flurpyridafurone
Ethiofencarb ^Q	Flupyrsulfuron-methyl
Ethiofencarb sulfone ^Q *	Flusilazole ^Q
Ethiofencarb sulfoxide ^{Q*}	Fluthiacet-methyl
Ethiprole	Flutolanil ^Q
Ethirimol ^Q	Flutriafol ^Q
Ethoxysulfuron	Fluxapyroxad
Etofenprox ^Q	Foramsulfuron
Etoxazole ^Q	Forchlorfenuron
ETU 0.50	Formetanate hydrochloride ^Q
Famophos (= Famphur) ^Q	Fosetyl-Al***
Famoxadone ^Q	Fosthiazate ^Q
Fenamidone ^Q	Furalaxyl ^Q
Fenamiphos ^Q	Furathiocarb ^Q
Fenamiphos sulfone	Furmecyclox ^Q
Fenamiphos sulfoxide	Halofenozide
Fenarimol ^Q	Haloxyfop ^Q
Fenazaquin ^Q	Hexaconazole ^Q
Fenbuconazole ^Q	Hexaflumuron ^Q
Fenbutatin oxide***	Hexythiazox ^Q
Fenhexamid ^Q	Hymexazol ^Q
Fenoxycarb ^Q	Imazamethabenz-methyl
Fenpropidin ^Q	Imazalil ^Q
Fenpropimorph	Imazamox
Fenpyrazamine	Imazaquin ^Q
Fenpyroximate ^Q	Imibenconazole ^Q
Fenthion ^Q	Imidacloprid ^Q
Fenthion-oxon	Indoxacarb ^Q
Fenthion-oxon sulfone	Iodosulforon-methyl
Fenthion-oxon sulfoxide	Iprovalicarb ^Q
Fenthion sulfone	Isocarboxiphos ^Q
Fenthion sulfoxide ^Q	Isoprothiolane ^Q
Fenuron	Isopyrazam ^Q
Flazasulfuron	Isouron ^Q

Pesticide (active ingredient)	Pesticide (active ingredient)
Isoxaflutole ^Q	Oxasulfuron
Isoxathion ^Q	Oxycarboxin ^Q
Jasmolin	Paclbutrazol ^Q
Kresoxim-methyl	Paraoxon-ethyl ^{Q*}
Lenacil ^Q	Paraoxon-methyl

Bijlage 5

Linuron ^Q	Pebulate
Lufenuron ^Q	Penconazole ^Q
Malathion ^Q	Pencycuron ^Q
Maleic hydrazide ^{Q***}	Penflufen
Mandipropamid	Penthiopyrad
Mefenacet ^Q	Phenisopham
Mefenpyr-diethyl ^{Q**}	Phenmedipham ^Q
Mepanipyrim ^Q	Phorate
Mephosfolan ^Q	Phorate sulfone
Mepronil	Phorate sulfoxide*
Mesosulfuron-methyl	Phosalone ^Q
Mesotrione ^Q	Phosmet ^Q
Metaflumizone	Phosmet-oxon ^Q
Metalaxyl ^Q	Phosphamidon ^Q
Metaldehyde	Phoxim
Metamitron ^Q	Picaridin (= Icaridin)**
Metconazole ^Q	Picolinafen ^Q
Methamidophos ^Q	Picoxystrobin ^Q
Methidathion ^Q	Pinoxaden
Methiocarb (=mercaptodimethur) ^Q	Piperonyl butoxide ^Q
Methiocarb sulfone ^Q	Pirimicarb ^Q
Methiocarb sulfoxide ^Q	Pirimicarb-desmethyl ^{Q*}
Methomyl ^Q	Prochloraz ^Q
Methoxyfenozide ^Q	Prochloraz-desimidazole-amino
Metobromuron ^Q	Prochloraz-desimidazoleformylamino
Metosulam	Profenofos ^Q
Metoxuron ^Q	Propamocarb hydrochloride ^{Q***}
Metsulfuron-methyl	Propaquizafop ^Q
Milbemectin 0.10	Propiconazole ^Q
Monocrotophos ^Q	Propoxur ^Q
Monolinuron ^Q	Propyzamide ^Q
Monuron ^Q	Proquinazid ^Q
Myclobutanil ^Q	Prosulfocarb
Naled	Prosulfuron
Neburon	Prothiocarb
Nicosulfuron	Prothiocarb hydrochloride ^Q
Nitenpyram ^Q	Prothioconazole**
Nitralin	Prothioconazole-desthio
Novaluron	Pymetrozine ^Q
Nuarimol ^Q	Pyracarbolid
Omethoate ^Q	Pyraclofos
Oxadixyl ^Q	Pyrazophos ^Q
Oxamyl ^Q	Pyrethrin
Oxamyl-Oxime ^{Q*}	Pyridaben ^Q

Pesticide (active ingredient)	Pesticide (active ingredient)
Pyridaphenthion ^Q	Thidiazuron ^Q
Pyridalyl ^Q	Thiencarbazone-methyl
Pyridate ^Q	Thifensulfuron-methyl
Pyridate (metabolite) (=6-chloro4-hydroxy-3-phenyl-pyridazin) ^Q CL9673	Thiobencarb ^Q
Pyrifenox ^Q	Thiocyclam ^Q
Pyrimethanil ^Q	Thiodicarb ^Q
Pyrimidifen	Thiofanox
Pyriproxyfen ^Q	Thiofanox sulfone ^{Q*}
Pyroxsulam	Thiofanox sulfoxide ^{Q*}

Bijlage 5

Pesticide (active ingredient)	Pesticide (active ingredient)
Quinclorac ^Q	Thiophanate-methyl ^Q
Quinmerac	Thiometon
Quizalofop	Tolclofos-methyl
Rimsulfuron	Tolfenpyrad
Rotenone ^Q	Tolyfluanid ^Q
Saflufenacil	Tralkoxydim ^Q
Sethoxydim ^Q	Triadimefon ^Q
Silafluofen ^Q	Triadimenol ^Q
Simazine ^Q	Triapenthenol ^Q
Spinetoram	Triazophos ^Q
Spinosad (A and D) ^Q	Triazoxide
Spirodiclofen ^Q	Tribenuron-methyl
Spirotetramat ^Q	Trichlorfon ^Q
Spirotetramat cis-enol ^Q	Tricyclazole ^Q
Spirotetramat cis-keto-hydroxy ^Q	Tridemorph ^Q
Spirotetramat enol-glucoside	Trifloxystrobin
Spirotetramat mono-hydroxy ^Q	Triflumizole ^Q
Spiroxamine ^Q	Triflumizole-FM-6-1
Sulcotrione ^Q	Triflumuron ^Q
Sulfentrazone ^Q	Triflurosulfuron-methyl
Sulfoxaflor	Triforine ^Q
Tebuconazole ^Q	Trimethacarb-3,4,5 (=Landrin) ^Q
Tebufenozide ^Q	Trinexapac-ethyl ^Q
Tebufenpyrad ^Q	Triticonazole ^Q
Teflubenzuron ^Q	Tritosulfuron
Tembotrione	Uniconazole
Tepraloxydim ^Q	Valifenalate
Terbufos	Vamidothion ^Q
Terbufos sulfone *	Warfarin
Terbufos sulfoxide *	XMC
Terbutylazine	Zoxamide ^Q
Terbutylazine-desethyl	
Tetraconazole ^Q	
Thiabendazole ^Q	
Thiacloprid ^Q	
Thiametoxam ^Q	

Bijlage 5

Analysis 4: Pesticides LC-MSMS (method WVS-040) Pesticide (active compound)

Pesticide (active ingredient)	Pesticide (active ingredient)
1-Naphthylacetic acid	Fipronil-sulfone
1,2,4-Triazole* 0.10	Flonicamid TFNA-AM *
2-Naphtyloxyacetic acid	Flonicamid-TFNA
2,4-D ^Q	Flonicamid-TFNG
2,4-DB	Fluazifop (free acid)
2,4,5-T	Fluazinam ^Q
2,4,6-Trichlorophenoxy acetic acid*	Imazamox
4-CPA (4-chlorophenoxyacetic acid =PCPA)	loxynil
Bentazone ^Q	MCPA ^Q
Benzovindiflupyr	MCPB
Bromoxynil	Mecoprop ^Q
Chloramben	Meptyldinocap
Chlordecone hydrate	Picloram
Chlorothalonil-4-hydroxy****	Prohexadione-calcium
Chlorthion	Triclopyr
Cyclanilide	
Cyenoxyrafen	
Dicamba	
Dichlorophen	
Dichlorprop	
Dinocap ^Q	
Dithianon ^Q	
Fenoprop (2,4,5-TP)	
Fipronil	

The reporting limits mentioned are indicative and can change depending on the matrix and the circumstances of the analysis.

^Q: Accredited by the Raad voor Accreditatie (registration number L201).

* These metabolites according to EU regulation 396/2005 will not be reported with an MRL. Only on request this will be reported.

** Only on request these analytes will be reported.

*** ^Quantification take place by separate provision with a single residue method.

By request we can report this analyte.

**** Chlorothalonil-4-hydroxy is a metabolite of Chlorothalonil. This metabolite will be according to EU regulation 396/2005 reported for food of animal origin except honey.

***** Caffeine is no pesticide and will be only reported by request.

***** 2,4,6-Trichlorophenoxy acetic acid is a metabolite of Prochloraz. This metabolite according to EU regulation 396/2005 will not be reported. On request we can report this metabolite.

Exceptions reporting the LC-MSMS standard analysis.

DRF-133-14 Analysepakket pesticiden Engels Pagina 11 van 14

If a pesticide can't be detected, for example due to matrix interference, this will be mentioned on the analysis report with a remark.

The LC-MSMS analysis 3 and 4 consists of a total number of 415 pesticides.

The accreditation other than fruit and vegetables, will be shown on DRF-260 Flexible scope.

Glyphosate (WVS-145) ^QLC-MSMS

Pesticide (active ingredient)
Glyphosate
Glufosinate-ammonium (Glufosinate, N-Acetyl-Glufosinate en 3-MPPA)
AMPA

Bijlage 6. Lijst van gemeten pesticiden, biociden en metabolieten (Kwalis Fulda GmbH)

Tab. 7.3 Liste der untersuchten PSM-Wirkstoffe

Wirkstoffe, Wirkstoffklassen und Bestimmungsrenzen (mg/kg) in Baumrinden bei Routineuntersuchungen zur Bestimmung von Pflanzenschutzmittelrückständen nach ASU L 00.00-115 (Stand 1.10.2017) 115 für sonstige Materialien aus Landwirtschaft und Gartenbau mit geringem Fettgehalt (niedrige BG),. Quantifizierung von Pendimethalin über isotoopenmarkierten Standard. Ergänzende Bestimmung von Glyphosat, Aminomethylphosphonsäure (AMPA) und Glufosinat mittel LC-MS/MS. Quantifizierung über isotoopenmarkierten Standard. Labor: KWALIS Qualitätsforschung Fulda GmbH. Stand 25.07.2018.

Abkürzungen für Wirkstoffklassen

A - Akarizid	I - Insektizid	Rep - Repellent
B - Bakterizid	K - Keimhemmungsmittel	Syn - Synergist
F - Fungizid	M - Molluskizid	W - Wachstumsregler
H - Herbizid	N - Nematizid	Met - Metabolit bzw. Abbauprodukt
Hilf - Hilfsstoff	R - Rodentizid	

1-Naphthylacetamid (1-NAD)	W	LC	0,010	Benthiavalicarb-isopropyl	F	LC	0,010
2,4,5-T	H, W	LC	0,010	Bifenazat	I, A	LC	0,010
2,4-D	H	LC	0,010	Bifenox	H	GC	0,010
2,4-D-1-butyl ester	H	GC	0,010	Bifenthrin	I, A	GC	0,010
2,4-D-2-ethylhexylester	H	GC	0,010	Binapacryl	F, I, A	GC	0,010
2,4-DB	H	LC	0,010	Bitertanol	F	GC	0,010
2,4-D-butylglykolester	H	GC	0,010	Bixafen	F	LC	0,010
2-Phenylphenol	F	GC	0,010	Boscalid (Nicobifen)	F	LC	0,010
3,4,5-Trimethacarb	I	LC	0,010	Bromacil	H	LC	0,010
3,4-Dichloranilin	Met	GC	0,010	Bromfenvinfos	I	LC	0,010
3,5-Dichloranilin	Met	GC	0,010	Bromocyclen	I	GC	0,010
3-Chloranilin	Met	GC	0,010	Bromophos-ethyl	I	GC	0,010
4,4-Dibrombenzophenon	Met	GC	0,010	Bromophos-methyl	I	GC	0,010
4,4-Dichlorbenzophenon	Met	GC	0,010	Bromoxynil	H	LC	0,010
4-Chlorphenoxyessigsäure	H	LC	0,010	Bromoxynil-octanoat	H	GC	0,010
4-Chlorphenylharnstoff	Met	LC	0,010	Brompropylat	A	GC	0,010
Acetamidrid	I, A	LC	0,010	Bromuconazol	F	GC	0,010
Acetochlor	H	LC	0,010	Bupirimat	F	GC	0,010
Acibenzolar-S-methyl	F	GC	0,010	Buprofezin	A, I	LC	0,010
Aclonifen	H	GC	0,010	Butafenacil	H	LC	0,010
Alachlor	H	LC	0,010	Butocarboxim	I	LC	0,010
Aldicarb	I, A, N	LC	0,010	Butocarboxim-sulfoxid	Met	LC	0,010
Aldicarb-sulfon (Aldoxycarb)	Met	LC	0,010	Butoxy-carboxim	I, A, Met	LC	0,010
Aldicarb-sulfoxid	Met	LC	0,010	Cadusafos	I, N	LC	0,010
Aldrin	I	GC	0,010	Captafol	F	GC	0,010
Allethrin	I	LC	0,010	Captan	F	GC	0,005
Ametoctradin	F	LC	0,010	Carbaryl	I, W	LC	0,010
Ametryn	H	LC	0,010	Carbendazim	F	LC	0,010
Amidosulfuron	H	LC	0,010	Carbofuran	I, N, A	LC	0,010
Aminocarb	H	GC	0,010	Carbofuran-3-hydroxy	Met	LC	0,010
Atrazin	H	LC	0,010	Carbophenothion	I, A	GC	0,010
Atrazin-desethyl	Met	LC	0,010	Carbophenothion-methyl	I	GC	0,020
Atrazin-desisopropyl	Met	LC	0,010	Carbosulfan	I, N	LC	0,010
Azaconazol	I, F	GC	0,010	Carboxin	F	LC	0,010
Azamethiphos	I	LC	0,010	Chinomethionat	A, F	GC	0,010
Azinphos-ethyl	I, A	GC	0,010	Chlorantraniliprol	I, A	LC	0,010
Azinphos-methyl	I, A	GC	0,010	Chlorbensid	A, I	GC	0,010
Aziprotryn	H	GC	0,010	Chlorbenzilal	A	GC	0,010
Azoxystrobin	F	LC	0,005	Chlordan-cis	I	GC	0,010
Beflubutamid	H	LC	0,010	Chlordan-trans	I	GC	0,010
Benalaxyl (Summe der Isomeren einschl. Benalaxyl-M)	F	GC	0,010	Chlorfenapyr	I, A	GC	0,010
Benazolin	H	LC	0,010	Chlorfenprop-methyl	H	GC	0,010
Bendiocarb	I	LC	0,005	Chlorfenson	I, A	GC	0,010
Benfluralin	H	GC	0,010	Chlorfenvinphos	I	LC/GC	0,010
Benfuracarb	I, N	LC	0,020	Chlorflurenol	W	GC	0,010
Benomyl	F	LC	0,010	Chlorflurenol-methyl	H, W	GC	0,010
Bensulfuron-methyl	H	LC	0,010	Chloridazon	H	LC	0,010
Bentazon	H	LC	0,010	Chlormephos	I	GC	0,010
				Chloroneb	F	GC	0,010

Chloroxuron	H	LC	0,010	Diniconazol	F	GC	0,010
Chlorpropham	K	GC	0,010	Dinocap	F, A	GC	0,030
Chlorpropylat	A	GC	0,010	Dinoseb	H	LC	0,010
Chlorpyrifos-ethyl	I, A	GC	0,005	Dinotefuran	I	LC	0,010
Chlorpyrifos-methyl	I, A	GC	0,010	Dioxacarb	I	LC	0,010
Chlorsulfuron	H	LC	0,010	Dioxathion	I	LC	0,010
Chlorthal-dimethyl	H	GC	0,010	Diphenamid	H	GC	0,010
Chlorthalonil	W	GC/LC	0,010	Diphenylamin	W	GC/LC	0,010
Chlorthion	I	GC	0,010	Dipropetryn	H	GC	0,010
Chlorthiophos	I	GC	0,010	Disulfoton	I	LC	0,010
Chlortoluron	H	LC	0,010	Disulfoton-sulfon	Met	LC	0,010
Chlozolinat	F	GC	0,010	Disulfoton-sulfoxid	Met, I, A	LC	0,010
Cinerin 1	I, A	GC	0,010	Ditalimfos (Plondrel)	F	LC	0,010
Cinerin 2	I, A	GC	0,010	Dithianon	F	LC	0,020
Cinosulfuron	H	LC	0,010	Diuron	H	LC	0,010
Clethodim	H	LC	0,010	DMST	Met	LC	0,010
Climbazol	F	LC	0,010	Dodin	F	LC	0,010
Clodinafop-propargyl	H	LC	0,010	Emamectin B1a	I	LC	0,010
Clofentezin	I, A	LC	0,010	Emamectin B1b	I	LC	0,010
Clomazon	H	LC	0,010	Endosulfan-alpha	I, A	GC	0,010
Cloquintocet-1-methylhexylester	Saf-ener	LC	0,010	Endosulfan-beta	I, A	GC	0,010
Coumaphos	I	LC	0,010	Endosulfansulfat	I, A	GC	0,010
Crimidin	R	LC	0,010	Endrin	I, R	GC	0,010
Cyanazin	H	LC	0,010	EPN	I, A	GC	0,010
Cyanophenphos	I	GC	0,010	Epoconazol	F	LC	0,010
Cyanophos	I	GC	0,010	EPTC	H	GC	0,010
Cyazofamid	F	GC	0,010	Etaconazol	F	GC	0,010
Cycloact	H	GC	0,010	Ethiofencarb	I	LC	0,010
Cycloxydim	H	LC	0,010	Ethiofencarb-sulfon	Met	LC	0,010
Cyflufenamid	F	LC	0,010	Ethiofencarb-sulfoxid	Met	LC	0,010
Cyfluthrin	I, A	GC	0,010	Ethion	I, A	GC	0,010
Cyhexatin	A	LC	0,010	Ethirimol	F	LC	0,010
Cymoxanil	F	LC	0,010	Ethofumesat	H	GC/LC	0,010
Cypermethrin	I, A	GC	0,010	Ethofumesat-2-keton	Met, H	GC	0,010
Cyprazin	H	LC	0,010	Ethoprophos	N, I	LC	0,010
Cyproconazol	F	GC	0,010	Ethoxyquin	W	GC	0,010
Cyprodinil	F	LC	0,005	Etoazol	I	LC	0,010
Cyromazin	I	LC	0,030	Etridiazol	F	GC	0,010
Dazomet	N, F, H	LC	0,020	Etrimfos	I, A	LC	0,010
DDD-op	I, Met	GC	0,005	Famophos (Famphur)	I	GC	0,010
DDD-pp	I, Met	GC	0,005	Famoxadon	F	LC	0,010
DDE-op	Met	GC	0,005	Fenamidon	F	LC	0,010
DDE-pp	Met	GC	0,005	Fenamiphos	N	LC	0,010
DDT-op	I, Met	GC	0,005	Fenamiphos-sulfon	Met	LC	0,010
DDT-pp	I	GC	0,005	Fenamiphos-sulfoxid	Met	LC	0,010
DEET (Diethyltoluamid)	I, Rep	LC	0,010	Fenarimol	F	GC	0,005
DEF	W	GC	0,010	Fenazaquin	I, A	LC	0,010
Deltamethrin	I, A	GC	0,010	Fenbuconazol	F	GC	0,010
Demeton (S/O)	I, A	LC	0,010	Fenbutatinoxid	A	LC	0,010
Demeton-S-methyl	I, A	LC	0,010	Fenchlorazol-ethyl	Saf-ener	LC	0,010
Demeton-S-methylsulfon	I, Met	LC	0,010	Fenchlorphos	I	GC	0,010
Desmetryn	H	LC	0,010	Fenfluthrin	I	GC	0,010
Dialifos	I, A	GC	0,010	Fenhexamid	F	LC	0,010
Diallat	H	GC	0,010	Fenitrothion	I, A	GC	0,010
Diazinon	I, A	LC/GC	0,010	Fenobucarb	I	LC	0,010
Dicamba	H	LC	0,010	Fenoprop (2,4,5-TP)	W, H	LC	0,010
Dichlobenil	H	GC	0,020	Fenoxaprop-P	H	LC	0,010
Dichlofenthion	I	GC	0,010	Fenoxycarb	I, A	LC	0,010
Dichlofluanid	F	GC	0,010	Fenpiclonil	F	GC/LC	0,010
Dichlorprop	H	LC	0,010	Fenpropathrin	I, A	GC	0,010
Dichlorvos	I, A	GC	0,010	Fenpropidin	F	LC	0,010
Diclobutrazol	F	GC	0,010	Fenpropimorph	F	LC	0,005
Dicloran	F	GC	0,010	Fenpyroximat	I, A	LC	0,005
Dicofol-op	Met	GC	0,010	Fenson	A	GC	0,010
Dicofol-pp	A	GC	0,010	Fensulfothion	I, N	LC	0,010
Dicrotophos	I, A	LC	0,010	Fensulfothion-oxon	Met	LC	0,010
Dieldrin	I, Met	GC	0,010	Fensulfothion-oxon-sulfon	Met	LC	0,010
Diethofencarb	F	GC	0,010	Fensulfothion-sulfon	Met	GC	0,010
Difenoconazol	F	LC	0,010	Fenthion	I	LC	0,020
Difenoxyuron	H	LC	0,010	Fenthion-oxon	Met	LC	0,010
Diflufenican	H	GC	0,010	Fenthion-oxon-sulfon	Met	LC	0,010
Dimethenamid	H	GC	0,010	Fenthion-oxon-sulfoxid	Met	LC	0,010
Dimethoat	I, A	LC	0,010	Fenthion-sulfon	Met	GC	0,010

Dimethomorph	F	LC	0,005	Fenthion-sulfoxid	Met	LC	0,010
Dimoxystrobin	F	LC	0,010	Fentin	F	LC	0,010
Fenvalerat (jedes Verhältnis der Iso- merbe- standteile (RR, SS, RS & SR) einschließlich Esfenvalerat)	I, A	GC	0,010	Isofenphos-oxon	I, Met	LC	0,010
Fipronil	I	GC/LC	0,005	Isomethiozin	H	LC	0,010
Fipronil-sulfon	Met	GC	0,010	Isoproc carb	I	LC	0,010
Fipronil-desulfinyl	Met	GC	0,010	Isopropalin	H	GC	0,010
Flazasulfuron	H	LC	0,010	Isoprothiolan	F	LC	0,010
Flonicamid	I, A	GC	0,010	Isoproturon	H	LC	0,010
Florasulam	H	LC	0,010	Isopyrazam	F	LC	0,010
Fluazifop (freie Säure)	H	LC	0,010	Isoxaben	H	LC	0,010
Fluazifop-P-butyl	H	LC	0,010	Isoxadifen-ethyl	Saf- ener	LC	0,010
Fluazinam	F	LC	0,010	Isoxaflutol	H	LC	0,010
Flubendiamid	I	LC	0,010	Isoxathion	I	LC	0,010
Flubenzimin	A	GC	0,010	Jasmolin 1	I	GC	0,010
Fluchloralin	H	GC	0,010	Jasmolin 2	I	GC	0,010
Flucythrinat	I	GC	0,010	Jodfenphos	I	GC	0,010
Fludioxonil	F	GC	0,010	Kresoxim-methyl	F	GC	0,010
Flufenacet	H	LC	0,010	lambda-Cyhalothrin	I, A	GC	0,010
Flufenoxuron	I	LC	0,010	Lenacil	H	LC	0,010
Flumetralin	W	GC	0,010	Leptophos	I	GC	0,010
Flumioxazin	H	GC	0,010	Linuron	H	LC	0,010
Fluometuron	H	LC	0,010	Lufenuron	I	LC	0,010
Fluopicolid	F	GC	0,010	Malaoxon	Met	LC	0,010
Fluopyram	F	LC	0,010	Malathion	I, A	GC	0,005
Fluotrimazol	F	GC	0,010	MCPA	H	LC	0,010
Fluoxastrobin	F	LC	0,010	MCPB	H	LC	0,010
Fluquinconazol	F	GC	0,010	Mecarbam	I, A	LC	0,010
Fluroxypyr	H	LC	0,010	Mecoprop-P	H	LC	0,010
Flurprimidol	W	LC	0,010	Mefenpyr-diethyl	Saf- ener	GC	0,010
Flusilazol	F	GC	0,010	Mepanipyrim	F	GC	0,010
Fluthiacet-methyl	H	LC	0,010	Mepanipyrim-2-hydroxypropyl	Met	LC	0,010
Flutolanil	F	LC	0,010	Mephosfolan	I	LC	0,010
Flutriafol	F	LC	0,010	Mepro nil	F	LC	0,010
Fluvalinat-tau	I, A	GC	0,010	Metaflumizon	I, A	LC	0,010
Folpet	F	GC	0,010	Metalaxyl (Summe der Isomeren einschl. Metalaxyl-M)	F	LC	0,010
Fonofos	I	GC	0,015	Metamitron	H	LC	0,010
Forchlorfenuron	W	LC	0,010	Metazachlor	H	LC	0,010
Formetanat Hydrochlorid	I, A	LC	0,010	Metconazol	W	LC	0,010
Fosthiazat	N	LC	0,010	Methabenzthiazuron	H	LC	0,010
Fuberidazol	F	LC	0,010	Methacrifos	I	LC/GC	0,010
Furalaxyl	F	LC	0,010	Methamidophos	I, A	LC	0,010
Furathiocarb	I	LC	0,010	Methidathion	I, A	LC/GC	0,010
Genite	A	GC	0,010	Methiocarb (Mercaptodimethur)	M	LC	0,010
Halfenprox	A	GC	0,010	Methiocarb-sulfon	Met	LC	0,010
Haloxyfop (freie Säure)	H	LC	0,010	Methiocarb-sulfoxid	Met	LC	0,010
Haloxyfop-2-ethoxyethyl	H	LC	0,010	Methomyl	I	LC	0,010
Haloxyfop-methyl	H	LC	0,010	Methoprotryn	H	LC	0,010
HCB (Hexachlorbenzol)	F	GC	0,010	Methoxychlor	I	GC	0,010
HCH-alpha	I	GC	0,010	Methoxyfenozid	I, A	LC	0,005
HCH-beta	I	GC	0,010	Metobromuron	H	LC	0,010
HCH-delta	I	GC	0,010	Metolachlor	H	GC	0,010
HCH-gamma (Lindan)	I, R	GC	0,010	Metolcarb	I	LC	0,010
Heptachlor	I	GC	0,010	Metosulam	H	LC	0,010
Heptachlorepoxyd-cis	Met	GC	0,010	Metoxuron	H	LC	0,010
Heptachlorepoxyd-trans	Met	GC	0,010	Metrafenon	F	GC	0,010
Heptenophos	I	LC	0,010	Metribuzin	H	GC	0,010
Hexaflumuron	I	LC	0,010	Metsulfuron-methyl	H	LC	0,010
Hexazinon	H	LC	0,010	Mevinphos	I, A	GC	0,010
Hexythiazox	I, A	LC	0,010	Mirex	I	GC	0,010
Icaridin	I, Rep	LC	0,010	Molinat	H	LC	0,010
Imazalil	F	LC	0,005	Monocrotophos	A, I	LC	0,010
Imibenconazol	F	LC	0,010	Monolinuron	H	LC	0,010
Imidacloprid	I, A	LC	0,005	Myclobutanil	F	LC	0,010
Indoxacarb	I, A	LC	0,010	Napropamid	H	LC	0,010
Iodosulfuron-methyl	H	LC	0,010	Neburon	H	LC	0,010
Ioxynil	H	LC	0,010	Nitenpyram	I	LC	0,010
Ioxynil-octanoat	H	GC	0,010	Nitralin	H	GC	0,010
Iprobenfos	F	LC	0,005	Nitrapyrin	B	GC	0,010
Iprodion	F	GC	0,010	Nitrofen	H	GC	0,010
Iprovalicarb	F	LC	0,005	Nitrothal-isopropyl	F	GC	0,010
				Norflurazon	H	LC	0,010

Isazofos	I	LC	0,010	Novaluron	I	LC	0,010
Isocarbofos	A, I	LC	0,010	Nuarimol	F	GC	0,010
Isodrin	I	GC	0,015	Ofurace	F	GC	0,010
Isofenphos	I	LC	0,010	Omethoat	I, A	LC	0,010
Isofenphos-methyl	I	GC	0,010	Oxadiazon	H	GC	0,010
Oxadixyl	F	GC	0,010	Pyrethrin 1	I, A	GC	0,010
Oxamyl	I, N	LC	0,010	Pyrethrin 2	I, A	GC	0,010
Oxamyl-oxim	Met	LC	0,010	Pyridaben	A, I	LC	0,010
Oxyfluorfen	H	GC	0,010	Pyridalyl	I	LC	0,010
Paclobutrazol	F	GC	0,010	Pyridaphenthion	I, A	LC	0,010
Paraoxon-ethyl	I, Met	LC/GC	0,010	Pyridat	H	LC	0,010
Paraoxon-methyl	Met	GC	0,010	Pyridat XX (Pyridafol)	H, Met	LC	0,010
Parathion-ethyl	I, A	GC	0,010	Pyrifenox	F	GC	0,010
Parathion-methyl	I, Rep	GC	0,010	Pyrimethanil	F	LC	0,005
PCB 028	Hilf	GC	0,010	Pyriproxyfen	I	GC	0,010
PCB 052	Hilf	GC	0,010	Quinalphos	I	GC	0,010
PCB 101	Hilf	GC	0,010	Quinoxifen	F	GC	0,010
PCB 138	Hilf	GC	0,010	Quintozen	F	GC	0,010
PCB 153	Hilf	GC	0,010	Quizalofop (freie Säure)	H	LC	0,010
PCB 180	Hilf	GC	0,010	Quizalofop-ethyl	H	LC	0,010
Pebulat	H	GC/LC	0,010	Rimsulfuron	H	LC	0,010
Penconazol	F	LC	0,010	Rotenon	I	LC	0,010
Pencycuron	F	LC	0,010	S 421	Syn	GC	0,010
Pendimethalin	H	LC/GC	0,010	Sethoxydim	H	LC	0,010
Pentachloranilin	Met	GC	0,010	Silafluofen	I	GC	0,010
Pentachloranisol	Met	GC	0,010	Silthiofam	F	LC	0,010
Pentachlorbenzol	Met	GC	0,010	Simazin	H	LC	0,015
Pentachlorphenol	H	GC	0,010	Spinetoram-J	I	LC	0,010
Permethrin	I	GC	0,020	Spinetoram-L	I	LC	0,010
Phenkapton	I, A	GC	0,010	Spinosyn A	I	LC	0,010
Phenthoat	I	GC	0,010	Spinosyn D	I	LC	0,010
Phorat	I	GC	0,010	Spirodiclofen	I, A	GC	0,010
Phorat-oxon-sulfoxid	Met	LC	0,010	Spiromesifen	A, I	GC	0,010
Phorat-oxon-sulfon	Met	LC	0,010	Spirotetramat	I, A	LC	0,010
Phorat-sulfon	Met	GC	0,010	Spirotetramat-enol	Met	LC	0,010
Phorat-sulfoxid	Met	GC	0,010	Spirotetramat-enol-glucosid	Met	LC	0,010
Phosalon	I, A	GC	0,010	Spirotetramat-keto-hydroxy	Met	LC	0,010
Phosfolan	I, A	LC	0,010	Spirotetramat-mono-hydroxy	Met	LC	0,010
Phosmet	I	GC	0,010	Spiroxamin	F	LC	0,010
Phosmet-oxon	Met	LC	0,015	Sulfentrazon	H	LC	0,010
Phosphamidon	I, A	LC	0,010	Sulfotep	I, A	LC	0,010
Phoxim	I	LC	0,010	Sulprofos	I	GC	0,010
Picolinafen	H	LC	0,010	Tebuconazol	F	LC	0,010
Picoxystrobin	F	LC	0,010	Tebufenozid	I, A	LC	0,005
Piperonylbutoxid	Syn	GC	0,005	Tebufenpyrad	I, A	GC	0,010
Pirimicarb	I, A	LC	0,010	Tebutam	H	GC	0,010
Pirimicarb-desmethyl	Met	LC	0,010	Tecnazen	F, W	GC	0,010
Pirimicarb-desmethyl-formamido	Met	LC	0,010	Teflubenzuron	I	LC	0,010
Pirimiphos-ethyl	I	LC	0,010	Tefluthrin	I, A	GC	0,010
Pirimiphos-methyl	I, A	GC	0,010	Tepraloxydim	H	LC	0,010
Primisulfuron-methyl	H	LC	0,010	Terbacil	H	GC	0,010
Prochloraz	F	LC	0,005	Terbufos	I	GC	0,010
Prochloraz M-95 (BTS 44595)	Met	LC	0,010	Terbufos-sulfon	Met	LC	0,010
Prochloraz M-96 (BTS 44596)	Met	LC	0,010	Terbufos-sulfoxid	Met	LC	0,010
Procymidon	F	GC	0,010	Terbumeton	H	LC	0,010
Profenophos	I	LC/GC	0,010	Terbutryn	H	GC	0,010
Profluralin	H	GC	0,010	Terbutylazin	H	LC	0,010
Profoxydim (Clefoxydim)	H	LC	0,010	Terbutylazin-desethyl	Met	LC	0,010
Promecarb	I	LC	0,010	Tetrachlorvinphos	I	GC	0,010
Prometryn	H	GC	0,010	Tetraconazol	F	GC	0,010
Propachlor	H	LC	0,010	Tetradifon	A, I	GC	0,010
Propachlor-2-hydroxy	Met	LC	0,010	Tetramethrin	I	GC	0,010
Propamocarb	F	LC	0,010	Tetrasul	A	GC	0,010
Propanil	H	GC	0,010	Thiabendazol	F	LC	0,010
Propaquizafop	H	LC	0,010	Thiabendazol-5-hydroxy	Met	LC	0,010
Propargit	A	GC/LC	0,010	Thiacloprid	I, A	LC	0,005
Propazin	H	LC	0,010	Thiametoxam	I, A	LC	0,010
Propetamphos	I	LC/GC	0,010	Thiazafluron	H	LC	0,010
Propham	H, W	GC	0,010	Thiencarbazon-methyl	H	LC	0,010
Propiconazol	F	LC	0,010	Thifensulfuron-methyl	H	LC	0,010
Propoxur	I	LC	0,010	Thiobencarb	H	LC	0,010
Propyzamid	H	LC	0,010	Thiocyclam	I	LC	0,010
Proquinazid	F	LC	0,010	Thiodicarb	I	LC	0,010

Prosulfocarb	H	LC	0,010	Thiofanox	I	LC	0,010
Prosulfuron	H	LC	0,010	Thiofanox-sulfon	Met	LC	0,010
Prothioconazol-desthio	F	LC	0,010	Thiofanox-sulfoxid	Met	LC	0,010
Prothiofos	I	GC	0,010	Thiophanat-methyl	F	LC	0,005
Pyraclostrobin	F	LC	0,010	Tolclophos-methyl	F	GC	0,005
Pyraflufen-ethyl	H	LC	0,010	Tolfenpyrad	I, F	LC	0,010
Pyrazophos	F	LC/GC	0,010	Tolyfluamid	F, A	GC	0,010
Tralkoxydim	H	LC	0,010	Trifloxystrobin	F	GC	0,005
Transfluthrin	I	GC	0,010	Triflumizol	F	LC	0,010
Triadimefon	F	LC	0,010	Triflumizol-amino (FM-6-1)	Met	LC	0,010
Triadimenol	F	LC	0,010	Trifluralin	H	GC	0,005
Triallat	H	GC	0,010	Triforin	F, A	LC	0,010
Triamiphos	F, A, Rep, B	LC	0,010	Triticonazol	F	LC	0,010
Triasulfuron	H	LC	0,010	Uniconazol	W	LC	0,010
Triazamat	I	LC	0,010	Valifenalat	F	LC	0,010
Triazophos	I, A	LC/GC	0,010	Vamidothion	I, A	LC	0,010
Trichloronat	I	GC	0,010	Vinclozolin	F	GC	0,010
Triclopyr	H	LC	0,010	Zoxamid	F	LC	0,010
Tricyclazol	F	LC	0,010	Glyphosat	H	LC MS/MS	0,005
Tridemorph	F	LC	0,010	Glufosinat	H	LC MS/MS	0,005
				AMPA	H	LC MS/MS	0,005

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

Bijlage7a. Lijst van 212 gemeten pesticiden, biociden en metabolieten in bodem (PICA GmbH Gaschromatografie)

Parameter - CAS-Nr.	Parameter	Bestimmungsgrenze - Numerischer Wert	Einheit
	alle analysierten Parameter		mg/kg
	andere analysierten Parameter		mg/kg
1469-48-3	1,2,3,6-Tetrahydrophthalimide (cis)	0,01	mg/kg
1928-37-6	2,4,5-T-methyl	0,01	mg/kg
53-19-0	2,4-DDD	0,01	mg/kg
3424-82-6	2,4-DDE	0,01	mg/kg
789-02-6	2,4-DDT	0,01	mg/kg
1928-38-7	2,4-D-methyl (2,4-dichlorophenoxy acetate methyl)	0,01	mg/kg
1194-65-6	2,6-Dichlorbenzoni-tril (Dichlobenil)	0,01	mg/kg
3988-03-2	4,4'-Dibrombenzophenon	0,01	mg/kg
72-54-8	4,4-DDD	0,01	mg/kg
72-55-9	4,4-DDE	0,01	mg/kg
50-29-3	4,4-DDT	0,01	mg/kg
90-98-2	4,4'-Dichlorbenzophenon	0,01	mg/kg
84-65-1	9,10-Anthrachinon	0,01	mg/kg
74070-46-5	Aclonifen	0,01	mg/kg
101007-06-1	Acrinathrin	0,01	mg/kg
309-00-2	Aldrin	0,01	mg/kg
959-98-8	alpha-Endosulfan	0,01	mg/kg
319-84-6	alpha-Hexachlorcyclohexan	0,01	mg/kg
2642-71-9	Azinphos-ethyl	0,01	mg/kg
25059-80-7	Benazolin-Ethylester	0,01	mg/kg
1861-40-1	Benfluralin	0,01	mg/kg
22212-55-1	Benzoylprop-ethyl	0,01	mg/kg
33213-65-9	beta-Endosulfan	0,01	mg/kg
319-85-7	beta-Hexachlorcyclohexan	0,01	mg/kg
42576-02-3	Bifenox	0,01	mg/kg
82657-04-3	Bifenthrin	0,01	mg/kg
485-31-4	Binapacryl	0,01	mg/kg
92-52-4	Biphenyl	0,01	mg/kg
1715-40-8	Bromcyclen	0,01	mg/kg
33399-00-7	Bromfenvinfos	0,01	mg/kg
13104-21-7	Bromfenvinfos-methyl	0,01	mg/kg
4824-78-6	Bromphos-ethyl	0,01	mg/kg
2104-96-3	Bromphos-methyl	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

18181-80-1	Bromopropylate	0,01	mg/kg
36335-67-8	Butamifos	0,01	mg/kg
33629-47-9	Butralin	0,01	mg/kg
2425-06-1	Captafol	0,01	mg/kg
133-06-2	Captan	0,01	mg/kg
	Captan (sum inkl. THPI berech- net als Captan)	0,01	mg/kg
786-19-6	Carbophenothion	0,01	mg/kg
953-17-3	Carbophenothion-Methyl (Me- thyl Trithion)	0,01	mg/kg
128639-02-1	Carfentrazon-ethyl	0,01	mg/kg
2439-01-2	Chinomethionat	0,01	mg/kg
103-17-3	Chlorbenside	0,01	mg/kg
510-15-6	Chlorobenzilate	0,01	mg/kg
	Chlordane (sum)	0,01	mg/kg
54593-83-8	Chlorethoxyfos	0,01	mg/kg
122453-73-0	Chlorfenapyr	0,01	mg/kg
80-33-1	Chlorfenson	0,01	mg/kg
470-90-6	Chlorfenvinphos	0,01	mg/kg
24934-91-6	Chlormephos	0,01	mg/kg
2675-77-6	Chloroneb	0,01	mg/kg
101-21-3	Chlorpropham	0,01	mg/kg
5836-10-2	Chlorpropylat	0,01	mg/kg
5598-13-0	Chlorpyrifos-methyl	0,01	mg/kg
2921-88-2	Chlorpyrifos-ethyl	0,01	mg/kg
1897-45-6	Chlorthalonil	0,01	mg/kg
500-28-7	Chlorthion	0,01	mg/kg
60238-56-4	Chlorthiophos	0,01	mg/kg
84332-86-5	Chlozolate	0,01	mg/kg
5103-71-9	cis-Chlordan	0,01	mg/kg
16416-30-1	cis-Nanochlor	0,01	mg/kg
7700-17-6	Crotoxyphos	0,01	mg/kg
13067-93-1	Cyanofenphos	0,01	mg/kg
2636-26-2	Cyanophos	0,01	mg/kg
68359-37-5	Cyfluthrin	0,01	mg/kg
91465-08-6	Cyhalothrin (lambda)	0,01	mg/kg
52315-07-8	Cypermethrin	0,01	mg/kg
1861-32-1	DCPA (Dacthal, Chlorthal-dime- thyl)	0,01	mg/kg
	DDT (sum)	0,01	mg/kg
78-48-8	DEF (Tribufos)	0,01	mg/kg
319-86-8	delta-Hexachlorcyclohexan	0,01	mg/kg
52918-63-5	Deltamethrin	0,01	mg/kg
10311-84-9	Dialifos	0,01	mg/kg
2303-16-4	Diallat	0,01	mg/kg
2463-84-5	DICAPTHON	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

97-17-6	Dichlofenthion	0,01	mg/kg
1085-98-9	Dichlofluanid	0,01	mg/kg
51338-27-3	Diclofop-methyl	0,01	mg/kg
99-30-9	Dicloran (Dichloran)	0,01	mg/kg
	Dicofol (Sum)	0,01	mg/kg
60-57-1	Dieldrin	0,01	mg/kg
55290-64-7	Dimethipin	0,01	mg/kg
2274-67-1	Dimethylvinphos	0,01	mg/kg
29091-05-2	Dinitramin	0,01	mg/kg
3811-49-2	Dioxabenzophos	0,01	mg/kg
122-39-4	Diphenylamin	0,01	mg/kg
17109-49-8	Edifenphos	0,01	mg/kg
	Endosulfane (sum)	0,01	mg/kg
3369-52-6	Endosulfan-Ether	0,01	mg/kg
1031-07-8	Endosulfansulfat	0,01	mg/kg
72-20-8	Endrin	0,01	mg/kg
53494-70-5	Endrin Ketone	0,01	mg/kg
55283-68-6	Ethalfuralin	0,01	mg/kg
72-56-0	Ethylan (ethyl-DDD, Perthan)	0,01	mg/kg
38260-54-7	Etrimfos	0,01	mg/kg
52-85-7	Famphur (famophos)	0,01	mg/kg
299-84-3	Fenclorphos	0,01	mg/kg
	Fenclorphos (sum)	0,01	mg/kg
3983-45-7	Fenclorphos oxon	0,01	mg/kg
75867-00-4	Fenfluthrin	0,01	mg/kg
122-14-5	Fenitrothion	0,01	mg/kg
39515-41-8	Fenpropathrin	0,01	mg/kg
80-38-6	Fenson	0,01	mg/kg
51630-58-1	Fenvalerat	0,01	mg/kg
120068-37-3	Fipronil	0,01	mg/kg
	Fipronil (Summe aus Fipronil und Sulfon-Metabolite (MB46136) berechned als Fipronil)	0,01	mg/kg
205650-65-3	Fipronyl-desulfinyl	0,01	mg/kg
120067-83-6	Fipronil-Sulfide	0,01	mg/kg
120068-36-2	Fipronil-sulfon	0,01	mg/kg
63782-90-1	Flamprop-m-isopropyl	0,01	mg/kg
63729-98-6	Flamprop-m-methyl	0,01	mg/kg
33245-39-5	Fluchloralin	0,01	mg/kg
70124-77-5	Flucythrinate	0,01	mg/kg
62924-70-3	Flumetralin	0,01	mg/kg
31251-03-3	Fluotrimazole	0,01	mg/kg
2314-09-2	Flurenol-butyl	0,01	mg/kg
102851-06-9	Fluvalinate-tau I	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

133-07-3	Folpet	0,01	mg/kg
	Folpet (sum, inkl. Folpet und Phthalimid ber. als Folpet)	0,01	mg/kg
944-22-9	Fonofos	0,01	mg/kg
97-16-5	Genite	0,01	mg/kg
111872-58-3	Halfenprox	0,01	mg/kg
76-44-8	Heptachlor	0,01	mg/kg
	Heptachlor (sum)	0,01	mg/kg
1024-57-3	Heptachlorepoxyd (cis)	0,01	mg/kg
28044-83-9	Heptachlorepoxyd (trans)	0,01	mg/kg
118-74-1	Hexachlorbenzol	0,01	mg/kg
18181-70-9	Iodofenphos	0,01	mg/kg
3861-47-0	Ioxynil octanoat	0,01	mg/kg
297-78-9	Isobenzan (Telodrin)	0,01	mg/kg
24353-61-5	Isocarbofos	0,01	mg/kg
465-73-6	Isodrin	0,01	mg/kg
25311-71-1	Isofenphos	0,01	mg/kg
99675-03-3	Isofenphos-methyl	0,01	mg/kg
33820-53-0	Isopropalin	0,01	mg/kg
163520-33-0	Isoxadifen-ethyl	0,01	mg/kg
143390-89-0	Kresoxim-methyl	0,01	mg/kg
21609-90-5	Leptophos	0,01	mg/kg
58-89-9	Lindan	0,01	mg/kg
2436-73-9	MCPA-Methyl	0,01	mg/kg
25319-90-8	MCPA-thioethyl	0,01	mg/kg
2595-54-2	Mecarbam	0,01	mg/kg
73250-68-7	Mefenacet	0,01	mg/kg
950-10-7	Mephosfolan	0,01	mg/kg
62610-77-9	Methacrifos	0,01	mg/kg
40596-69-8	Methopren	0,01	mg/kg
72-43-5	Methoxychlor	0,01	mg/kg
7786-34-7	Mevinphos	0,01	mg/kg
2385-85-5	Mirex	0,01	mg/kg
300-76-5	Naled	0,01	mg/kg
67018-59-1	N-Desethylpirimiphos-Methyl	0,01	mg/kg
4726-14-1	Nitralin	0,01	mg/kg
1929-82-4	Nitrapyrin	0,01	mg/kg
1836-75-5	Nitrofen	0,01	mg/kg
10552-74-6	Nitrothal-isopropyl	0,01	mg/kg
5103-73-1	nonachlor, cis-	0,01	mg/kg
27314-13-2	Norflurazon	0,01	mg/kg
90-43-7	o-Phenylphenol	0,01	mg/kg
19666-30-9	Oxadiazon	0,01	mg/kg
42874-03-3	Oxyfluorfen	0,01	mg/kg
56-38-2	Parathion	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

298-00-0	Parathion-methyl	0,01	mg/kg
37680-73-2	PCB 101	0,01	mg/kg
35065-28-2	PCB 138	0,01	mg/kg
35065-27-1	PCB 153	0,01	mg/kg
35065-29-3	PCB 180	0,01	mg/kg
7012-37-5	PCB 28	0,01	mg/kg
35693-99-3	PCB 52	0,01	mg/kg
527-20-8	Pentachloranilin	0,01	mg/kg
1825-21-4	Pentachloranisol	0,01	mg/kg
608-93-5	Pentachlorbenzol	0,01	mg/kg
52645-53-1	Permethrin	0,01	mg/kg
2275-14-1	Phenkaptan	0,01	mg/kg
85-41-6	Phthalimid	0,01	mg/kg
137641-05-5	Picolinafen	0,01	mg/kg
24151-93-7	Piperophos	0,01	mg/kg
23505-41-1	Pirimiphos-ethyl	0,01	mg/kg
29232-93-7	Pirimiphos-methyl	0,01	mg/kg
21757-82-4	Plifenat	0,01	mg/kg
32809-16-8	Procymidon	0,01	mg/kg
26399-36-0	Profluralin	0,01	mg/kg
1918-16-7	Propachlor	0,01	mg/kg
31218-83-4	Propetamphos	0,01	mg/kg
34643-46-4	Prothiofos	0,01	mg/kg
2275-18-5	Prothoate	0,01	mg/kg
89784-60-1	Pyraclufos	0,01	mg/kg
39765-80-5	Nonachlor, trans-	0,01	mg/kg
13457-18-6	Pyrazophos	0,01	mg/kg
119-12-0	Pyridaphenthion	0,01	mg/kg
88283-41-4	Pyrifenox	0,01	mg/kg
13593-03-8	Quinalphos	0,01	mg/kg
82-68-8	Quintozene	0,01	mg/kg
127-90-2	S 421	0,01	mg/kg
35400-43-2	Sulprofos	0,01	mg/kg
1918-18-9	SWEP	0,01	mg/kg
96182-53-5	Tebupirimfos	0,01	mg/kg
117-18-0	Tecnazene	0,01	mg/kg
79538-32-2	Tefluthrin	0,01	mg/kg
22248-79-9	Tetrachlorvinphos	0,01	mg/kg
116-29-0	Tetradifon	0,01	mg/kg
7696-12-0	Tetramethrin	0,01	mg/kg
2227-13-6	Tetrasul	0,01	mg/kg
731-27-1	Tolyfluanid	0,01	mg/kg
5103-74-2	trans-Chlordan	0,01	mg/kg
118712-89-3	Transfluthrin	0,01	mg/kg
2303-17-5	Triallat	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

327-98-0	Trichloronat	0,01	mg/kg
1582-09-8	Trifluralin	0,01	mg/kg
50471-44-8	Vinclozolin	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

Bijlage 7b. Lijst van 552 gemeten pesticiden, biociden en metabolieten in bodem (PICA GmbH vloeistofchromatografie)

Parameter - CAS-Nr.	Parameter	Bestimmungsgrenze - Numerischer Wert	Einheit
86-86-2	1-Naphthyleessigsäureamid	0,01	mg/kg
2008-58-4	2,6-Dichlorbenzamid	0,01	mg/kg
2686-99-9	3,4,5-Trimethacarb	0,01	mg/kg
71751-41-2	Abamectin	0,01	mg/kg
30560-19-1	Acephate	0,01	mg/kg
57960-19-7	Acequinocyl	0,01	mg/kg
135410-20-7	Acetamiprid	0,01	mg/kg
34256-82-1	Acetochlor	0,01	mg/kg
135158-54-2	Acibenzolar-S-Methyl	0,01	mg/kg
15972-60-8	Alachlor	0,01	mg/kg
83130-01-2	Alanycarb	0,01	mg/kg
54965-21-8	Albendazol	0,01	mg/kg
116-06-3	Aldicarb	0,01	mg/kg
	Aldicarb (Sum)	0,01	mg/kg
1646-87-3	Aldicarb-sulfoxid	0,01	mg/kg
1646-88-4	Aldoxycarb	0,01	mg/kg
865318-97-4	Ametoctradin	0,01	mg/kg
834-12-8	Ametryn	0,01	mg/kg
129909-90-6	Amicarbazon	0,01	mg/kg
120923-37-7	Amidosulfuron	0,01	mg/kg
2032-59-9	Aminocarb	0,01	mg/kg
36001-88-4	Amiprofos-Methyl	0,01	mg/kg
348635-87-0	Amisulbrom	0,01	mg/kg
33089-61-1	Amitraz	0,01	mg/kg
	Amitraz (sum)	0,01	mg/kg
33089-74-6	Amitraz-Metabolit BTS 27271 (N-2,4-Dimethylphenyl -N-methylformamidi- din)	0,01	mg/kg
12771-68-5	Ancymidol	0,01	mg/kg
64249-01-0	Anilofos	0,01	mg/kg
86-88-4	ANTU	0,01	mg/kg
140-57-8	Aramit	0,01	mg/kg
3244-90-4	Aspon	0,01	mg/kg
3337-71-1	Asulam	0,01	mg/kg
1912-24-9	Atrazin	0,01	mg/kg
	Atrazin (sum)	0,01	mg/kg
6190-65-4	Atrazin, desethyl-	0,01	mg/kg
1007-28-9	Atrazin-Desisopropyl	0,01	mg/kg
60207-31-0	Azaconazol	0,01	mg/kg
35575-96-3	Azamethiphos	0,01	mg/kg
120162-55-2	Azimsulfuron	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

86-50-0	Azinphos-methyl	0,01	mg/kg
4658-28-0	Aziprotryne	0,01	mg/kg
131860-33-8	Azoxystrobin	0,01	mg/kg
113614-08-7	Beflubutamid	0,01	mg/kg
71626-11-4	Benalaxyl	0,01	mg/kg
3813-05-6	Benazolin	0,01	mg/kg
22781-23-3	Bendiocarb	0,01	mg/kg
82560-54-1	Benfuracarb	0,01	mg/kg
15310-01-7	Benodanil	0,01	mg/kg
17804-35-2	Benomyl	0,01	mg/kg
98730-04-2	Benoxacor	0,01	mg/kg
83055-99-6	Bensulfuron-methyl	0,01	mg/kg
741-58-2	Bensulid	0,01	mg/kg
177406-68-7	Benthiavalicarb-isopropyl	0,01	mg/kg
82692-44-2	Benzofenap	0,01	mg/kg
149877-41-8	Bifenazat	0,01	mg/kg
55179-31-2	Bitertanol	0,01	mg/kg
581809-46-3	Bixafen	0,01	mg/kg
188425-85-6	Boscalid	0,01	mg/kg
56073-10-0	Brodifacoum	0,01	mg/kg
314-40-9	Bromacil	0,01	mg/kg
28772-56-7	Bromadiolon	0,01	mg/kg
116255-48-2	Bromuconazol	0,01	mg/kg
	Bromuconazole (Sum)	0,01	mg/kg
41483-43-6	Bupirimate	0,01	mg/kg
69327-76-0	Buprofezin	0,01	mg/kg
23184-66-9	Butachlor	0,01	mg/kg
134605-64-4	Butafenacil	0,01	mg/kg
34681-10-2	Butocarboxim	0,01	mg/kg
	Butocarboxim (sum)	0,01	mg/kg
34681-24-8	Butocarboxim-sulfoxid	0,01	mg/kg
34681-23-7	Butoxycarboxim	0,01	mg/kg
3766-60-7	Buturon	0,01	mg/kg
2008-41-5	Butylate	0,01	mg/kg
95465-99-9	Cadusaphos	0,01	mg/kg
125306-83-4	Cafenstrol	0,01	mg/kg
63-25-2	Carbaryl	0,01	mg/kg
10605-21-7	Carbendazim	0,01	mg/kg
	Carbendazim/Benomyl (sum)	0,01	mg/kg
16118-49-3	Carbetamide	0,01	mg/kg
1563-66-2	Carbofuran	0,01	mg/kg
16655-82-6	Carbofuran-3-hydroxy	0,01	mg/kg
55285-14-8	Carbosulfan	0,01	mg/kg
5234-68-4	Carboxin	0,01	mg/kg
104030-54-8	Carpropamid	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

500008-45-7	Chlorantraniliprol	0,01	mg/kg
13360-45-7	Chlorbromuron	0,01	mg/kg
6164-98-3	Chlordimeform	0,01	mg/kg
71422-67-8	Chlorfluazuron	0,01	mg/kg
1698-60-8	Chloridazon	0,01	mg/kg
1982-47-4	Chloroxuron	0,01	mg/kg
64902-72-3	Chlorsulfuron	0,01	mg/kg
15545-48-9	Chlorotoluron	0,01	mg/kg
142891-20-1	Cinidon-Ethyl	0,01	mg/kg
87818-31-3	Cinmethylen	0,01	mg/kg
94593-91-6	Cinosulfuron	0,01	mg/kg
99129-21-2	Clethodim	0,01	mg/kg
38083-17-9	Climbazol	0,01	mg/kg
105512-06-9	Clodinafop-Propargylester	0,01	mg/kg
74115-24-5	Clofentezine	0,01	mg/kg
81777-89-1	Clomazone	0,01	mg/kg
84496-56-0	Clomeprop	0,01	mg/kg
99607-70-2	Cloquintocet-mexyl	0,01	mg/kg
147150-35-4	Cloransulam-methyl	0,01	mg/kg
210880-92-5	Clothianidin	0,01	mg/kg
117-52-2	Coumafuryl	0,01	mg/kg
56-72-4	Coumaphos	0,01	mg/kg
5836-29-3	Coumatetralyl	0,01	mg/kg
299-86-5	Crufomat	0,01	mg/kg
99485-76-4	Cumyluron	0,01	mg/kg
21725-46-2	Cyanazin	0,01	mg/kg
120116-88-3	Cyazofamid	0,01	mg/kg
1134-23-2	Cycloat	0,01	mg/kg
136849-15-5	Cyclosulfamuron	0,01	mg/kg
101205-02-1	Cycloxydim	0,01	mg/kg
180409-60-3	Cyflufenamid	0,01	mg/kg
400882-07-7	Cyflumetofen	0,01	mg/kg
61676-87-7	Cymiazol	0,01	mg/kg
57966-95-7	Cymoxanil	0,01	mg/kg
39515-40-7	Cyphenothrin	0,01	mg/kg
22936-86-3	Cyprazin	0,01	mg/kg
94361-06-5	Cyproconazol	0,01	mg/kg
121552-61-2	Cyprodinil	0,01	mg/kg
69581-33-5	Cyprofuram	0,01	mg/kg
66215-27-8	Cyromazin	0,01	mg/kg
42609-52-9	Daimuron	0,01	mg/kg
134-62-3	DEET	0,01	mg/kg
919-86-8	Demeton-S-methyl	0,01	mg/kg
17040-19-6	Demeton-S-Methyl-Sulfon	0,01	mg/kg
13684-56-5	Desmedipham	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

1014-69-3	Desmetryn	0,01	mg/kg
80060-09-9	Diafenthiuron	0,01	mg/kg
333-41-5	Diazinon	0,01	mg/kg
37764-25-3	Dichlormid	0,01	mg/kg
62-73-7	Dichlorvos	0,01	mg/kg
75736-33-3	Diclobutrazol	0,01	mg/kg
62865-36-5	Diclomezin	0,01	mg/kg
145701-21-9	Diclosulam	0,01	mg/kg
66-76-2	Dicoumarol	0,01	mg/kg
141-66-2	Dicrotophos	0,01	mg/kg
112636-83-6	Dicyclanil	0,01	mg/kg
87130-20-9	Diethofencarb	0,01	mg/kg
56073-07-5	Difenacoum	0,01	mg/kg
119446-68-3	Difenoconazol	0,01	mg/kg
14214-32-5	Difenoxyuron	0,01	mg/kg
35367-38-5	Diflubenzuron	0,01	mg/kg
83164-33-4	Diflufenican	0,01	mg/kg
109293-97-2	Diflufenzopyr	0,01	mg/kg
115-26-4	Dimefox	0,01	mg/kg
34205-21-5	Dimefuron	0,01	mg/kg
50563-36-5	Dimethachlor	0,01	mg/kg
22936-75-0	Dimethametryn	0,01	mg/kg
87674-68-8	Dimethenamid	0,01	mg/kg
5221-53-4	Dimethirimol	0,01	mg/kg
60-51-5	Dimethoat	0,01	mg/kg
	Dimethoate/Omethoate (sum)	0,01	mg/kg
110488-70-5	Dimethomorph	0,01	mg/kg
644-64-4	Dimetilan	0,01	mg/kg
149961-52-4	Dimoxystrobin	0,01	mg/kg
83657-24-3	Diniconazol	0,01	mg/kg
165252-70-0	Dinotefuran	0,01	mg/kg
6988-21-2	Dioxacarb	0,01	mg/kg
957-51-7	Diphenamid	0,01	mg/kg
4147-51-7	Dipropetryn	0,01	mg/kg
298-04-4	Disulfoton	0,01	mg/kg
	Disulfoton (sum)	0,01	mg/kg
2497-06-5	Disulfoton-Sulfon	0,01	mg/kg
2497-07-6	Disulfoton-Sulfoxid	0,01	mg/kg
330-54-1	Diuron	0,01	mg/kg
1593-77-7	Dodemorph	0,01	mg/kg
2439-10-3	Dodine	0,01	mg/kg
155569-91-8	Emamectin Benzoate	0,01	mg/kg
2104-64-5	EPN	0,01	mg/kg
133855-98-8	Epoxiconazol	0,01	mg/kg
759-94-4	EPTC	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

60207-93-4	Etaconazol	0,01	mg/kg
162650-77-3	Ethaboxam	0,01	mg/kg
97780-06-8	Ethametsulfuron-methyl	0,01	mg/kg
30043-49-3	Ethidimuron	0,01	mg/kg
29973-13-4	Ethiofencarb	0,01	mg/kg
	Ethiofencarb (sum)	0,01	mg/kg
53380-23-7	Ethiofencarb-sulfon	0,01	mg/kg
53380-22-6	Ethiofencarb-sulfoxid	0,01	mg/kg
563-12-2	Ethion	0,01	mg/kg
181587-01-9	Ethiprol	0,01	mg/kg
23947-60-6	Ethirimol	0,01	mg/kg
26225-79-6	Ethofumesat	0,01	mg/kg
	Ethofumesat (Sum)	0,01	mg/kg
26244-33-7	Ethofumesat-2-keto	0,01	mg/kg
13194-48-4	Ethoprofos	0,01	mg/kg
126801-58-9	Ethoxysulfuron	0,01	mg/kg
27512-72-7	Ethychlozat	0,01	mg/kg
80844-07-1	Etofenprox	0,01	mg/kg
153233-91-1	Etoxazol	0,01	mg/kg
2593-15-9	Etridiazole	0,01	mg/kg
131807-57-3	Famoxadon	0,01	mg/kg
161326-34-7	Fenamidon	0,01	mg/kg
22224-92-6	Fenamiphos	0,01	mg/kg
31972-44-8	Fenamiphos-sulfon	0,01	mg/kg
31972-43-7	Fenamiphos-sulfoxid	0,01	mg/kg
60168-88-9	Fenarimol	0,01	mg/kg
120928-09-8	Fenazaquin	0,01	mg/kg
43210-67-9	Fenbendazol	0,01	mg/kg
114369-43-6	Fenbuconazol	0,01	mg/kg
126833-17-8	Fenhexamid	0,01	mg/kg
3766-81-2	Fenobucarb	0,01	mg/kg
62850-32-2	Fenthiocarb	0,01	mg/kg
71283-80-2	Fenoxaprop-P-Ethyl	0,01	mg/kg
72490-01-8	Fenoxycarb	0,01	mg/kg
74738-17-3	Fenpiclonil	0,01	mg/kg
67306-00-7	Fenpropidin	0,01	mg/kg
67564-91-4	Fenpropimorph	0,01	mg/kg
473798-59-3	Fenpyrazamin	0,01	mg/kg
134098-61-6	Fenpyroximat	0,01	mg/kg
115-90-2	Fensulfothion	0,01	mg/kg
	Fensulfothion (sum)	0,01	mg/kg
6132-17-8	Fensulfothion-oxon-sulfon	0,01	mg/kg
14255-72-2	Fensulfothion-PS-Sulfon	0,01	mg/kg
55-38-9	Fenthion	0,01	mg/kg
	Fenthion (sum)	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

6552-12-1	Fenthion-oxon	0,01	mg/kg
14086-35-2	Fenthion-oxon-sulfon	0,01	mg/kg
3761-42-0	Fenthion-sulfon	0,01	mg/kg
3761-41-9	Fenthion-sulfoxid	0,01	mg/kg
101-42-8	Fenuron	0,01	mg/kg
89269-64-7	Ferimzon	0,01	mg/kg
104040-48-0	Flazasulfuron	0,01	mg/kg
90035-08-8	Flocoumafen	0,01	mg/kg
158062-67-0	Flonicamid	0,01	mg/kg
145701-23-1	Florasulam	0,01	mg/kg
229977-93-9	Fluacrypyrim	0,01	mg/kg
69335-91-7	Fluazifop	0,01	mg/kg
	Fluazifop (Sum)	0,01	mg/kg
86811-58-7	Fluazuron	0,01	mg/kg
272451-65-7	Flubendiamid	0,01	mg/kg
86386-73-4	Fluconazol	0,01	mg/kg
113036-88-7	Flucycloxuron	0,01	mg/kg
131341-86-1	Fludioxonil	0,01	mg/kg
142459-58-3	Flufenacet	0,01	mg/kg
101463-69-8	Flufenoxuron	0,01	mg/kg
98967-40-9	Flumetsulam	0,01	mg/kg
103361-09-7	Flumioxazin	0,01	mg/kg
211867-47-9	Flumorph	0,01	mg/kg
2164-17-2	Fluometuron	0,01	mg/kg
239110-15-7	Fluopicolid	0,01	mg/kg
658066-35-4	Fluopyram	0,01	mg/kg
361377-29-9	Fluoxastrobin	0,01	mg/kg
144740-54-5	Flupyrsulfuron-methyl	0,01	mg/kg
136426-54-5	Fluquinconazole	0,01	mg/kg
61213-25-0	Flurochloridon	0,01	mg/kg
59756-60-4	Fluridon (Sonar)	0,01	mg/kg
69377-81-7	Fluroxypyr	0,01	mg/kg
81406-37-3	Fluroxypyr-1-methylheptylester	0,01	mg/kg
56425-91-3	Flurprimidol	0,01	mg/kg
96525-23-4	Flurtamon	0,01	mg/kg
85509-19-9	Flusilazol	0,01	mg/kg
117337-19-6	Fluthiacet-methyl	0,01	mg/kg
66332-96-5	Flutolanil	0,01	mg/kg
76674-21-0	Flutriafol	0,01	mg/kg
907204-31-3	Fluxapyroxad	0,01	mg/kg
72178-02-0	Fomesafen	0,01	mg/kg
173159-57-4	Foramsulfuron	0,01	mg/kg
68157-60-8	Forchlorfenuron	0,01	mg/kg
22259-30-9	Formetanat	0,01	mg/kg
98886-44-3	Fosthiazate	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

3878-19-1	Fuberidazol	0,01	mg/kg
57646-30-7	Furalaxyl	0,01	mg/kg
123572-88-3	Furametpyr	0,01	mg/kg
65907-30-4	Furathiocarb	0,01	mg/kg
100784-20-1	Halosulfuron methyl	0,01	mg/kg
69806-34-4	Haloxyfop	0,01	mg/kg
87237-48-7	Haloxyfop-2-Ethoxyethyl	0,01	mg/kg
69806-40-2	Haloxyfop-methyl	0,01	mg/kg
23560-59-0	Heptenophos	0,01	mg/kg
79983-71-4	Hexaconazol	0,01	mg/kg
86479-06-3	Hexaflumuron	0,01	mg/kg
51235-04-2	Hexazinon	0,01	mg/kg
78587-05-0	Hexythiazox	0,01	mg/kg
67485-29-4	Hydramethylnon	0,01	mg/kg
119515-38-7	Icaridin	0,01	mg/kg
35554-44-0	Imazalil	0,01	mg/kg
81405-85-8	Imazamethabenz-methyl	0,01	mg/kg
122548-33-8	Imazosulfuron	0,01	mg/kg
86598-92-7	Imibenconazol	0,01	mg/kg
138261-41-3	Imidacloprid	0,01	mg/kg
82211-24-3	Inabenfide	0,01	mg/kg
144171-61-9	Indoxacarb	0,01	mg/kg
185119-76-0	Iodosulfuron-methyl	0,01	mg/kg
55406-53-6	IPBC	0,01	mg/kg
125225-28-7	Ipconazol	0,01	mg/kg
36734-19-7	Iprodione	0,01	mg/kg
140923-17-7	Iprovalicarb	0,01	mg/kg
28159-98-0	Irgarol	0,01	mg/kg
42509-80-8	Isazophos	0,01	mg/kg
30979-48-7	Isocarbamid	0,01	mg/kg
57052-04-7	Isomethiozin	0,01	mg/kg
28805-78-9	Isonoruron	0,01	mg/kg
2631-40-5	Isoprocab	0,01	mg/kg
50512-35-1	Isoprothiolan	0,01	mg/kg
34123-59-6	Isoproturon	0,01	mg/kg
881685-58-1	Isopyrazam	0,01	mg/kg
55861-78-4	Isouron	0,01	mg/kg
82558-50-7	Isoxaben	0,01	mg/kg
141112-29-0	Isoxaflutol	0,01	mg/kg
18854-01-8	Isoxathion	0,01	mg/kg
4849-32-5	Karbutilat	0,01	mg/kg
77501-63-4	Lactofen	0,01	mg/kg
2164-08-1	Lenacil	0,01	mg/kg
330-55-2	Linuron	0,01	mg/kg
103055-07-8	Lufenuron	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

1634-78-2	Malaoxon	0,01	mg/kg
121-75-5	Malathion	0,01	mg/kg
	Malathion/Malaoxon (sum)	0,01	mg/kg
374726-62-2	Mandipropamid	0,01	mg/kg
519-02-8	Matrine	0,01	mg/kg
7055-03-0	Mebenil	0,01	mg/kg
135590-91-9	Mefenpyr-diethyl	0,01	mg/kg
110235-47-7	Mepanipyrim	0,01	mg/kg
55814-41-0	Mepronil	0,01	mg/kg
208465-21-8	Mesosulfuron-methyl	0,01	mg/kg
139968-49-3	Metaflumizon	0,01	mg/kg
57837-19-1	Metalaxyl and metalaxyl-M (metalaxyl including other mixtures of constituent isomers including metalaxyl-M (sum of isomers))	0,01	mg/kg
41394-05-2	Metamitron	0,01	mg/kg
67129-08-2	Metazachlor	0,01	mg/kg
125116-23-6	Metconazol	0,01	mg/kg
18691-97-9	Methabenzthiazuron	0,01	mg/kg
10265-92-6	Methamidophos	0,01	mg/kg
950-37-8	Methidathion	0,01	mg/kg
2032-65-7	Methiocarb	0,01	mg/kg
2179-25-1	Methiocarb-sulfon	0,01	mg/kg
2635-10-1	Methiocarb-sulfoxid	0,01	mg/kg
133408-50-1	Methominostrobin	0,01	mg/kg
16752-77-5	Methomyl	0,01	mg/kg
	Methomyl/Thiodicarb (sum)	0,01	mg/kg
841-06-5	Methoprotryn	0,01	mg/kg
161050-58-4	Methoxyfenozid	0,01	mg/kg
3060-89-7	Metobromuron	0,01	mg/kg
51218-45-2	Metolachlor	0,01	mg/kg
1129-41-5	Metolcarb	0,01	mg/kg
139528-85-1	Metosulam	0,01	mg/kg
19937-59-8	Metoxuron	0,01	mg/kg
220899-03-6	Metrafenon	0,01	mg/kg
21087-64-9	Metribuzin	0,01	mg/kg
74223-64-6	Metsulfuron-methyl	0,01	mg/kg
2212-67-1	Molinat	0,01	mg/kg
6923-22-4	Monocrotophos	0,01	mg/kg
1746-81-2	Monolinuron	0,01	mg/kg
150-68-5	Monuron	0,01	mg/kg
88671-89-0	Myclobutanil	0,01	mg/kg
68-12-2	N,N-Dimethylformamid	0,01	mg/kg
52570-16-8	Naproanilid	0,01	mg/kg
60397-77-5	N-(2,4-Dimethylphenyl)formamide		mg/kg
15299-99-7	Napropamide	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

555-37-3	Neburon	0,01	mg/kg
111991-09-4	Nicosulfuron	0,01	mg/kg
54-11-5	Nicotin	0,01	mg/kg
120738-89-8	Nitenpyram	0,01	mg/kg
116714-46-6	Novaluron	0,01	mg/kg
58810-48-3	Ofurace	0,01	mg/kg
1113-02-6	Omethoat	0,01	mg/kg
95-54-5	o-Phenylendiamin	0,01	mg/kg
34622-58-7	Orbencarb	0,01	mg/kg
248593-16-0	Orysastrobin	0,01	mg/kg
19044-88-3	Oryzalin	0,01	mg/kg
484-12-8	Osthole	0,01	mg/kg
39807-15-3	Oxadiargyl	0,01	mg/kg
77732-09-3	Oxadixyl	0,01	mg/kg
23135-22-0	Oxamyl	0,01	mg/kg
30558-43-1	Oxamyl-Oxim	0,01	mg/kg
144651-06-9	Oxasulfuron	0,01	mg/kg
53716-50-0	Oxfendazol	0,01	mg/kg
5259-88-1	Oxycarboxin	0,01	mg/kg
301-12-2	Oxydemeton-methyl	0,01	mg/kg
16837-52-8	Oxymatrine	0,01	mg/kg
76738-62-0	Paclobutrazol	0,01	mg/kg
311-45-5	Paraoxon-ethyl	0,01	mg/kg
950-35-6	Paraoxon-methyl	0,01	mg/kg
1114-71-2	Pebulat	0,01	mg/kg
66246-88-6	Penconazol	0,01	mg/kg
66063-05-6	Pencycuron	0,01	mg/kg
40487-42-1	Pendimethalin	0,01	mg/kg
494793-67-8	Penflufen	0,01	mg/kg
219714-96-2	Penoxsulam	0,01	mg/kg
183675-82-3	Penthiopyrad	0,01	mg/kg
106700-29-2	Pethoxamid	0,01	mg/kg
13684-63-4	Phenmedipham	0,01	mg/kg
2597-03-7	Phenthoat	0,01	mg/kg
298-02-2	Phorate	0,01	mg/kg
	Phorate (sum)	0,01	mg/kg
2588-03-6	Phorate-sulfoxid	0,01	mg/kg
2588-04-7	Phorate-sulfon	0,01	mg/kg
2310-17-0	Phosalon	0,01	mg/kg
732-11-6	Phosmet	0,01	mg/kg
3785-33-9	Phosmet-Oxon	0,01	mg/kg
13171-21-6	Phosphamidon	0,01	mg/kg
14816-18-3	Phoxim	0,01	mg/kg
117428-22-5	Picoxystrobin	0,01	mg/kg
243973-20-8	Pinoxaden	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

51-03-6	Piperonylbutoxid	0,01	mg/kg
23103-98-2	Pirimicarb	0,01	mg/kg
	Pirimicarb (Sum)	0,01	mg/kg
30614-22-3	Pirimicarb-desmethyl	0,01	mg/kg
27218-04-8	Pirimicarb-Desmethylformamido	0,01	mg/kg
51218-49-6	Pretilachlor	0,01	mg/kg
86209-51-0	Primisulfuron methyl	0,01	mg/kg
67747-09-5	Prochloraz	0,01	mg/kg
41198-08-7	Profenophos	0,01	mg/kg
139001-49-3	Profoxydim-Lithium	0,01	mg/kg
2631-37-0	Promecarb	0,01	mg/kg
1610-18-0	Prometon	0,01	mg/kg
7287-19-6	Prometryn	0,01	mg/kg
24579-73-5	Propamocarb	0,01	mg/kg
111479-05-1	Propaquizafop	0,01	mg/kg
2312-35-8	Propargit	0,01	mg/kg
139-40-2	Propazin	0,01	mg/kg
122-42-9	Propham	0,01	mg/kg
60207-90-1	Propiconazol	0,01	mg/kg
86763-47-5	Propisochlor	0,01	mg/kg
114-26-1	Propoxur	0,01	mg/kg
181274-15-7	Propoxycarbazon Natrium	0,01	mg/kg
23950-58-5	Propyzamid	0,01	mg/kg
189278-12-4	Proquinazid	0,01	mg/kg
52888-80-9	Prosulfocarb	0,01	mg/kg
94125-34-5	Prosulfuron	0,01	mg/kg
	Prothioconazol (sum)	0,01	mg/kg
120983-64-4	Prothioconazol-desthio	0,01	mg/kg
123312-89-0	Pymetrozin	0,01	mg/kg
158353-15-2	Pyraclonil	0,01	mg/kg
175013-18-0	Pyraclostrobin	0,01	mg/kg
129630-19-9	Pyraflufen-ethyl	0,01	mg/kg
58011-68-0	Pyrazolynat	0,01	mg/kg
93697-74-6	Pyrazosulfuron-ethyl	0,01	mg/kg
71561-11-0	Pyroazoxyfen	0,01	mg/kg
8003-34-7	Pyrethrin	0,01	mg/kg
168088-61-7	Pyribenzoxim	0,01	mg/kg
88678-67-5	Pyributicarb	0,01	mg/kg
96489-71-3	Pyridaben	0,01	mg/kg
179101-81-6	Pyridalyl	0,01	mg/kg
55512-33-9	Pyridat	0,01	mg/kg
337458-27-2	Pyrifluquinazon	0,01	mg/kg
135186-78-6	Pyriftalid	0,01	mg/kg
53112-28-0	Pyrimethanil	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

105779-78-0	Pyrimidifen	0,01	mg/kg
5221-49-8	Pyrimitate	0,01	mg/kg
95737-68-1	Pyriproxyfen	0,01	mg/kg
422556-08-9	Pyroxsulam	0,01	mg/kg
2797-51-5	Quinoclamine	0,01	mg/kg
124495-18-7	Quinoxifen	0,01	mg/kg
100646-51-3	Quizalofop-P-ethyl	0,01	mg/kg
119738-06-6	Quizalofop-P-tefuryl	0,01	mg/kg
40341-04-6	Rabenzazol	0,01	mg/kg
10453-86-8	Resmethrin	0,01	mg/kg
122931-48-0	Rimsulfuron	0,01	mg/kg
83-79-4	Rotenone	0,01	mg/kg
481-06-1	Santonin	0,01	mg/kg
26259-45-0	Secbumeton	0,01	mg/kg
74051-80-2	Sethoxydim	0,01	mg/kg
1982-49-6	Siduron	0,01	mg/kg
105024-66-6	Silafluofen	0,01	mg/kg
175217-20-6	Silthiofam	0,01	mg/kg
122-34-9	Simazin	0,01	mg/kg
149508-90-7	Simeconazol	0,01	mg/kg
1014-70-6	Simetryn	0,01	mg/kg
935545-74-7	Spinetoram	0,01	mg/kg
168316-95-8	Spinosad	0,01	mg/kg
148477-71-8	SPIRODICLOFEN	0,01	mg/kg
283594-90-1	SPIROMESIFEN	0,01	mg/kg
203313-25-1	Spirotetramat	0,01	mg/kg
	Spirotetramat (sum)	0,01	mg/kg
1172614-86-6	Spirotetramat-enol-glucoside	0,01	mg/kg
1172134-12-1	spirotetramat-monohydroxy	0,01	mg/kg
1172134-11-0	Spirotetramat-ketohydroxy	0,01	mg/kg
203312-38-3	Spirotetramat-enol	0,01	mg/kg
118134-30-8	Spiroxamine	0,01	mg/kg
122836-35-5	Sulfentrazone	0,01	mg/kg
74222-97-2	Sulfometuron-methyl	0,01	mg/kg
141776-32-1	Sulfosulfuron	0,01	mg/kg
3689-24-5	Sulfotep	0,01	mg/kg
21564-17-0	TCMTB (Busan)	0,01	mg/kg
107534-96-3	Tebuconazol	0,01	mg/kg
112410-23-8	Tebufenozide	0,01	mg/kg
119168-77-3	Tebufenpyrad	0,01	mg/kg
35256-85-0	Tebutam	0,01	mg/kg
34014-18-1	Tebuthiuron	0,01	mg/kg
83121-18-0	Teflubenzuron	0,01	mg/kg
335104-84-2	Tembotrione	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

107-49-3	TEPP	0,01	mg/kg
149979-41-9	Tepraloxydim	0,01	mg/kg
5902-51-2	Terbacil	0,01	mg/kg
1918-11-2	Terbucarb	0,01	mg/kg
13071-79-9	Terbufos	0,01	mg/kg
56070-16-7	Terbufos-sulfon	0,01	mg/kg
10548-10-4	Terbufos-sulfoxid	0,01	mg/kg
33693-04-8	Terbumeton	0,01	mg/kg
5915-41-3	Terbuthylazin	0,01	mg/kg
30125-63-4	Terbuthylzin-desethyl	0,01	mg/kg
886-50-0	Terbutryn	0,01	mg/kg
112281-77-3	Tetraconazole	0,01	mg/kg
96491-05-3	Thenylchlor	0,01	mg/kg
148-79-8	Thiabendazol	0,01	mg/kg
948-71-0	Thiabendazol-5-hydroxy	0,01	mg/kg
111988-49-9	Thiacloprid	0,01	mg/kg
153719-23-4	Thiamethoxam	0,01	mg/kg
	Thiamethoxam/Clothianidin (Sum)	0,01	mg/kg
25366-23-8	Thiazafluron	0,01	mg/kg
51707-55-2	Thidazuron	0,01	mg/kg
317815-83-1	Thiencarbazon-methyl	0,01	mg/kg
79277-27-3	Thifensulfuron-methyl	0,01	mg/kg
28249-77-6	Thiobencarb	0,01	mg/kg
31895-22-4	Thiocyclam Hydrogenoxalat	0,01	mg/kg
59669-26-0	Thiodicarb	0,01	mg/kg
39184-59-3	Thiofanox-sulfon	0,01	mg/kg
297-97-2	Thionazin	0,01	mg/kg
23564-06-9	Thiophanat-Ethyl	0,01	mg/kg
23564-05-8	Thiophanate-methyl	0,01	mg/kg
57018-04-9	Tolclofos-methyl	0,01	mg/kg
129558-76-5	Tolfenpyrad	0,01	mg/kg
210631-68-8	Topramezon	0,01	mg/kg
87820-88-0	Tralkoxydim	0,01	mg/kg
43121-43-3	Triadimefon	0,01	mg/kg
55219-65-3	Triadimenol	0,01	mg/kg
	Triadimenol/Triadimefon (sum)	0,01	mg/kg
1031-47-6	Triamiphos	0,01	mg/kg
82097-50-5	Triasulfuron	0,01	mg/kg
24017-47-8	Triazophos	0,01	mg/kg
72459-58-6	Triazoxide	0,01	mg/kg
101200-48-0	Tribenuron-methyl	0,01	mg/kg
52-68-6	Trichlorfon	0,01	mg/kg
68786-66-3	Triclabendazol	0,01	mg/kg
41814-78-2	Tricyclazol	0,01	mg/kg
81412-43-3	Tridemorph	0,01	mg/kg

Bijlage 7. Lijst van gemeten stoffen door PICA GmbH, Berlin

1912-26-1	Trietazin	0,01	mg/kg
141517-21-7	Trifloxystrobin	0,01	mg/kg
199119-58-9	Trifloxysulfuron sodium	0,01	mg/kg
68694-11-1	Triflumizol	0,01	mg/kg
	Triflumizol (sum)	0,01	mg/kg
131549-75-2	Triflumizole-amino	0,01	mg/kg
64628-44-0	Triflumuron	0,01	mg/kg
126535-15-7	Triflusulfuron-methyl	0,01	mg/kg
26644-46-2	Triforin	0,01	mg/kg
95266-40-3	Trinexapac-ethyl	0,01	mg/kg
38748-32-2	Triptolide	0,01	mg/kg
131983-72-7	Triticonazol	0,01	mg/kg
142469-14-5	Tritosulfuron	0,01	mg/kg
83657-22-1	Uniconazol	0,01	mg/kg
283159-90-0	Valifenalate	0,01	mg/kg
2275-23-2	Vamidothion	0,01	mg/kg
70898-34-9	Vamidothion-sulfon	0,01	mg/kg
20300-00-9	Vamidothion-sulfoxid	0,01	mg/kg
81-81-2	Warfarin	0,01	mg/kg
2655-14-3	XMC	0,01	mg/kg
2425-10-7	Xylylcarb	0,01	mg/kg
156052-68-5	Zoxamide	0,01	mg/kg

Bijlage 8. Lijst van gemeten pesticiden, biociden en metaboliëten in water met LOQ (Eurofins Sofia)

Screening van bestrijdingsmiddelen GC/MS

Methode GC-MS/MS

Referentiemethode: Internal Method

Van toepassing op:

water

Laboratorium Eurofins Sofia GmbH, DIN EN ISO/IEC 17025:2005 DAKKS D-PL-19579-02-00

Parameters

Naam	Test	LOQ
2,4 D Ethyl ester	SFDNL	0.030 µg/l
2,4,5-T-Methylester	SF3TN	0.030 µg/l
2,4-D-butyl ester	SFDNM	0.030 µg/l
2,4-D-Methylester	SF3TP	0.030 µg/l
4,4-Dibromobenzophenone	SF3T8	0.030 µg/l
Acetochlor	SF3QK	0.030 µg/l
Aclonifen	SF3QL	0.030 µg/l
Acrinathrin	SF3QD	0.090 µg/l
Alachloor	SF3PK	0.030 µg/l
Aldrin	SF3KM	0.030 µg/l
alfa-Endosulfan	SF3JW	0.030 µg/l
Amidithion	SF3TK	0.030 µg/l
Antrachinon	SF3QI	0.030 µg/l
Atrazin	SF3JB	0.030 µg/l
Azaconazole	SF3K3	0.030 µg/l
Azinfos-ethyl	SF3SJ	0.030 µg/l
Azinfos-methyl	SF3SK	0.030 µg/l
Azoxystrobin	SF3SM	0.030 µg/l
Benazolin-ethyl	SFDNN	0.030 µg/l
Benfluralin	SF3L3	0.030 µg/l
Benodanil	SFDNP	0.030 µg/l
Benoxacor	SF3JC	0.030 µg/l
Benzoylprop-ethyl	SF3RT	0.030 µg/l
beta-Endosulfan	SF3JY	0.030 µg/l
beta-HCH	SF3L4	0.030 µg/l
Bifenox	SF3JD	0.030 µg/l
Bifenthrin	SF3SN	0.030 µg/l
Bifenyl	SFDND	0.030 µg/l
Bioresmethrin	SFDNQ	0.030 µg/l
Boscalid	SF3KD	0.030 µg/l
Bromocyclen	SF3L5	0.030 µg/l
Bromofenvinphos	SF7ZD	0.030 µg/l
Bromofos-ethyl	SF3L6	0.030 µg/l
Bromofos-methyl	SF3SP	0.030 µg/l
Bromuconazool	SFDNR	0.030 µg/l
Broompropylaet	SF3L7	0.030 µg/l
Buprofezin	SF3QZ	0.030 µg/l
Butachlor	SF3K4	0.030 µg/l
Butafenacil	SFDNE	0.030 µg/l
Butamifos	SF3QR	0.030 µg/l
Butralin	SF3PM	0.030 µg/l
Cadusafos	SF3QC	0.030 µg/l
Captan	SF3L9	0.030 µg/l
Carbofenthion-methyl	SF3RI	0.030 µg/l
Carbophenthion	SF3P1	0.030 µg/l
Carfentrazone-ethyl	SF3K5	0.030 µg/l

Chinomethionaat	SF3K1	0.030 µg/l
Chlooramben-Methyl	SFDNS	0.030 µg/l
Chloorbenzide	SF3P2	0.030 µg/l
Chloorbenzilaat	SF3R6	0.030 µg/l
Chloordaan-cis	SFAZD	0.030 µg/l
Chloordaan-trans	SF3RU	0.030 µg/l
Chloorfenon	SF3LA	0.030 µg/l
Chloorneb	SF3JE	0.030 µg/l
Chloorprofam	SFDN7	0.030 µg/l
Chloorpropylaate	SF3QF	0.030 µg/l
Chloorpyrifos-ethyl	SF3L1	0.030 µg/l
Chloorpyrifos-methyl	SF3LE	0.030 µg/l
Chloorthalonil	SF3LD	0.030 µg/l
Chloorthiofos	SF3SR	0.030 µg/l
Chlorethoxyfos	SF3R3	0.030 µg/l
Chlorfenapyr	SF3S3	0.030 µg/l
Chlorfenprop-methyl	SF3R7	0.030 µg/l
Chlorfenvinphos	SF3LB	0.030 µg/l
Chlorflurenol-methyl	SFDNT	0.030 µg/l
Chloridazone	SF3SQ	0.030 µg/l
Chlormephos	SF3LC	0.030 µg/l
Chlorthal-dimethyl	SF3PJ	0.030 µg/l
Chlorthion	SF3LF	0.030 µg/l
Chlozolinaat	SF3LG	0.030 µg/l
Cinidon-ethyl	SF3QU	0.030 µg/l
Clodinafop-propargyl	SF3S4	0.030 µg/l
Cloquintocet-mexyl	SFDN9	0.030 µg/l
Crotoxyphos	SF3PN	0.030 µg/l
Crufomate	SFDNU	0.030 µg/l
Cumafos	SF3JK	0.030 µg/l
Cyanofenfos	SF3LH	0.030 µg/l
Cyanofos	SF3LI	0.030 µg/l
Cyfenothrin	SF3RF	0.060 µg/l
Cyfluthrin	SF3LJ	0.030 µg/l
Cyhalothrin, lambda-	SF3Q9	0.030 µg/l
Cypermethrin	SF3LK	0.030 µg/l
Cyproconazool	SF3LL	0.030 µg/l
DDD p,p	SFDNV	0.030 µg/l
DDT o,p	SFDNA	0.030 µg/l
DDT p,p	SFDNW	0.030 µg/l
delta-HCH	SF3LN	0.030 µg/l
Deltamethrin	SF3LP	0.030 µg/l
Dialifos	SF3P3	0.030 µg/l
diallaat	SF3PP	0.030 µg/l
Diazinon	SF3KT	0.030 µg/l
Dicapthon	SF3RJ	0.030 µg/l
Dichlobenil	SF3LQ	0.030 µg/l
Dichlofenthion	SF3LR	0.030 µg/l
Dichlofluanid	SF3LS	0.030 µg/l
Dichloorvos	SF3LU	0.030 µg/l
Diclobutrazol	SFDNG	0.030 µg/l
Diclofop-methyl	SF3P4	0.030 µg/l
Dicloran	SF3LT	0.030 µg/l
Dicofol	SF3LV	0.030 µg/l
Dieldrin	SF3KN	0.030 µg/l
Difenoconazool	SF3LW	0.030 µg/l
Difenylamine	SFDN8	0.030 µg/l
Diflufenican	SF3S5	0.030 µg/l
Dimefox	SF3PR	0.090 µg/l
Dimepiperate	SFDNB	0.030 µg/l
Dimethachloor	SF3P5	0.030 µg/l
Dimethipine	SF3KI	0.030 µg/l
Dimethoat	SF3LY	0.030 µg/l
Dimethomorf	SF3Q6	0.030 µg/l
Diniconazool	SF3QN	0.030 µg/l

Dinitramine	SF3PS	0.030 µg/l
Disulfoton	SF3LZ	0.030 µg/l
Disulfoton-sulfon	SF3JU	0.030 µg/l
Ditalimfos	SF3M0	0.030 µg/l
Edifenphos	SF3PT	0.030 µg/l
Endosulfan-sulfaat	SF3P6	0.030 µg/l
Endrin	SF3KP	0.030 µg/l
Endrin keton	SF3QW	0.030 µg/l
EPN	SF3M2	0.030 µg/l
Epoxyconazool	SF3QP	0.030 µg/l
epsilon-HCH	SF7ZC	0.030 µg/l
Etaconazole	SF3SW	0.030 µg/l
Ethalfuralin	SF3PU	0.030 µg/l
Ethion	SF3KW	0.030 µg/l
Ethofumesaat	SF3RS	0.030 µg/l
Ethoprofos	SF3M3	0.030 µg/l
Etridiazool	SF3PV	0.030 µg/l
Etrimfos	SF3M4	0.030 µg/l
Famophos	SF3RK	0.030 µg/l
Famoxadon	SF3SA	0.030 µg/l
Fenamidone	SF3TD	0.030 µg/l
Fenamiphos	SF3NU	0.030 µg/l
Fenarimol	SF3JF	0.030 µg/l
Fenbuconazool	SF3PH	0.030 µg/l
Fenchloorfosoxon	SFDNY	0.030 µg/l
Fenchlorphos	SF3M5	0.030 µg/l
Fenhexamide	SF3TC	0.030 µg/l
Fenitrothion	SF3M6	0.030 µg/l
Fenkaptan	SF3PE	0.030 µg/l
Fenothiocarb	SFDNZ	0.030 µg/l
Fenotrine	SF3TM	0.030 µg/l
Fenoxaprop-ethyl	SF3TQ	0.030 µg/l
Fenpiclonil	SF3JV	0.030 µg/l
Fenpropathrin	SF3M7	0.030 µg/l
Fenpropimorf	SF3NV	0.030 µg/l
Fenson	SF3M8	0.030 µg/l
Fensulfothion	SF3M9	0.030 µg/l
Fenthoaat	SF3Q4	0.030 µg/l
Fentrazamide	SFDP0	0.030 µg/l
Fenvalerate (RR-/SS-Iso- mere)	SF3K8	0.030 µg/l
Fenvalerate (RS-/SR-Iso- mere)	SF3K9	0.030 µg/l
Fipronil	SF3KH	0.030 µg/l
Fipronil desulfinyl	SF3RY	0.030 µg/l
Fipronil sulfide	SF3RZ	0.030 µg/l
Fipronil sulfon	SF3S0	0.030 µg/l
Flamprop-isopropyl	SF3TR	0.030 µg/l
Flamprop-methyl	SF3QM	0.030 µg/l
Flonicamid	SF3TF	0.030 µg/l
Fluazifop-butyl	SF3TS	0.030 µg/l
Flubendiamide	SFDP1	0.030 µg/l
Fluchloralin	SF3JG	0.030 µg/l
Flucythrinaat	SF3RH	0.030 µg/l
Flufenoxuron	SF3SD	0.030 µg/l
Flumetralin	SF3R9	0.030 µg/l
Fluopicolide	SF3QT	0.030 µg/l
Fluorglycofen-ethyl	SFDP2	0.030 µg/l
Fluorodifen	SF3P7	0.030 µg/l
Fluquinconazool	SF3S1	0.030 µg/l
FLURENOL-BUTYL	SF3QA	0.030 µg/l
Flurochloridon	SF3P0	0.030 µg/l
Flurtamoon	SF3K6	0.030 µg/l
Flusilazool	SF3MA	0.030 µg/l
Fluvalinaat	SF3S7	0.030 µg/l
Folpet	SF3QY	0.030 µg/l
Fonofos	SF3MB	0.030 µg/l

Foraat	SFDNI	0.030 µg/l
Formothion	SF3MC	0.030 µg/l
Fosalon	SF3N4	0.030 µg/l
Fosfamidon	SFDP5	0.030 µg/l
Fosfolan	SF3RR	0.030 µg/l
Fosmet	SF3N5	0.030 µg/l
Furametpyr	SFDP3	0.030 µg/l
gamma-HCH	SF3T0	0.030 µg/l
Genite	SF3RA	0.030 µg/l
Halfenprox	SF3KB	0.030 µg/l
Haloxypop-2-ethoxyethyl	SF3TT	0.030 µg/l
Haloxypop-methyl	SF3TE	0.030 µg/l
HCH, alfa-	SF3L2	0.030 µg/l
Heptachloor	SF3KL	0.030 µg/l
Heptachloorepoxide (cis- of A)	SF3RV	0.030 µg/l
Heptenofos	SF3MD	0.030 µg/l
Hexachloorbenzeen	SF3KK	0.030 µg/l
Hexaconazool	SF3ME	0.030 µg/l
IBP (Iprobenfos)	SF3RL	0.030 µg/l
Indoxacarb	SF3S9	0.030 µg/l
Ioxynil-Octanoaat	SF3QV	0.030 µg/l
Iprodion	SF3MG	0.030 µg/l
Isazofos	SF3SZ	0.030 µg/l
Isobenzan	SF3RB	0.030 µg/l
Isocarbofos	SF3K7	0.030 µg/l
Isodrin	SF3MH	0.030 µg/l
Isopenfos	SF3MI	0.030 µg/l
Isopenfos-Methyl	SF3TU	0.030 µg/l
Isomethiozin	SF3TI	0.030 µg/l
Isopropalin	SF3Q5	0.030 µg/l
Isoxadifen-ethyl	SF3KE	0.030 µg/l
Joodfenfos	SF3MF	0.030 µg/l
Kresoxim-methyl	SF3P8	0.030 µg/l
Lactofen	SF3TW	0.060 µg/l
Leptofos	SF3JQ	0.030 µg/l
Lufenuron	SF3SE	0.030 µg/l
Malaaxon	SF3P9	0.030 µg/l
Malathion	SF3KJ	0.030 µg/l
MCPA - butoxyethylester	SFDNC	0.030 µg/l
MCPA-metylester	SFDP4	0.030 µg/l
Mecarbam	SF3MQ	0.030 µg/l
Mefosfolan	SF3Q0	0.030 µg/l
Metazachloor	SF3NW	0.030 µg/l
Methacrifos	SF3MR	0.030 µg/l
Methidathion	SF3MS	0.030 µg/l
Methoxychloor	SF3KR	0.030 µg/l
Metolachloor	SF3MT	0.030 µg/l
Metrafenon	SF3KF	0.030 µg/l
Metribuzine	SF3JR	0.030 µg/l
Mevinphos	SF7ZB	0.030 µg/l
Mirex	SF3KQ	0.030 µg/l
Molinaat	SF3Q2	0.030 µg/l
Myclobutanil	SF3MU	0.030 µg/l
Nitraline	SF3PW	0.030 µg/l
Nitrofen	SF3MV	0.030 µg/l
Nitropyrin	SF3PY	0.030 µg/l
Nitrothal-Isopropyl	SF3JS	0.030 µg/l
Norflurazon	SF3PZ	0.030 µg/l
Nuarimol	SF3QJ	0.030 µg/l
o,p-DDD	SF3SS	0.030 µg/l
o,p-DDE	SF3SU	0.030 µg/l
o,p-Dicofol	SF3KY	0.030 µg/l
o-Phenylphenol	SFDN6	0.030 µg/l
Oxadiazon	SF3MW	0.030 µg/l
Oxadixyl	SFDNH	0.030 µg/l

Oxychlordan	SF3RD	0.030 µg/l
Oxyfluorfen	SF3PB	0.030 µg/l
p,p'-DDE	SFDNF	0.030 µg/l
Paclobutrazol	SF3MY	0.030 µg/l
Paraoxon-ethyl	SF3T2	0.030 µg/l
Paraoxon-methyl	SF3T3	0.030 µg/l
Parathion-ethyl	SF3KV	0.030 µg/l
Parathion-methyl	SF3KU	0.030 µg/l
PCB 101	SF3ML	0.030 µg/l
PCB 118	SF7Y2	0.030 µg/l
PCB 138	SF3MM	0.030 µg/l
PCB 153	SF3MN	0.030 µg/l
PCB 180	SF3MP	0.030 µg/l
PCB 28	SF3MJ	0.030 µg/l
PCB 52	SF3MK	0.030 µg/l
Penconazool	SF3MZ	0.030 µg/l
Pendimethalin	SF3N0	0.030 µg/l
Pentachloorbenzeen	SF3N2	0.030 µg/l
Pentachloraniline	SF3T4	0.030 µg/l
Pentachloranisol	SF3N1	0.030 µg/l
Pentachlorothioanisole	SF3R2	0.030 µg/l
Permethrine	SF3N3	0.030 µg/l
Perthaan	SF3PD	0.030 µg/l
Picolinafen	SF3KA	0.030 µg/l
Picoxystrobine	SF3K2	0.030 µg/l
Piperofos	SF3SB	0.030 µg/l
Piperonyl butoxide	SFDP6	0.030 µg/l
Pirimifos-ethyl	SF3N6	0.030 µg/l
Pirimithate	SF3RM	0.030 µg/l
Plifenate	SF3RC	0.030 µg/l
Prallethrine	SF3S8	0.030 µg/l
Procymidon	SF3N7	0.030 µg/l
Profenofos	SF3N8	0.030 µg/l
Profluralin	SF3JH	0.030 µg/l
Propachloor	SF3JI	0.030 µg/l
Propanil	SF3JJ	0.030 µg/l
Propazin	SF3N9	0.030 µg/l
Propetamfos	SF3NA	0.030 µg/l
Propiconazool	SF3NB	0.030 µg/l
Propisochlor	SFDP7	0.030 µg/l
Propyzamide	SF3PF	0.030 µg/l
Prothiofos	SF3T6	0.030 µg/l
Prothoat	SF3RN	0.030 µg/l
Pyraclufos	SF3SC	0.030 µg/l
Pyraflufen-ethyl	SF3TH	0.030 µg/l
Pyrazofos	SF3NC	0.030 µg/l
Pyridaben	SF3PI	0.030 µg/l
Pyridafenthion	SF3RP	0.030 µg/l
Pyrifenox	SF3QE	0.030 µg/l
Pyrimifos methyl	SF3T5	0.030 µg/l
Quinalfos	SF3NE	0.030 µg/l
Quinoxyfen	SF3S6	0.030 µg/l
Quintozeen	SF3NF	0.030 µg/l
Quizalofop-ethyl	SF3KZ	0.030 µg/l
Resmethrine	SF3S2	0.090 µg/l
S 421	SF3T7	0.030 µg/l
Spiromesifen	SF3KG	0.030 µg/l
Sulfotep	SF3NG	0.030 µg/l
Sulprofos	SF3JM	0.030 µg/l
Swep	SF3TG	0.030 µg/l
Tebupirimfos	SF3TL	0.030 µg/l
Tecnazeen	SF3NH	0.030 µg/l
Tefluthrin	SF3Q8	0.030 µg/l
Terbacil	SFDNJ	0.030 µg/l
Terbufos	SF3PG	0.030 µg/l

Tetrachloorinfos	SF3JN	0.030 µg/l
Tetraconazool Tetradifon	SF3QQ SF3NI	0.030 µg/l 0.030 µg/l
Tetrahydrothalamide (afbraak captan/captafol)	SFDP9	0.060 µg/l
Tetramethrine	SF3NJ	0.030 µg/l
Tetrasul Thiocarbazil	SF3NK	0.030 µg/l
Thiometon Tolclofos methyl Tolyfluanid	SFDP8 SFDNK	0.030 µg/l 0.030 µg/l
Toxafeen Parlar 26	SF3NL	0.030 µg/l
Toxafeen Parlar 50	SF3NM	0.030 µg/l
Toxafeen Parlar 62	SF562	0.030 µg/l
Transfluthrin	SF563	0.050 µg/l
trans-heptachlorepoxydeTriadimefon	SF564 SF3KC	0.050 µg/l 0.050 µg/l
Triallaat Triazofos Tribufos	SF3RW SF3T9	0.030 µg/l 0.030 µg/l
Trichloronaat	SF3NN	0.030 µg/l
Tridifaan Tri-floxystrobineTri-fluralin Vin-clozolin	SF3NP SF3KO SF3NQ	0.030 µg/l 0.030 µg/l 0.030 µg/l
Andere gescreende pesticiden	SF3JA	0.030 µg/l
Gescreende pesticiden	SF3JT SF3NR SF3NT SF3SH SF3SG	0.030 µg/l 0.030 µg/l 0.030 µg/l 0.030 µg/l 0.030 µg/l

SFWD0-14 (*) Pesticiden screening in water - LC/MS/MS (W_D1303)

Methode	LC-MS/MS
Referentiemethode	DIN 38407-F36, 2014-09
Van toepassing op	Zwemwater, vers, schoon water, drinkwater, grondwater, oppervlaktewater
Laboratorium	Eurofins Sofia GmbH DIN EN ISO/IEC 17025:2005 DAKKS D-PL-19579-02-00

Parameters	Naam	Test	LOQ
	2,4'-Formoxylidid	SF6YQ	0.05 µg/l
	2-keto-ethofumesaat	SF6ZI	0.05 µg/l
	3-Hydroxycarbofuran	SF6UG	0.05 µg/l
	6-Chlor-3-fenylpyridazin-4-ol (Pyridat-Metaboli)	SF6Z2	0.05 µg/l
	Abamectine	SFBBB	0.05 µg/l
	Acefaat Acetamiprid Acetochlor Alachloor Aldicarb Aldicarb (som) Aldicarb-Sulfon Aldicarb-Sulfoxide Amethryn Ametoc-tradin Amidosulfuron Aminocarb Amitraz Amitraz (som) Ancymidol	SF6XJ SF6YH SF6V2 SF6TI SF6R4 SFBBH SF6UH SF6UI SF6R5 SF6ZF SF6Q5 SF6R6 SF6R7 SF6YP SF6YV	0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l 0.05 µg/l
			0.05 µg/l

Atrazin	SF6P5	0.05 µg/l
Atrazin desethyl	SF6TJ	0.05 µg/l
Azaconazole	SF6Q2	0.05 µg/l
Azamethifos	SF6US	0.05 µg/l
Aziprotryne	SF6SZ	0.05 µg/l
Azoxystrobin	SF6XK	0.05 µg/l
Benalaxyl	SF6SR	0.05 µg/l
Bendiocarb	SF6R8	0.05 µg/l
Benfuracarb	SF6UD	0.05 µg/l
Benodanil	SF6XH	0.05 µg/l
Benomyl	SF6P3	0.05 µg/l
Bensulfuron methyl	SF6NZ	0.05 µg/l
Benthiavalicarb, isopropyl-	SF6PU	0.05 µg/l
Bitertanol	SF6TK	0.05 µg/l
Boscalid	SF6QD	0.05 µg/l
Bromacil	SF6T0	0.05 µg/l
Bromuconazool (som)	SF6X4	
Bupirimaat	SF6QN	0.05 µg/l
Buprofezin	SF6VT	0.05 µg/l
Butachlor	SF6QA	0.05 µg/l
Butocarboxim	SF6R9	0.05 µg/l
Butocarboxim (som)	SF6Y1	
Butocarboxim-sulfoxide	SF6PV	0.05 µg/l
Butoxycarboxim	SF6UJ	0.05 µg/l
Buturon	SF6W4	0.05 µg/l
Cadusafos	SF6UR	0.05 µg/l
Carbaryl	SF6RB	0.05 µg/l
Carbendazim	SF6QW	0.05 µg/l
Carbendazim / Benomyl (som)	SFBBC	
Carbofuran	SF6RD	0.05 µg/l
Carbofuran (Som)	SF6X6	
Carbosulfan	SF6UE	0.05 µg/l
Carboxin	SF6TL	0.05 µg/l
Chloorbromuron	SF6T1	0.05 µg/l
Chloorprofam	SF6P7	0.05 µg/l
Chloortoluron	SF6PY	0.05 µg/l
Chlorantraniliprole	SF6XG	0.05 µg/l
Chlorfluazuron	SF6XA	0.05 µg/l
Chloridazone	SF6XL	0.05 µg/l
Chloroxuron	SF6PL	0.05 µg/l
Chlorsulfuron	SF6P0	0.05 µg/l
Cinidon-ethyl	SF6VL	0.05 µg/l
Cinosulfuron	SF6Q6	0.05 µg/l
Clethodim	SF6YD	0.05 µg/l
Clodinafop-propargyl	SF6WS	0.05 µg/l
Clofentezin	SF6SU	0.05 µg/l
Clomazon	SF6TM	0.05 µg/l
Clothianidine	SF6QM	0.05 µg/l
Cyanazine	SF6XM	0.05 µg/l
Cyazofamide	SF6Z5	0.05 µg/l
Cymoxanil	SF6RE	0.05 µg/l
Cyproconazool	SF6RF	0.05 µg/l
Cyprodinil	SF6V4	0.05 µg/l
Cyprofuram	SF6YU	0.05 µg/l
Cyromazin	SF6VU	0.05 µg/l
Demeton	SF6TP	0.05 µg/l
Demeton-S-methyl	SF6TQ	0.05 µg/l
Demeton-S-methylsulfon	SF6TT	0.05 µg/l
Desmedifam	SF6YF	0.05 µg/l
Desmethryn	SF6ST	0.05 µg/l
Diazinon	SF6QQ	0.05 µg/l
Dichloorvos	SF6RG	0.05 µg/l
Diclobutrazol	SF6RH	0.05 µg/l
Diethofencarb	SF6WT	0.05 µg/l
Difenoconazool	SF6RI	0.05 µg/l

Difenoxuron	SF6U9	0.05 µg/l
Diflubenzuron	SF6U7	0.05 µg/l
Diflufenican	SF6WU	0.05 µg/l
Dimefox	SF6TR	0.05 µg/l
Dimefuron	SF6YA	0.05 µg/l
Dimethenamid	SF6V7	0.05 µg/l
Dimethoaat	SF6RJ	0.05 µg/l
Dimethomorf	SF6UB	0.05 µg/l
Dimetilan	SF6PP	0.05 µg/l
Dimoxystrobin	SF6QE	0.05 µg/l
Dinotefuran	SF6V0	0.05 µg/l
Disulfoton	SF6RL	0.05 µg/l
Disulfoton-sulfon	SF6PJ	0.05 µg/l
Disulfoton-sulfoxide	SF6PK	0.05 µg/l
Diuron	SF6RM	0.05 µg/l
Emamectine (Som)	SF6ZC	0.05 µg/l
Epoxyconazool	SF6V5	0.05 µg/l
Ethiofencarb	SF6RN	0.05 µg/l
Ethiofencarb (som)	SF6YL	
Ethiofencarb-sulfone	SF6VM	0.05 µg/l
Ethiofencarb-sulfoxide	SF6VN	0.05 µg/l
Ethiprol	SF6R1	0.05 µg/l
Ethofumesaat	SF6WC	0.05 µg/l
Ethofumesat (Som)	SF6ZE	
Ethoprofos	SF6RP	0.05 µg/l
Etofenprox	SF6WI	0.05 µg/l
Etoxazole	SF6WV	0.05 µg/l
Famoxadon	SF6X1	0.05 µg/l
Fenamidone	SF6Y7	0.05 µg/l
Fenamiphos	SF6SS	0.05 µg/l
Fenamiphos (som)	SFDCP	
Fenamiphos-sulfone	SF6VK	0.05 µg/l
Fenamiphos-sulfoxide	SF6VJ	0.05 µg/l
Fenarimol	SF6P9	0.05 µg/l
Fenazaquine	SF6WJ	0.05 µg/l
Fenbuconazool	SF6TD	0.05 µg/l
Fenhexamide	SF6Y4	0.05 µg/l
Fenmedifam	SF6U0	0.05 µg/l
Fenobucarb	SF6QB	0.05 µg/l
Fenoxaprop-ethyl	SF6YW	0.05 µg/l
Fenoxycarb	SF6TE	0.05 µg/l
Fenpiclonil	SF6PN	0.05 µg/l
Fenpropidine	SF6QZ	0.05 µg/l
Fenpropimorf	SF6SV	0.05 µg/l
Fenpyroximaat	SF6WR	0.05 µg/l
Fensulfothion	SF6RQ	0.05 µg/l
Fensulfothion-PO-sulfon	SF6W6	0.05 µg/l
Fensulfothion-PO-sulfoxide	SF6YG	0.05 µg/l
Fensulfothion-sulfone	SF6PW	0.05 µg/l
Fenthion	SF6RR	0.05 µg/l
Fenthion (som)	SF6XU	
Fenthion-oxon	SF6WM	0.05 µg/l
Fenthion-oxon-sulfoxide	SF6WN	0.05 µg/l
Fenthion-PO-sulfon	SF6W7	0.05 µg/l
Fenthion-PS-sulfon	SF6W8	0.05 µg/l
Fenthion-sulfoxide	SF6TH	0.05 µg/l
Fenuron	SF6T2	0.05 µg/l
Flazasulfuron	SF6QR	0.05 µg/l
Flonicamid	SFCF5	0.05 µg/l
Florasulam	SF6YE	0.05 µg/l
Fluazifop-P-butyl	SF6XN	0.05 µg/l
Fluazuron	SF6Z0	0.05 µg/l
Flucycloxuron	SF6WQ	0.05 µg/l
Fludioxonil	SF6V6	0.05 µg/l
Flufenacet	SF6P6	0.05 µg/l

Flufenoxuron	SF6X9	0.05 µg/l
Fluometuron	SF6Y8	0.05 µg/l
Fluopicolide	SF6VE	0.05 µg/l
Flurochloridon	SF6SY	0.05 µg/l
Flurprimidool	SF6PG	0.05 µg/l
Flusilazool	SF6RS	0.05 µg/l
Flutriafol	SF6UP	0.05 µg/l
FM-6-1	SF6ZG	0.05 µg/l
Foraat	SF6S8	0.05 µg/l
Formetanaat	SF6YR	0.05 µg/l
Fosfamidon	SF6U4	0.05 µg/l
Fosmet	SF6S9	0.05 µg/l
Fosthiazaat	SF6PZ	0.05 µg/l
Fuberidazool	SF6UV	0.05 µg/l
Furathiocarb	SF6UQ	0.05 µg/l
HALOFENOZIDE	SF6VC	0.05 µg/l
Haloxifop-2-ethoxyethyl	SF6YY	0.05 µg/l
Haloxifop-methyl	SF6YC	0.05 µg/l
Hexaconazool	SF6RT	0.05 µg/l
Hexaflumuron	SF6X8	0.05 µg/l
Hexazinon	SF6TU	0.05 µg/l
Hexythiazox	SF6V9	0.05 µg/l
Imazalil	SF6QK	0.05 µg/l
Imibenconazool	SF6QF	0.05 µg/l
Imidacloprid	SF6UU	0.05 µg/l
Indoxacarb	SF6X0	0.05 µg/l
Iodosulfuron-methyl	SF6Z1	0.05 µg/l
Iprovalicarb	SF6WW	0.05 µg/l
Isoprocarb	SF6XP	0.05 µg/l
Isoprothiolane	SF6Q3	0.05 µg/l
Isoproturon	SF6T3	0.05 µg/l
Isoxaben	SF6UN	0.05 µg/l
Isoxaflutole	SF6P8	0.05 µg/l
Isoxathion	SF6W9	0.05 µg/l
Lenacil	SF6RU	0.05 µg/l
Linuron	SF6RV	0.05 µg/l
Lufenuron	SF6XB	0.05 µg/l
Malaoxon	SF6T4	0.05 µg/l
Malathion	SF6QP	0.05 µg/l
Malathion (totaal)	SF6XV	
Mandipropamid	SF6WP	0.05 µg/l
Mepanipyrim	SF6Q4	0.05 µg/l
Metalaxyl	SF6RW	0.05 µg/l
Metamitron	SF6W5	0.05 µg/l
Metazachloor	SF6SW	0.05 µg/l
Metconazool	SF6WY	0.05 µg/l
Methabenzthiazuron	SF6VV	0.05 µg/l
Methacrifos	SF6RZ	0.05 µg/l
Methamidophos	SF6RY	0.05 µg/l
Methidathion	SF6S0	0.05 µg/l
Methiocarb	SF6XQ	0.05 µg/l
Methiocarb (som)	SF6YM	
Methiocarb-sulfon	SF6UK	0.05 µg/l
Methiocarb-sulfoxide	SF6RC	0.05 µg/l
Methomyl	SF6S1	0.05 µg/l
Methoxyfenozide	SF6YI	0.05 µg/l
Metobromuron	SF6T6	0.05 µg/l
Metolachloor	SF6S2	0.05 µg/l
Metolcarb	SF6VF	0.05 µg/l
Metoprotryn	SF6T5	0.05 µg/l
Metoxuron	SF6T7	0.05 µg/l
Metrafenon	SF6QG	0.05 µg/l
Metribuzine	SF6PC	0.05 µg/l
Metsulfuron-methyl	SF6P1	0.05 µg/l
Molinaat	SF6TY	0.05 µg/l

Monocrotophos	SF6TV	0.05 µg/l
Monolinuron	SF6S3	0.05 µg/l
Monuron	SF6U8	0.05 µg/l
N,N-diethyl-meta-toluamide(DEET)	SF6V8	0.05 µg/l
Napropamide	SF6TW	0.05 µg/l
Neburon	SF6T8	0.05 µg/l
Nicosulfuron	SF6Q8	0.05 µg/l
Novaluron	SF6QL	0.05 µg/l
Nuarimol	SF6V1	0.05 µg/l
Ofurace	SF6XI	0.05 µg/l
Omethoaat	SF6PB	0.05 µg/l
Orbencarb	SF6PH	0.05 µg/l
Oxadixyl	SF6S4	0.05 µg/l
Oxamyl	SF6UL	0.05 µg/l
Oxamyl-oxime	SF6VW	0.05 µg/l
Oxydemeton-methyl	SF6WA	0.05 µg/l
Oxydemeton-methyl + Demeton-S-methyl-sulfon(Sum)	SF6X7	0.05 µg/l
Paclobutrazol	SF6S5	0.05 µg/l
Paraoxon-ethyl	SF6XR	0.05 µg/l
Paraoxon-methyl	SF6XS	0.05 µg/l
Penconazool	SF6S6	0.05 µg/l
Pencycuron	SF6NY	0.05 µg/l
Pendimethalin	SF6S7	0.05 µg/l
Pentanochlor	SF6YS	0.05 µg/l
Phorate (total)	SF6U1	0.05 µg/l
Phorate sulfoxyde	SFBB9	0.05 µg/l
Phorat-sulfon	SFBBF	0.05 µg/l
Phoxim	SF6UY	0.05 µg/l
Picoxystrobine	SF6Q0	0.05 µg/l
Piperonyl butoxide	SF6XT	0.05 µg/l
Pirimicarb	SF6SA	0.05 µg/l
Pirimicarb-desmethyl	SF6WH	0.05 µg/l
Pirimicarb-desmethyl-formamido	SF6VD	0.05 µg/l
Primisulfuron-methyl	SF6Q7	0.05 µg/l
Prochloraz	SF6U5	0.05 µg/l
Profam	SF6SE	0.05 µg/l
Promecarb	SF6SB	0.05 µg/l
Promethryn	SF6SC	0.05 µg/l
Prometon	SF6U6	0.05 µg/l
Propamocarb	SF6UA	0.05 µg/l
Propargiet	SF6TF	0.05 µg/l
Propazin	SF6SD	0.05 µg/l
Propiconazool	SF6SF	0.05 µg/l
Propoxur	SF6SG	0.05 µg/l
Propoxycarbazon	SF6PQ	0.05 µg/l
Proquinazid	SF6VG	0.05 µg/l
Prosulfocarb	SF6UC	0.05 µg/l
Prosulfuron	SF6Q9	0.05 µg/l
Pymetrozine	SF6PE	0.05 µg/l
Pyraclostrobin	SF6QV	0.05 µg/l
Pyraflufen-ethyl	SF6YT	0.05 µg/l

X4NR20180067-10

4-11-2019

Pyretroiden	SFCF4	5 µg/l
Pyridaat	SF6T9	0.05 µg/l
Pyrimethanil	SF6VA	0.05 µg/l
Pyrimidifen	SF6R2	0.05 µg/l
Pyriproxyfen	SF6WZ	0.05 µg/l
Quizalofop-ethyl	SF6R0	0.05 µg/l
Rabenzazole	SF6UZ	0.05 µg/l
Rimsulfuron	SF6YB	0.05 µg/l
Rotenon	SF6WL	0.05 µg/l
Sebutylazine	SF6TA	0.05 µg/l

Sethoxydim	SF6R3	0.05 µg/l
Silafluofen	SF6RA	0.05 µg/l
Simazin	SF6PA	0.05 µg/l
Simazine, desethyl-	SF6Z3	0.05 µg/l
Simeconazool	SF6VP	0.05 µg/l
Spinosad	SF6Y5	0.05 µg/l
Spirodiclofen	SF6VH	0.05 µg/l
Spiromesifen	SF6QH	0.05 µg/l
Spirotetramat	SF6XF	0.05 µg/l
Spiroxamine	SF6PI	0.05 µg/l
Tebuconazool	SF6PR	0.05 µg/l
Tebufenozide	SF6SJ	0.05 µg/l
Tebufenpyrad	SF6TG	0.05 µg/l
Teflubenzuron	SF6VR	0.05 µg/l
TEPP	SF6WB	0.05 µg/l
Terbacil	SF6SI	0.05 µg/l
Terbufos	SF6TB	0.05 µg/l
Terbufos-sulfone	SFBBG	0.05 µg/l
Terbufos-sulfoxide	SF6W2	0.05 µg/l
Terbuthryn	SF6PD	0.05 µg/l
Terbuthylazine, desethyl-	SF6Z4	0.05 µg/l
Terbutylazine	SF6PT	0.05 µg/l
Tetraconazool	SF6VB	0.05 µg/l
Thiabendazole	SF6QJ	0.05 µg/l
Thiabendazole, 5-hydroxy-	SF6PS	0.05 µg/l
Thiacloprid	SF6Q1	0.05 µg/l
Thiamethoxam	SF6Y6	0.05 µg/l
Thiazafluron	SF6VQ	0.05 µg/l
Thifensulfuron methyl	SF6P2	0.05 µg/l
Thiocarbazil	SF6XC	0.05 µg/l
Thiodicarb	SF6UM	0.05 µg/l
Thiofanaat (-ethyl)	SF6Y0	0.05 µg/l
Thiofanaat-methyl	SF6P4	0.05 µg/l
Thiofanox	SF6SK	0.05 µg/l
Thiofanox-Sulfon	SF6YJ	0.05 µg/l
Thiofanox-Sulfoxide	SF6YK	0.05 µg/l
Thiometon	SF6SL	0.05 µg/l
Thionazin	SF6TC	0.05 µg/l
Triadimefon	SF6XW	0.05 µg/l
Triadimenol	SF6XY	0.05 µg/l
Triamiphos	SF6UW	0.05 µg/l
Triasulfuron	SF6UT	0.05 µg/l
Triazamaat	SF6QC	0.05 µg/l
Triazofos	SF6SM	0.05 µg/l
Tribenuron-methyl	SF6QS	0.05 µg/l
Trichlorfon	SF6SN	0.05 µg/l
Tricyclazool	SF6QI	0.05 µg/l
Tridemorph	SF6UF	0.05 µg/l
Trietazine	SF6YZ	0.05 µg/l
Trifloxystrobine	SF6PF	0.05 µg/l
Trifloxysulfuron	SF6QT	0.05 µg/l
Triflumizol / FM-6-1 (Som)	SF6ZH	
Triflumizool	SF6WK	0.05 µg/l
Triflumuron	SF6VS	0.05 µg/l
Triflusulfuron-methyl	SF6QU	0.05 µg/l
Triforine	SF6SP	0.05 µg/l
Trimethylcarb, 3,4,5-	SFBBA	0.05 µg/l
Triticonazool	SF6PM	0.05 µg/l
Uniconazool	SF6XZ	0.05 µg/l
Vamidothion	SF6SQ	0.05 µg/l
Vamidothion-sulfon	SF6VY	0.05 µg/l
Vamidothion-sulfoxide	SF6VZ	0.05 µg/l
Zoxamide	SF6VI	0.05 µg/l
Andere gescreende pesti- ciden	SF6XE	
Gescreende pesticiden	SF6XD	